

Gorenjski Glas

PETEK, 11. NOVEMBRA 2016

LETO LXIX, ŠT. 90, CENA 1,85 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Omogočite Neži, da preživi

»Apeliram na vodstvo Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana, naj hčerko napotijo na zdravljenje v tujino,« je v torek obupano in z izgubljenim zaupanjem prosila Zala Arnolj, mama dveletne Neže. Kot je povedala, so zdravniki enkrat že dvignili roke od Neže, a njen srček bije. Po zadnjih informacijah naj bi staršem vendarle pomagali najti ustrežno ustanovo v tujini.

SUZANA P. KOVAČIČ

Ljubljana – »Niti malo ne verjamem temu, da se Neže ne da naprej zdraviti. Ne verjamem zato, ker vse, kar je bilo do zdaj povedano, ni držalo, in zato, ker sta mi dva zdravnika, ki sta jo zdravila, v ponedeljek osebno rekla, da je Nežo treba poslati na zdravljenje v tujino. Apeliram na vodstvo Univerzitetnega kliničnega centra (UKC) Ljubljana, gre za življenje moje hčerke,« je v torek povsem strta,

a odločena povedala Nežina mama Zala Arnolj.

Neža, družina Arnolj je doma iz Tenetiš, je bila zdrava dveletnica, avgusta pa so se začele najprej težave z dihanjem, zato so jo sprejeli v jeseniško bolnišnico, od tam pa napotili na pediatrično kliniko v Ljubljano. Zdravstveno stanje se je še naprej slabšalo. Do obolenja srčne mišice (popuščanja srca), kot so zdravniki postavili diagnozo, je prišlo zaradi do zdaj še neznanega razloga. Deklico so premestili na

intenzivno enoto Kliničnega oddelka za otroško kirurgijo in intenzivno terapijo Kirurške klinike UKC Ljubljana. Mesec dni kasneje so starše obvestili, da zaradi nedelovanja srca in poškodbe možganov, do katerih je prišlo med zdravljenjem, ki je zahtevalo priključitev na zunanji krvni obtok, nadaljnje zdravljenje ni mogoče. Staršema so tedaj zdravniki tudi napovedali, da bo hčerka po odklopu s podpornih sistemov umrla.

▶ 2. stran

Družini Arnolj (mama Zala je na sliki v sredini) je podpora k napotitvi dveletne Neže na zdravljenje v tujino izrazilo tudi nekaj slovenskih mam osebno, nekatere med njimi s podobnimi izkušnjami. /Foto: Tina Dokl

Stavka in vrste na urgenci

Če se bo stavka zdravnikov zaostрила, v Kliniki Golnik npr. v naslednjem tednu že predvidevajo zmanjševanje obsega ambulantnih pregledov, predvsem kontrolnih.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj – Splošno stavko zdravniškega sindikata Fides podpirajo tudi pri sindikatu družinskih zdravnikov Praktik. um, kot je povedal njegov

predsednik, zdravnik družinske medicine Igor Muževič, ki je več let delal v Zdravstvenem domu Radovljica, zdaj pa ima ambulanto v Domu starejših občanov Kamnik. Zagovarjajo dvig

plač, kot je pojasnil: »Zdravnik družinske medicine po desetih letih delovne dobe dobi povprečno 1500 evrov neto na mesec, kar samo po sebi ne pove kaj dosti. Ampak povprečna obremenitev

tega zdravnika je tisoč obravnav pacientov na mesec, kar pomeni, da zdravnik prejme 1,5 evra na obravnavo. Tudi zato nam mladi bežijo stran.«

▶ 2. stran

Milijonska tožba zoper državo

Občina Tržič zaradi napak sodišč pri denacionalizaciji Vile Bistrica in izgubljenega dohodka od države zahteva odškodnino – poravnala bi se za 3,4 milijona evrov.

▶ 14. stran

ZA LEP IN TOPEL DOM OKNA SIBAU
IZ LASTNE PROIZVODNJE.

20%
jesenski popust

akcija traja do 25. 11. 2016

SIBAU
Okna in vrata

Sibau okna in vrata d.o.o.
Forme 12, 4209 Zabnica
www.sibau-okna.si

Tel.: 04 515 38 78
GSM: 031 768 225
GSM: 031 707 484

Boj za Brdo se nadaljuje

Družina pokojnega Aleksandra Pavla Karadjordjevića bo odškodnino za nacionalizirano posestvo Brdo pri Kranju skušalo izboriti na Evropskem sodišču za človekove pravice v Strasbourgu.

▶ 3. stran

JELOVICA

35%

www.jelovica-okna.si

GORENJSKA

Od komedije
do Macbetha

V ponedeljek se na Jesenicah začne sedem dni napolnili dvorani jeseniškega gledališča. Izmed 28 prijavljenih so izbrali šest predstav zelo različnih žanrov, »od komedije do Macbetha«.

4

GG+

Navdihuje jo keramika
iz bronaste dobe

Kranjčanka Ana Ida Mordej se je v sklopu projekta Erasmus za mlade podjetnike na izmenjavi na Cipru pod mentorstvom izkušenega keramičarja naučila izdelovati kopije keramičnih izdelkov iz bronaste dobe.

15

GG+

Feldmaršal Radetzky
in Tržič(ani)

Straussov valček Radetzky-Marsch poznamo vsi. Pozabili pa smo junaka, ki mu je bil posvečen. Feldmaršal Radetzky se je rodil pred dvesto petdesetimi leti. Na prav poseben način je bil povezan tudi z Gorenjsko ...

20

ZADNJA

Kot ob odprtem
smetnjaku

Z jeseniške deponije Mala Mežakla naj bi se še vedno širil smrad, v družbi Ekogor pa zagotavljajo, da bodo še ta mesec začeli z biološko obdelavo skladiščenih odpadkov, tako da naj bi neprijetne vonjave le izginile.

32

VREME

Danes bo oblačno. Jutri se bo od zahoda postopno zjasnilo, v nedeljo pa bo delno jasno z občasno povečano oblačnostjo.

0/6°C

jutri: pretežno jasno

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Jan s simfoniki – sobota, 19. novembra, Kranj

Po razprodanih Križankah prihaja Jan Plestenjak s simfoniki tudi v Dvorano Zlato polje v Kranju.

Najbolj uspešen slovenski glasbenik in avtor številnih uspešnic predstavlja svoj trinajsti studijski album Dvigni krila, naslednika z zlato ploščo nagrajenega albuma Večja od neba. Tudi tokrat se je Jan Plestenjak pri ustvarjanju pesmi poigral z različnimi žanri in glasbene zgodbe na albumu tako povezal z izpovednimi baladami, udarnimi rokovskimi ritmi ter vrhunskim popom, ki odlikuje Janovo glasbeno ustvarjanje.

Nov album je Jan napovedal s pesmijo Stara dobra. Tudi tokrat je bil koproducent albuma dolgoletni Janov sodelavec Martin Štibernik, instrumentalni del pa so poleg Jana, ki je sam odigral kitare, klaviature in klavir, posneli glasbeniki, ki Jana spremljajo tudi na koncertih: basist Anže Langus Petrovič, bobnar Roman Ratej in kitarist Zdenko Cotič, na odru pa se jim bodo pridružili še klaviaturista Boštjan Grabnar in Gašper Konec ter kitarist Marko Hrvat. Devetnajstega novembra bo Jan Plestenjak na koncertu s simfoniki predstavil nekatere ekskluzivno prearanzirane pesmi iz novega albuma, poleg teh pa nas bo nostalgčno popeljal tudi skozi uspešnice, ki so nastale v obdobju njegovega 23-letnega glasbenega ustvarjanja.

Dvema naročnikoma Gorenjskega glasa podarjamo po dve vstopnici. V žrebu boste sodelovali, če boste pravilno odgovorili na nagradno vprašanje: Kako se imenuje zadnji Janov album? Odgovore s svojimi podatki pošljite do srede, 16. novembra 2016, na naslov: Gorenjski glas, Bleiweisova 4, Kranj, ali na: koticek@g-glas.si

Darilo
izzrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme VIDA ČEBULJ iz Komende.

Izobraževanje kot naložba v prihodnost

Kranj – Inštitut dr. Antona Korošca pripravlja v sredo, 16. novembra, ob 17. uri okroglo mizo z naslovom Naj bo izobraževanje za mlade naložba v prihodnost, ne breme. Okrogla miza bo potekala v prostorih Občine Kranj.

Omogočite Neži, da preživi

◀ 1. stran

Sedemindvajsetega septembra se je družina prišla posloviti od Neže. Kljub odklopu iz podpornega sistema pa je Nežin srček deloval naprej. In kot so svojci v zadnjih dneh opisali medijem, naj bi med zdravljenjem zdravstveno osebje ignoriralo tudi njihova opozorila, da se Neži v kanilah pojavljajo krvni strdki, dokler ni prišlo do možganske kapi. »Moram reagirati na trditev, da smo Nežo obsodili na smrt. To ni res. Res je, da smo napačno ocenili, da bo smrt nastopila kmalu. Do teh pomot pridev 10 do 15 odstotkih in tega ne skrivamo. Vendar pa sedaj, ko živi, ko se popravlja nevrološko, kolikor se popravi da, delamo vso potrebno terapijo, kot jo delajo povsod po svetu,« je prav tako vidno pretresen povedal Ivan Vidmar, predstojnik Kliničnega oddelka (KO) za otroško kirurgijo in intenzivno terapijo Kirurške klinike UKC Ljubljana. Zapleta z nevrološko okvaro pa kljub vsem preventivnim ukrepom niso mogli predvideti oz. preprečiti, je še pojasnil. Vidmar trdi, da niso odstopili od zdravljenja, kot se prikazuje: »Ko se je Nežino stanje stabiliziralo, smo odstopili samo od agresivnega zdravljenja, npr. od ponovne priključitve na naprave. Vse drugo izvajamo.«

Porušeno zaupanje

Ivan Vidmar je v torek sicer povedal, da starša lahko pridobita tudi drugo mnenje, vendar le pri istem izvajalcu zdravstvenih storitev oz. pri drugem izvajalcu znotraj mreže izvajalcev javne zdravstvene službe. Napotitev v tujino je mogoča šele, ko so možnosti za

S stališči prizadetih mam se je soočil Ivan Vidmar, predstojnik Kliničnega oddelka za otroško kirurgijo in intenzivno terapijo Kirurške klinike UKC Ljubljana. /Foto: Tina Dokl

zdravljenje v Sloveniji izčrpane, kar pa po njegovih besedah niso. Nežina mama pravi, da so zdravniki enkrat že dvignili roke stran od hčerke, zato je njeno zaupanje porušeno in zahteva, da hčerko napotijo na zdravljenje v tujino. Šele v torek so se na zdravniškem konziliju sestali vsi, ki spremljajo potek dekličinega zdravljenja. Sklenili so, da je treba ponovno ugotoviti njeno trenutno zdravstveno stanje in podati mnenje, ker na podlagi preiskav, opravljenih pred mesecem dni, mnenja ni možno podati. Predlagane preiskave (ultrazvočni pregled srca, magnetno resonančno slikanje glave in srca ter morebitne dodatne krvne preiskave) naj bi bile podlaga za pridobitev drugega mnenja tujih strokovnjakov, ki bi jih v ta namen povabili v UKC Ljubljana. Mama Zala je še enkrat poudarila, da se mesec dni ni nihče ukvarjal s hčerko – ne s kardiološko ne z nevrološko obravnavo – in da so na idejo, da bi jo še enkrat pregledali, prišli zdaj,

ko so se starši obrnili na medije. Vztrajajo pri napotitvi hčerke v tujino, v za to specializirano zdravstveno ustanovo, vendar brez napotitve in sodelovanja UKC hčerke ne morejo odpeljati. Zadnja informacija do včeraj je bila in so jo potrdili v UKC, da naj bi staršem vendarle pomagali najti ustrezno ustanovo v tujini, najverjetneje na stroške staršev, in da naj bi tudi organizirali prevoz do tja.

Podpora in peticija

V torek je pred pediatrično kliniko podporo Neži in njeni družini izreklo nekaj mam, med njimi Amela Talič, mama dečka Reneja, ki so mu hoteli amputirati nogo, v tujini pa so nogo rešili in kot je dejala njegova mama, sin danes hodi, skače, teče... »Nihče od zdravnikov ne pričakuje, da morate znati vse, ampak ko nečesa ne znate, je človeško in normalno, da to priznate in sodelujete tudi s strokovnjaki iz tujine,« je povedala Amela. Medtem je zaokrožila

tudi peticija Gibanja za otroke in družine.si »Omogočite dveletni Neži, da preživi!«, ki poziva k podpisu peticije. Podpisniki s tem soglašajo, da vodstvo UKC Ljubljana nemudoma omogoči tujim zdravnikom, da prevzamejo oskrbo nad Nežo. V peticiji tudi zahtevajo, da imajo starši, ki izgubijo zaupanje v zdravstveno osebje, kot se je zgodilo v primeru staršev Neže, pravico do zagotovitve zdravljenja svojega otroka pri zdravnikih, ki jim zaupajo.

Odzvala se je Zdravniška zbornica Slovenije, ki je UKC Ljubljana že zaprosila, da jo seznanijo s potekom dekličinega zdravljenja in medicinsko dokumentacijo. Trenutno je po njihovih navedbah najbolj skrb vzbujajoče predvsem izgubljenost zaupanja dekličinih staršev v nadaljnje zdravljenje v UKC Ljubljana.

In mala Neža? Mama Zala je v torek povedala, da je hčerka vsak dan boljše, da se odziva, zazna obrise in se z glavo obrne v smer, zajoka ...

Stavka in vrste na urgenci

◀ 1. stran

Naslednji razlog, da pri Praktik.um podpirajo stavko, je sprejem normativov: »Trebajo dati upanje mladim zdravnikom, ki zdaj bežijo iz družinske medicine; približno tretjina se jih še pred zaključkom specializacije preusmeri v drugo specializacijo. Še bolj skrb vzbujajoče je, da nihče ne vodi evidence, koliko zdravnikov družinske medicine zapusti državo po končani specializaciji, kar postaja čedalje pogostejši problem, saj gre za izrazito vredno licenco na evropskem trgu.« Poleg tega v sindikatu razumejo

stavko kot kritiko vlade, ne ministrstva za zdravje. »Vlada in ministrstvo za finance nimata razumevanja za zdravstveno problematiko. 6,5 odstotka BDP nameni Slovenija javnega denarja za zdravstvo na leto, deset najbolj razvitih držav EU pa 7,9 odstotka BDP na leto. Da bi se mi približali temu, bi morali zdravstvu na leto nameniti dodatnih 800 milijonov evrov. Če bi družinska medicina in pediatrija v desetih letih dobili dodatnih 100 milijonov evrov, bi v Sloveniji čez deset let lahko govorili o vrhunski medicini na primarnem nivoju,« je še razložil Mužević.

Včeraj zvečer so se sicer nadaljevala pogajanja, pri zdravniškem sindikatu Fides so napovedali zaostritev, če ne bi dosegli dogovora. V tem primeru bi s prihodnjim tednom opravljali le še tiste storitve, ki so za zdravnike v času stavke opredeljene z zakonom. To pomeni, da bodo obravnavali le nujne bolnike, nosečnice, otroke in starostnike, nenujnih pregledov in posegov pa ne bodo opravljali.

Več pacientov na urgenci

»Trenutno smo v Kliniki Golnik prenaročili le osem bolnikov na prvi dan stavke

Zdravnik družinske medicine Igor Mužević, tudi predsednik sindikata družinskih zdravnikov Praktik.um

v času popoldanskih ambulant, vse ostalo delo poteka normalno. Res pa je, da so čakalne dobe v urgentni ambulanti, kjer je napotitev bolnikov več, podaljšane. Opažamo tudi, da je

precej napotitev bolnikov, ki ne potrebujejo hospitalizacije, pač pa prihajajo v urgentno ambulanto iz drugih razlogov. Organizacija dela je zelo zahtevna, zdravniki so v 24-urno zagotavljanje

zdravstvenega varstva vključeni v obliki turnusa. V naslednjem tednu, če se bo stavka nadaljevala, predvidevamo zmanjševanje obsega ambulantnih pregledov, predvsem za kontrolne preglede in bolnike, ki so starejši od 18 in mlajši od 65 let,« je sporočil direktor Klinike Golnik Matjaž Fležar. V kranjskem zdravstvenem domu sicer večjega pritiska na urgenco še ne zaznavajo, verjetno pa bo ta prišel z zamikom. Iz Bolnišnice za ginekologijo in porodništvo Kranj so sporočili, da delo trenutno poteka nemoteno in da bodo tudi v prihodnje vložili vse moči v takšno organizacijo dela, ki bo ob stavnih zahtevah omogočala čim bolj optimalno oskrbo pacientov.

Boj za Brdo se nadaljuje

Družina pokojnega Aleksandra Pavla Karadjordjevića bo odškodnino za nacionalizirano posestvo Brdo pri Kranju skušalo izboriti na Evropskem sodišču za človekove pravice v Strasbourgu.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Družina zdaj že pokojnega Aleksandra Pavla Karadjordjevića, sina kneza Pavla Karadjordjevića, ki je v letih od 1934 do 1941 vodil Kraljevino Jugoslavijo, je po letos izgubljenih ustavnih pritožbah v Sloveniji izčrpala vsa pravna sredstva za vrnitev polovice posestva Brdo pri Kranju, zato bo svoj boj nadaljevala na Evropskem sodišču za človekove pravice (ESČP). Njihov pooblaščenec v Sloveniji, koprski odvetnik Peter Kos, je za *Gorenjski glas* potrdil, da je v torek v Strasbourgu vložil prvo tožbo, najverjetneje letos, najkasneje pa marca prihodnje leto, pa ji bo sledila še druga.

Odvetnik Kos je v imenu Barbare Karadjordjević, soproge pokojnega Aleksandra Pavla Karadjordjevića, in njegovih petih otrok ta teden na ESČP vložil tožbo za rehabilitacijo kneza Pavla Karadjordjevića, ki ga je po koncu 2. svetovne vojne, septembra 1945, takratna oblast spoznala za vojnega zločinca ter mu odvzela državljanstvo in vse premoženje. Srbsko sodišče je nato novembra 2011 na podlagi zakona o rehabilitaciji z odločbo Pavlu Karadjordjeviću povrnilo vse osebne in premoženjske pravice. »Njegov sin Aleksander Pavel Karadjordjević je dve leti kasneje v Sloveniji vložil zahtevek za priznanje odločbe srbskega sodišča, ki pa je bil pravno-močno zavržen, na koncu

Družina Aleksandra Pavla Karadjordjevića na slovenskih sodiščih ni uspela z zahtevkom, da ji država plača odškodnino za nacionalizirano posestvo Brdo pri Kranju. / Foto: Gorazd Kavčič

nismo uspeli niti z ustavno pritožbo,« je Kos pojasnil razloge za vložitev tožbe.

Druga napovedana tožba bo povezana z odškodnino za posestvo Brdo pri Kranju, ki je bilo po drugi svetovni vojni nacionalizirano in ga država sedaj uporablja v protokolarne namene. Aleksander Karadjordjević je kot eden od dedičev leta 2010 vložil dva lastninskopravna zahtevka za ugotovitev lastninske pravice na približno polovici posestva, ki ga je med letoma 1935 in 1939 od okoliških kmetov kupil knez Pavel Karadjordjević, za kar obstajajo tudi kupoprodajne pogodbe. Čeprav so bili Karadjordjevići po 87. členu zakona o denacionalizaciji izvzeti iz kroga

denacionalizacijskih upravičencev, so vseeno pripravili, da jim pripada lastninska pravica oziroma ustrežna odškodnina, pri tem pa se sklicujejo tudi na evropsko konvencijo o človekovih pravicah in svoboščinah, saj je bila Karadjordjevićem lastnina odvzeta brez kakršnegakoli nadomestila, je pojasnil Kos. Kranjsko sodišče je leta 2011 oba zahtevka zavrnilo z obrazložitvijo, da knez Pavel Karadjordjević kupoprodajnih pogodb za zemljišča na Brdu ni sklenil z državo, ampak s fizičnimi osebami, zato tudi ni upravičen od države terjati odškodnine. Sodbo je kasneje potrdilo tudi Višje sodišče v Ljubljani, Karadjordjevići pa kasneje niso uspeli niti z

revizijo na vrhovnem sodišču niti s pritožbo na ustavno sodišče.

Tožbena zahtevka sta bila sicer pred petimi leti ocenjena na skupno 260 tisoč evrov, a odvetnik Kos pravi, da je vsakomur jasno, da je posestvo Brdo vredno bistveno več. »Verodostojne ocene, koliko je dejansko vredno, pa do zdaj ni naredil še nihče,« je poudaril.

Drugi dedič kneza Pavla je njegova hči Jelisaveta Karadjordjević, ki pa po Kosovem vedenju na slovenskih sodiščih še ni vložila nobene zahtevke za drugo polovico posestva Brdo. Po odvetnikovih besedah namreč čaka, kako se bo končalo pravdanje, ki ga je sprožil njen pokojni brat.

Manj lačnih učencev

Poslanci koalicije so po sestanku s predstavniki humanitarnih in drugih nevladnih organizacij v začetku novembra napovedali podporo noveli zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, s katero bi razširili krog upravičencev do brezplačnega šolskega kosila.

MATEJA RANT

Ljubljana – Z novelo zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev so v Združeni levici predlagali razširitev kroga upravičencev do brezplačnega šolskega kosila tudi na otroke iz družin, ki se uvrščajo v drugi in tretji dohodkovni razred. Predvidoma po prvem februarju prihodnje leto naj bi bili tako do polne subvencije šolskega kosila upravičeni tudi vsi otroci iz družin, v katerih

mesečni dohodek na družinskega člana znaša med 180 in 360 evri.

Ta čas so do brezplačnih kosil v šoli upravičeni zgolj otroci iz družin, ki se uvrščajo v prvi dohodkovni razred. V septembru je bilo po podatkih ministrstva za izobraževanje, znanost in šport na brezplačno šolsko kosilo prijavljenih 16.920 učencev. Na subvencionirano kosilo pa je bilo prijavljenih 25.908 učencev, katerih družine sodijo v drugi in tretji dohodkovni razred.

Po sprejetju novele zakona bi bili tudi ti učenci upravičeni do brezplačnega šolskega kosila, za kar bo potrebno zagotoviti dodatnih 4,6 milijona evrov, pojasnjujejo na ministrstvu. Za subvencioniranje kosil učencev, katerih družine se uvrščajo v prvi dohodkovni razred, ministrstvo ta čas zagotavlja šest milijonov evrov na leto, za brezplačno kosilo pa bi potrebovali dobrih deset milijonov evrov. Ob tem na ministrstvu pričakujejo,

da se bo po uveljavitvi novele število prijav učencev iz omenjenih dveh dohodkovnih razredov povečalo. Podatkov o vseh učencih, katerih družine so uvrščene v drugi in tretji dohodkovni razred, na ministrstvu sicer nimajo. Kot pojasnjujejo, bo število učencev, ki so upravičeni do brezplačnega kosila, znano šele po tem, ko se bodo dejansko prijavili.

Letos bodo po ocenah ministrstva za subvencioniranje vse šolske prehrane namenili 26,6 milijona evrov. Sicer pa podatki o višini sredstev, ki jih ministrstvo zagotavlja za subvencioniranje šolske prehrane učencev, to je malic in kosil, kažejo, da so se sredstva v obdobju od leta 2008 do danes povečala za več kot štiristo odstotkov, so še dodali na ministrstvu.

k

KOMENTAR
SIMON ŠUBIC

Treznost za volanom

Če je povsem verjeti uradnim statistikam, potem se Slovenci uvrščamo v sam vrh narodov, ki popijejo največ alkohola. Po popitem vinu, pivu in žganju naj bi se tako uvrščali na deveto mesto v svetu, po popitem vinu in pivu pa še višje. Razlogov za tako veliko žejo na tem mestu ne bomo iskali, posvetimo se raje temu, kako uživanje alkohola vpliva na prometno varnost. Policijska statistika razkriva, da opiti vozniki povzročijo vsako deseto prometno nesrečo na slovenskih cestah. Kar je še pomembneje, nesreče z vinjenimi povzročitelji se po navadi iztečejo s hujšimi posledicami za udeležence. Od 117 smrtnih žrtev prometnih nesreč do konca preteklega tedna jih je namreč kar 30 umrlo zaradi vožnje pod vplivom alkohola, kar pomeni vsaka četrta smrtna žrtev. Ob tem je po navedbah policije povprečna stopnja alkoholiziranosti znašala kar 1,51 promila alkohola v krvi. Ni čudno torej, da v času martinovanja, ki bo vrhunec doživel ta konec tedna, po Sloveniji poteka preventivna akcija o,0 šofer – Slovenija piha o,0, v okviru katere policisti izvajajo tudi številne nadzore psihofizičnega stanja voznikov.

Problematika alkoholiziranih voznikov je zagotovo prispevala k temu, da se je Slovenija v nedavni evropski raziskavi o stanju prometa

uvrstila na porazno 24. mesto med 28 članicami (v dveh letih padec za deset mest). V strokovni javnosti se je ob tem takoj razvila polemika, kdo je odgovoren za slabo stanje v cestnem prometu, še zlasti, ker se je v zadnjih dveh letih pozitiven trend obrnil in število smrtnih žrtev spet narašča. V Avto-moto zvezi Slovenije so s prstom takoj pokazali na Javno agencijo za varnost prometa (JAVP), ki ji očitajo predvsem pasivnost pri vplivanju na pristojne, naj sistemsko uredijo problematiko. Tudi v JAVP se strinjajo, da je treba za večjo varnost cestnega prometa sprejeti sistemske ukrepe, a pripominjajo, da ti pa presejajo njihove pristojnosti. A ob tem še razložijo, da se je Slovenija v omenjeni raziskavi tako slabo odrezala, ker je bila slabo ocenjena predvsem na področjih, kot so delež zaposlenosti žensk v transportnem sektorju (26. mesto), delež obnovljive energije v porabi goriv v transportu (24. mesto), kakovost železniške infrastrukture (23. mesto) ter poraba alternativnih goriv v vozilih (20. mesto).

Marsikaj bo torej treba spremeniti, da alkohol umaknemo z naših cest, prvi in najpomembnejši korak pa moramo storiti kar vozniki sami in se začeti zavedati, da je že vsak popit kozarec alkohola lahko usoden.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Petermel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir, stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, Ilovar Stritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

VODJA OGLASNEGA TRŽENJA

Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sredo od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprti. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: TV okno, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,85 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 9,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Od komedije do Macbetha

V ponedeljek se na Jesenicah začnejo Čufarjevi dnevi, ki bodo za sedem dni napolnili dvorano jeseniškega gledališča. Slavnostni govornik na odprtju bo minister za kulturo Anton Peršak.

URŠA PETERNEL

Jesenice – »Vsaka predstava ima svojo svežino, nekatere so zelo inovativne, vse so pa dobre!« S temi besedami je selektor Marko Plantan opisal predstave letošnjih že 29. Čufarjevih dni, ki se začnejo v ponedeljek zvečer v Gledališču Toneta Čufarja na Jesenicah. Plantan je izmed 28 prijavljenih za festival ljubiteljskih gledališč izbral šest predstav zelo različnih žanrov, »od komedije do Macbetha«, kot je dejal. Čufarjeve dneve bodo tako začeli s komedijo Samotni zahod domačih gledališčnikov, nadaljevali s komedijo Ti nori tenorji Šentjacobskega gledališča Ljubljana, sledila bo tragedija Macbeth v izvedbi KUD Zarja Trnovlje - Celje, v četrtek bo na vrsti drama Bog masakra v izvedbi KUD Fofite Medvode, v petek komedija Bomba v bordelu Društva gledališče

z B z Bohinjske Bistrice, v soboto pa komedija Zdravnik po sili v izvedbi DKD Svoboda Senovo. »Lahko se bomo nasmejali in tudi zelo zamislili,« je o vsebini dejal selektor.

Na Čufarjeve dneve se je letos prijavilo kar 28 gledaliških skupin s 524 igralci. Če bi želeli omogočiti nastop vsem, bi festival trajal kar mesec dni.

Po besedah direktorice Gledališča Toneta Čufarja Jesenice Branke Smolebo pester tudi spremljevalni program. Že tradicionalno bodo na obletnico rojstva Toneta Čufarja, to je 14. novembra, ob spomenik položili cvetje, na razstavi v predverju gledališča pa se bodo poklonili jubilentoma, Tatjani Košir za šestdesetletno delo na odrskih deskah in Ivanu Berlotu, ki je odru predan že pol stoletja.

Nekaj posebnega se bo dogajalo tudi v nedeljo, 20.

novembra, na zaključni dan festivala, ko bodo v projektu Miroslava Pengala z naslovom Klobuki pripovedujejo združili slikarstvo, glasbo in gledališče. Sledila bo zaključna prireditev s po-

delitvijo Čufarjevih plaket, za tradicionalno »češnjo na torti« pa so letos izbrali (netekmovalno) predstavo Hamlet pa pol.

Po besedah predsednika organizacijskega odbora Čufarjevih dni Borisa Breganta bo slavnostni govornik na odprtju minister za kulturo Anton Peršak, organizatorji pa so prepričani, da bo dvorana vseh sedem dni polna. Čufarjeve dneve so finančno podprli Občina Jesenice, JSKD in jeseniško gošpodarstvo.

Priznanje za športno mesto

Na vodilni turistični borzi World Travel Market v Londonu je Bled prejel nagrado za športno turistično mesto, med finalisti tudi Kranjska Gora.

MATEJA RANT

Bled – Bled in Kranjska Gora sta se uvrstila med pet finalistov v kategoriji za športno turistično mesto za leto 2016, Bledu je nato po odločitvi žirije pripadlo priznanje v tej kategoriji. Slovenija se je uvrstila tudi med štiri finaliste letos prvič podeljenega priznanja v kategoriji Global Sport Tourism Impact Award.

Kot so pojasnili v Slovenski turistični organizaciji (STO), so v kandidaturi poudarili predvsem sistematično usmerjenost k trajnostnemu razvoju destinacije, osredotočenost na razvoj športne destinacije z urejeno športno infrastrukturo in inovativnost. Zelena narava, mir, ugodna klima, dobra infrastruktura ter strokovna znanja na področju priprav športnikov, diagnostike in športne rehabilitacije so privlačni elementi za športnike in športne

Na sliki (od leve proti desni): direktorica Slovenske turistične organizacije Maja Pak, župan občine Bled Janez Fajfar in direktor Turizma Bled Jaka Ažman / Foto: Nino Verdnik

ekipe, so razložili v STO. »Da je strokovna komisija med finaliste uglednega priznanja Global Sport Tourism Impact Award uvrstila tudi Slovenijo, je izjemnega pomena za umestitev Slovenije kot odlične destinacije za športni turizem, priprave športnikov in organizacijo mednarodnih

športnih dogodkov,« je poudarila direktorica STO Maja Pak. To, da je Bled zmagovalac in Kranjska Gora med finalisti priznanja športno turistično mesto, pa po njenem še dodatno utrjuje položaj Slovenije kot odlične destinacije za športni turizem na globalnem turističnem zemljevidu.

V Trziču se zelo uspešno kalijo nove podjetniške ideje

Glavni namen progama TRŽIČPODJETEN.SI, ki ga podpira Občina Trzič, je nuditi vsestransko podporno podjetniško okolje podjetnim posameznikom oziroma ekipam, ki imajo podjetniško idejo, nuditi vsestransko podporno podjetniško okolje podjetnim posameznikom, ki že ustvarjajo produkte oziroma storitve in tudi promocijo podjetništva v občini Trzič.

V Trziču se je začel buditi podjetniški duh. **Ljudska univerza Trzič** z direktorico dr. Metko Knific Zaletelj se je ob finančni podpori občine odločila podpreti podjetne Trzičane in Trzičanke, ki imajo poslovno idejo in se želijo podati na podjetniško pot. Prav njim je ponudila brezplačno včlanitev v podjetniško akademijo. Prijavilo se je 18 udeležencev, od tega se jih 16 redno udeležuje predavanj. **Poslovne ideje**, ki jih udeleženci tekom akademije pilijo, so zelo različne. Od področja turizma, športa, prehranskih dodatkov, tekstilnih izdelkov, aktivnega preživljanja prostega časa, tehnologij, ki razbremenjujejo okolje, pa do socialnega varstva, programov za osebnostno rast in zavarovalniških storitev.

Pri **podjetniški akademiji** gre za tri mesece dolg izobraževalni program, ki ga sestavlja 12 delavnic na različne teme s področja podjetništva. Delavnice potekajo enkrat tedensko, vsak torek, od oktobra do decembra 2016, in sicer v učilnici Ljudske univerze Trzič. Na prvi delavnici so udeleženci spoznali tehnike in orodja, ki jim omogočajo poceni in učinkovito testiranje poslovnih idej. Oblikovali so prvi osnutek poslovnega modela svoje ideje, v katerem so opredelili probleme, ki jih rešuje njihova ideja, segment kupcev,

Večino delavnic vodi izkušen poslovni svetovalec Tomaž Stritar.

dodano vrednost, ki jo bodo ponudili trgu, rešitve, ki jih vsebuje njihova ideja, ter kanale, ki jih bodo uporabili za reklamo. V naslednjem koraku, so

oblikovali intervju o problemu, s katerim preverjajo, ali imajo potencialne stranke res točno te probleme, ki so jih opisali v svojem poslovnem modelu. Gre za sklop petih do šestih odprtih vprašanj, ki jih izvedejo s posameznim intervjuvancem. Na drugi delavnici so udeleženci spoznali različne vrste pravnih oblik, ki se jih da ustanoviti v Republiki Sloveniji. Seznanili so se z obliko družbe z omejeno odgovornostjo (d. o. o.), statusom samostojnega podjetnika, z zasebnim zavodom ter z zadrugo. Dobili so informacije o tem, kako in kje posamezno obliko ustanoviti ter kaj od njih zahteva slovenski pravni red. Seznanili so se s pojmi, kot so akt o ustanovitvi, glavna dejavnost, poslovni račun,

faktura, različne pogodbe o delu ... Spoznali so osnove računovodstva in lastnosti najbolj pogostih davkov, kot so davek na dodano vrednost, davek na dobiček in dohodnina. Na tretji delavnici so se odprle teme, ki so odgovorile na vprašanje: Kaj je bistvo uspešnega marketinga? Spoznali so, da ima vsak marketing dva cilja: Prvi je pridobiti kontakt stranke, ki jo zanima naša ponudba, drugi cilj pa je graditi zaupanje – da bo stranka zapala nam bolj kot konkurenci. Zaupanje pa je predpogoj uspešne prodaje/nakupa. Marketing in prodaja nista eno in isto, čeprav veliko podjetnikov začetnikov to dvoje enači. Prodaja je samo del marketinga in se zgodi le, če smo prej dobro

opravili svoje marketinške naloge. Na delavnici so se naučili, kje iskati vire svojih kupcev, kakšne aktivnosti je primerno izvajati na posameznem viru, kako oblikovati vabe za kupce ter kako organizirati poprodajne aktivnosti – kako graditi dolgoročen odnos s stranko in kaj ji še ponuditi, ko nam enkrat zaupa. Za domačo nalogo je vsak udeleženec izdelal svoj načrt marketinga, ki temelji na znanju, pridobljenem na delavnici.

Kot že zapisano, je sicer prodaja del marketinga, vendar je to tako zahteven proces, da so ga udeleženci obravnavali na četrti delavnici. Tokrat je udeleženec obiskal tržiški župan **mag. Borut Sajovic**. Podal je svoj pogled na podjetništvo in zaželel uspešno delo še naprej. Udeleženci pa so se seznanili s štirimi tipi kupcev, štirimi koraki prodaje na internetu in štirimi koraki prodaje osebno – na prodajnih sestankih. Naučili so se, da določenim kupcem

veliko pomeni popust, drugim odnos, ki ga prodajalec pokaže do njih, nekateri kupujejo samo tisto, kar je moderno, posamezni so zelo pozorni na podrobnosti. Dober prodajalec se tega zaveda in ima za vsakega kupca pripravljen »bombonček«, ki mu največ pomeni. Največja in najpogostejša napaka prodajalcev je dejstvo, da se večina na pamet nauči svoj prodajni govor, ki ga nato »zdrdra« svoji stranki, ter čustveno čaka na pozitiven odgovor. Če tega ni, to vzamejo osebno in z jezo zaključijo proces. Udeleženci delavnice so spoznali, da dober prodajalec postavlja dobra vprašanja, 80 odstotkov časa samo poslušaja in usmerja pogovor ter je že vnaprej pripravljen tudi na pomisleke in ugovore strank, kot so: me ne zanima, nimam denarja, nimam časa. Za domačo nalogo so oblikovali svoj prodajni nagovor ter odgovore na najpogostejše ugovore in pomisleke njihovih strank.

PRAZNUJTE Z NOVO PRODAJALNO LEINER

Beljak, Kärntner Str. 7

Leiner
Moj Leiner.

Praznujmo VSI!

več **1.000**

OTVORITVENIH PONUDB

od čet., 17. 11.

Vrednostni bon
za popust v znesku

Leiner

10.-

Ne velja za reklamne in akcijske izdelke iz naših aktualnih prospektov.

ob nakupu nad 50.-

velja do 26. 11. 2016

Vrednostni bon
za popust v znesku

Leiner

30.-

Ne velja za reklamne in akcijske izdelke iz naših aktualnih prospektov.

ob nakupu nad 150.-

velja do 26. 11. 2016

Na osebo in nakup velja samo en vrednostni bon. Znesek vrednostnega bona bo takoj odštet. Izplačilo v gotovini ni možno. Pred plačilom je treba vrednostni bon oddati prodajalcu oz. prodajalki na oddelku. Kasneje vrednostnega bona ni možno več unovčiti. Vrednostni bon ne velja za že naročene izdelke. Vrednostnega bona ni možno kombinirati z drugimi akcijami. Vrednostni bon ne velja za reklamne in akcijske izdelke, nakup novih vrednostnih bonov, servisne storitve, električne aparate in opremo, knjige in živila. Ob unovčitvi vrednostnega bona ne moremo upoštevati nobenih dodatnih ugodnosti. Vse cene so v evrih. Velja do 26. 11. 2016.

Vrednostni bon
za popust v znesku

Leiner

300.-

Ne velja za reklamne in akcijske izdelke iz naših aktualnih prospektov.

ob nakupu nad 2.000.-

velja do 26. 11. 2016

Vrednostni bon
za popust v znesku

Leiner

1.000.-

Ne velja za reklamne in akcijske izdelke iz naših aktualnih prospektov.

ob nakupu nad 7.000.-

velja do 26. 11. 2016

Na osebo in nakup velja samo en vrednostni bon. Znesek vrednostnega bona bo takoj odštet. Izplačilo v gotovini ni možno. Pred plačilom je treba vrednostni bon oddati prodajalcu oz. prodajalki na oddelku. Kasneje vrednostnega bona ni možno več unovčiti. Vrednostni bon ne velja za že naročene izdelke. Vrednostnega bona ni možno kombinirati z drugimi akcijami. Vrednostni bon ne velja za reklamne in akcijske izdelke, nakup novih vrednostnih bonov, servisne storitve, električne aparate in opremo ter kuhinjske bloke. Ob unovčitvi vrednostnega bona ne moremo upoštevati nobenih dodatnih ugodnosti. Vse cene so v evrih. Velja do 26. 11. 2016.

Inšpekcija: Ni čezmerne obremenitve

Jeseniška betonarna čezmerno ne obremenjuje okolja, pravijo na ministrstvu za okolje in prostor.

URŠA PETERNEL

Jesenice – Potem ko je okoljska organizacija Alpe Adria Green z Jesenic na okoljsko inšpekcijo vložila prijavo zoper podjetje Projekt Beton, ki ima na Jesenicah v neposredni bližini stanovanjskih blokov betonarno, smo zdaj prejeli odgovor Ministrstva za okolje in prostor v zvezi s tem. Kot so pojasnili, v jeseniški betonarni Inšpekcija za okolje in naravo redni inšpekcijski nadzor opravlja najmanj enkrat letno. Nazadnje je bila inšpekcija tam julija letos, betonarna pa je inšpekcijski zavezanec v skladu z določili zakona o varstvu okolja glede emisije snovi in toplote v vode, emisije snovi v zrak in hrupa v okolju. Nadzor je pokazal, da betonarna okolja čezmerno ne obremenjuje, so zapisali.

Kar se tiče prahu, to je emisij snovi v zrak, naj bi obratovalni monitoring izvajali enkrat na tri leta, nazadnje

so ga izvedli leta 2014, pokazal pa je, da družba z emisijami v zrak okolja ne obremenjuje čezmerno. Enako je s hrupom, zadnji obratovalni monitoring je bil izveden leta 2015 in kaže, da družba okolja čezmerno ne obremenjuje s hrupom. Prav tako je obratovalni monitoring odpadnih vod, ki se izvaja enkrat letno, pokazal, da družba čezmerno ne obremenjuje okolja z odpadnimi vodami. Glede na to, da so odpadne vode v preteklosti iz proizvodnega obrata odvajali neposredno v Savo (a to je bilo skladno s pridobljenim in veljavnim okoljevarstvenim dovoljenjem), zdaj pa jih odvajajo v javno kanalizacijo in čistilno napravo, morajo kljub vsemu oddati novo vlogo za pridobitev novega okoljevarstvenega dovoljenja glede emisije snovi in toplote v vode. O izdaji novega okoljevarstvenega dovoljenja bo odločala Agencija RS za okolje, so še pojasnili na ministrstvu.

Cesta proti Betelu že asfaltirana

URŠA PETERNEL

Planina pod Golico – Zahtevna obnova ceste od Belciana proti Betelu v Planini pod Golico, ki je bila poškodovana zaradi zemeljskega plaz, se zaključuje. Po besedah župana občine Jesenice Tomaža Toma Mencingerja so cesto pred dnevi že asfaltirali, poleg izgradnje opornega zidu pa so uredili tudi

vodovod, elektriko in javno razsvetljavo. Kot je dejal župan, je bil projekt tako v gradbenem kot finančnem smislu izredno zahteven, terjal je tudi potrpežljivost krajanov, a sanacija ceste je bila nujna, saj bi jo sicer lahko v celoti odnesel plaz. Obnovljena cesta pa je pomembna tudi za dostop obiskovalcev do kmečkega turizma Pri Betelu.

(Z)gradili s(m)o boljši svet

Škofja Loka – V Sokolskem domu v Škofji Loki bo drevi ob 17. uri slavnostna akademija z odprtjem razstave ob 70-letnici mladinskih delovnih brigad in 20-letnici Kluba brigadirjev Škofja Loka. Slavnostni govornik bo Viktor Žakelj. Razstavo sestavljajo štirje sklopi: o mladinskih delovnih akcijah v času obnove države od 1945 do 1960, o Ločanih na mladinskih delovnih akcijah od 1961 do 1986, o dvajsetletnici delovanja Kluba brigadirjev Škofja Loka in filatelistična razstava 70 let mladinskih delovnih akcij, ki jo je pripravilo Filatelistično društvo Lovro Košir Škofja Loka.

Spletno trženje za male turistične ponudnike

Preddvor – V okviru programa Podeželsko razvojno jedro Center za trajnostni razvoj podeželja Kranj v sodelovanju z Zavodom za turizem Preddvor vabi na turistično-izobraževalno delavnico Spletno trženje za male turistične ponudnike. Delavnica bo v torek, 15. novembra, ob 18. uri v Knjižnici v Preddvoru. Na praktičnih primerih bodo prikazali osnove digitalnega marketinga, pomembnega v turizmu. Udeležba na dogodku je brezplačna, a je število mest omejeno, prijave sprejemajo do ponedeljka, 14. novembra, po e-pošti uros.brankovic@ctrp-kranj.si ali na telefonski številki 040 303 752 (Uroš Brankovič). Dogodek izvajajo s podporo programa Podeželsko razvojno jedro.

Topel dom z veliko začetnico

Zgodba Centra slepih, slabovidnih in starejših v Škofji Loki (CSS) se začneja novembra 1936, ko so v sedemsto let star Strahlov grad v Stari Loki naselili prve slepe varovance iz vse Slovenije. Danes z 220 posteljami zagotavlja institucionalno varstvo za starejše in kot edini zavod v državi še naprej tudi za slepe in slabovidne.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Stara Loka – V teh dneh torej CSS praznuje 80 let svojega delovanja. »Z veseljem praznujemo to obletnico, lahko pa bi tudi rekli, da nam še kar nekaj manjka, da bomo stari toliko, kot je povprečna starost naših stanovalcev. Po podatkih iz lanskega leta je kar 76 odstotkov stanovalcev starejših od 80 let.« je ob obletnici dejala direktorica Silva Košnjek. Od leta 1979 center deluje v sedanji stavbi, ki jo od leta 2008 naprej stalno obnavljajo in posodablajo. Prav letos so obnovili oddelek Livada v prvem nadstropju, že poleti pa odprli park čutil. Direktorica je spregovorila tudi o novih vsebinah, od programa dnevnega varstva, začasne namestitve, pomoči družini na domu do delavnic za občane v domačem okolju. Pri svojih storitvah v prihodnje želijo slediti trendom, poznati potrebe starajoče populacije, se jim prilagajati in tako dolgoročno omogočiti celostno skrb za starejše.

Na prireditvi, ki jo je s pesmijo polepšal Lado Leskovar, je o škofjeloškem centru govorilo še več govornikov. Državna sekretarka na ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Martina Vuk

Na prireditvi ob 80-letnici Centra slepih, slabovidnih in starejših je zbrane nagovoril tudi minister za javno upravo Boris Koprivnikar, tudi nekdanji direktor Centra. / Foto: Tina Dokl

je med drugim dejala, da so vsebina, trud zaposlenih, da delajo strokovno, prijazno, sprejemljivo in človeško, ter dogajanja stanovalcev tisto, kar iz institucije naredi dom. Minister za javno upravo Boris Koprivnikar je v mozaik dodal svojo izkušnjo: prvih nekaj let je v šoli za slepe in slabovidne učil matematiko, desetletje je bil direktor doma, pred imenovanjem za ministra pa predsednik upravnega odbora Skupnosti socialnih zavodov Slovenije. Izrazil je veselje, da se uresničujeta načrti centra, ki so v času njegovega

vodenja viseli na stenah njegove pisarne. Smo dolgoživna družba, v kateri bo vse več starih ljudi in ti naj bi na starost preživljali dogajanje polno življenja. Tako bi v starosti rad živel tudi sam, je dejal Koprivnikar in dodal, da v tej smeri dogajanje oblikujejo tudi v škofjeloškem centru. V imenu Zveze društev slepih in slabovidnih Slovenije je spregovoril podpredsednik Edvard Vodeb, eden od nekdanjih učencev centra slepih v Škofji Loki, kjer se je usposobil za telefonista in kjer je preživel lepo mladost. Morda bo tudi končal v

tem domu, je dejal in napovedal snidenje ob stoti obletnici ustanove. Da CSS Škofja Loka sodi med najbolj kvalitetne zavode v državi, da je prijeten dom z veliko začetnico, vir dobrih praks in navdiha, pa je menil Jaka Bizjak, sekretar Skupnosti socialnih zavodov Slovenije. Iz prve roke pa je njegove besede potrdila predsednica sveta stanovalcev CSS Alenka Oblakovič, ki se je ob tej priložnosti zahvalila zaposlenim v domu, ki delajo z rokami, glavo in srcem in stanovalcem lepšajo vsakdanje življenje.

Ni denarja za novi gasilski dom

Kot kaže, v naslednjem proračunskem obdobju še ne bo denarja za izgradnjo novega gasilskega doma v Mostah, za katerega si prizadevajo moščanski gasilci, ki iščejo tudi druge vire financiranja.

ALEŠ SENOŽETNIK

Moste – Prostovoljno gasilsko društvo Moste se že dlje časa spopada s prostorsko stisko v dotrajanem in večkrat prezidanem gasilskem domu v središču

naselja, ki njihovim potrebam že davno ne zadostuje več.

Letos poleti so pridobili gradbeno dovoljenje za gradnjo novega moderne objekta na obrobju Most. V iskanju potencialnih

investitorjev si del sredstev obetajo tudi od občine, a predloga proračunov, ki jih je novembra obravnaval občinski svet, te investicije ne predvidevata. »Žal je načrtovana investicija prišla ob nepravem času. Sicer se zavedamo problematike moščanskih gasilcev in podpiramo gradnjo, a proračun trenutno ne dopušča večjih investicij.« želje gasilcev komentira komendski župan Stanislav Poglajen. Občina je namreč sredi velikih gradbenih projektov predvsem s področja gradnje komunalne infrastrukture, načrtujejo pa tudi nadzidavo Osnovne šole Komenda - Moste, ki se prav tako spoprijema z vedno večjo prostorsko stisko. Kljub vsemu komendski župan dodaja, da

občina vseskozi finančno podpira gasilska društva in je prispevala delež tudi ob nakupu zemljišča za nov gasilski dom ter plačilo komunalnega prispevka.

»Od občine seveda pričakujemo sredstva, jih pa ne zahtevamo. Trenutno čakamo projekt za izvedbo, s katerim bomo pridobili ponudbe izvajalcev in ocenili dejansko vrednost investicije. Če jo bomo zmožni financirati sami, bomo šli v projekt pač sami,« pravijo moščanski gasilci, ki iščejo tudi druge vire financiranja. V torek so imeli sestanek v okviru Lokalne akcijske skupine, kjer so se pogovarjali o možnostih prijave določenih delov gradnje in kandidiranju za evropska sredstva.

Sedanji gasilski dom v središču Most ne zadošča več za potrebe največjega gasilskega društva v občini.

Foto: Aleš Senožetnik

Dotrajan most bodo prenovili

Občina Kamnik je lani izvedla prvo fazo pregledov mostov na občinskih cestah, ki je pokazala, da je eden najbolj dotrajanih most na cesti Buč-Hruševka, ki ga že obnavljajo.

JASNA PALADIN

Hruševka – Mostove na občinskih cestah so v lanskem letu začeli pregledovati strokovnjaki Zavoda za gradbeništvo Slovenije, v prvi fazi pregledov pa je bilo ugotovljeno, da je med tistimi, ki je obnove najbolj potreben, okoli trideset let star most preko potoka Hruševka na občinski cesti Buč-Hruševka v Tuhinjski dolini.

»Pri pregledu je bilo ugotovljeno, da je na krajnem levem oporniku mostu večja razpoka, na oporniku so vidne sledi zamakanja in odlom zaščitnega sloja, poškodovani so robni venci mostu in opažena je bila korodirana armatura. Zaradi zagotovitve ustrezne varnosti in prenašanje prometne

obtežbe je predvidena temeljita sanacija levega opornika, izvedba hidroizolacije mostne plošče, izvedba prehodnih plošč, zamenjava zgornjega ustroja ceste na območju premostitve, sanacija robnih vencov ter ureditev odvodnjavanja ceste,« nam je poškodbe in obnovitvena dela opisal Matjaž Srša iz občinske uprave. Za obnovo bo občina namenila 45 tisoč evrov, v času del pa je most za promet zaprt – obvoz je urejen v neposredni bližini preko vodotoka.

Pregledi stanja mostov na občinskih cestah se nadaljujejo tudi letos; končno poročilo na občini pričakujejo decembra, na podlagi ugotovljenih dejstev pa bodo pripravili osnove za sanacije mostov v prihodnjih letih.

Med najbolj dotrajanimi mostovi v občini Kamnik je bil most preko Hruševke, ki ga v teh dneh že obnavljajo.

V združenju zgodovinskih mest tudi Kamnik

Kamnik – Kamniški občinski svetniki so že junija letos potrdili vključitev Občine Kamnik v Združenje zgodovinskih mest Slovenije, ki zastopa interese mest in gospodarskih družb na področju ohranjanja in spodbujanja življenja in razvoja starih mestnih jeder ter hkrati skrbi za kulturno dediščino Slovenije, na slavnostni skupščini ob 15. obletnici združenja, ki je v torek potekala na Ptujju, pa je župan Marjan Šarec podpisal aneks, s čimer je občina postala tudi polnopravna članica združenja. Le-to trenutno povezuje štirinajst mest, tudi pet gorenjskih: Kranj, Radovljico, Škofjo Loko, Trzin in Kamnik. V prihajajočem letu združenje med drugim načrtuje promocijo vključenih mest na večjih prireditvah, ki potekajo v mestnih središčih njegovih članic, izvrševanje sprejete strategije trženja zgodovinskih mest, turistično promocijo članic na tujih trgih, pripravo skupnih projektov za sodelovanje na različnih evropskih ter nacionalnih razpisih in izvajanje programa izobraževanja Šola prenovalca za ponovno pridobitev starih obrtniških znanj.

Odprtje »Žegnanega studenca« in sprehajalne poti

Naklo – Konjensko društvo Naklo vabi na odprtje in blagoslov znamenja pri »Žegnanem studencu« na Savi in odprtje sprehajalne poti v nedeljo, 13. novembra, ob 14. uri. Zbor bo ob 13. uri pri farni cerkvi svetega Petra v Naklem, od koder bodo udeleženci skupaj z župnikom Janezom Zupancem, ki bo znamenje tudi blagoslovil, nadaljevali pot po Stagnah, čez Dobravo in skozi Pečine do »Žegnanega studenca«. To je bila tudi znamenita Pelnarjeva pot, po kateri je hodil v Naklo in nazaj do svoje kočice in travnikov, kjer je pasel krave nakelskih kmetov. Po blagoslovu bo pogostitev in družabno srečanje vseh udeležencev.

Obnovili bodo cesto skozi Zbilje

MAJA BERTONCELJ

Medvode – Direkcija RS za infrastrukturo je junija objavila javno naročilo za izvedbo obnove vozišča, hodnika za pešce, dveh avtobusnih postajališč, plinovoda, vodovoda in hidrantnega omrežja ter javne razsvetljave v

naselju Zbilje, na odseku od gasilskega doma v Zbiljah do prvega ovinka pred mostom čez reko Savo. Gre za projekt v sodelovanju z Občino Medvode, kjer upajo na začetek del še pred zimo. Kot je pojasnil župan Nejc Smole, je odločitev o izbiri izvajalca sedaj vendarle

pravnomočna: »Pred zimo bi radi začeli gradnjo pločnika in komunalne infrastrukture. Rekonstrukcija cestišča pa bo sledila spomladi, saj bo šlo za reciklažo, ki se v zimskih mesecih ne more izvajati. Država je kot rok za dokončanje del postavila 1. maj.«

Ob obletnici odločitve za samostojnost

Poljče – Združenje za vrednote slovenske osamosvojitve danes, v petek, ob 18. uri v NATO Centru odličnosti za gorsko bojevanje v Poljčah pripravlja slovesnost ob 26. obletnici odločitve o slovenski samostojnosti Poljče 1990–2016. Slavnostni govornik bo Ludvik Toplak, predsednik Družbenopolitičnega zbora 1990–1992.

Podjetje Dehner že 65 let stalno raste in je vodilno na področju vrtnih centrov. Trenutno je v 115 prodajnih centrih v Nemčiji in Avstriji zaposlenih že pet tisoč sodelavcev. Kot družinsko podjetje vam nudimo individualne možnosti za nadaljni razvoj na poslovnem in osebnem področju.

Končno! Marca 2017 odpiramo nov vrtni center v Celovcu/Klagenfurtu. Izkoristite to priložnost in se pridružite naši novi delovni ekipi.

Za polni oz. polovični delovni čas zaposlimo:

delovodjo (m/ž)¹

za naš oddelek:

- male živali (z dovoljenjem za delo z živalmi in varstvo živali po pravilu BGBl. II št. 487/2004, idF BGBl. II št. 29/2006)

prodajalce (m/ž)²

za sledeče oddelke:

- zelenje (rastline na prostem in v lončkih, cvetlice)
- dom & trendi (dodatna oprema za bivalne prostore in vrtno pohištvo)
- male živali
- vrtno potrebščine (vrtna tehnika, sredstva za varstvo rastlin, semena)
- oprema za ureditev vrta (keramični izdelki, prst, dodatna oprema)

floriste/prodajalce (m/ž)²

blagajničarje (m/ž)²

sodelavce za polnjenje polic (m/ž)²

Če imate strokovno izobrazbo z enega od navedenih področij oz. primerne delovne izkušnje, vas veseli delo z ljudmi in ostanete prijazni tudi ob povečanem številu strank, bo vaša vloga z vsemi potrebnimi podatki razveselila našega regionalnega vodjo g. Thomasa Martina. Pogoj je zelo dobro znanje nemščine.

Za polni delovni čas (38,5 ure na teden) je za vsa navedena delovna mesta bruto plača po kolektivni pogodbi najmanj 1) 2.000 evrov oz. 2) 1.523 evrov/mesec, po dogovoru tudi več, odvisno od delovnih izkušenj.

Dehner Gartencenter GmbH & Co. KG
regionalni vodja v Avstriji
g. Thomas Martin
Schärdinger Straße 1
A-4061 Pasching
telefon +43 72 29 / 6 17 21
gerlinde.gassner@dehner.at

dehner.at

Dehner Deine Natur.

zdravje & lepota

Sladkorno bolezen obvladajmo skupaj

Štirinajsti november je Svetovni dan sladkorne bolezni. Društvo diabetikov Kranj pripravlja več aktivnosti, tudi predavanje specialista interne medicine Marjana Kristanca.

SUZANA P. KOVAČIČ

Sladkorna bolezen zaradi svoje pogostosti, zahtevne in kompleksne obravnave ter težkih posledic predstavlja velik zdravstveni izziv. V razvitem svetu ostaja vodilni vzrok za slepoto, odpoved delovanja ledvic, amputacije spodnjih okončin ter bolezni srca in ožilja. Vse pogosteje se pojavlja tudi v Sloveniji in po podatkih Nacionalnega inštituta za javno zdravje se je od leta 2010 do leta 2014 število bolnikov, ki zaradi sladkorne bolezni prejemajo zdravljenje, povečalo za 12,5 odstotka.

Velik poudarek pri zmanjševanju pojavnosti te bolezni je na pomenu aktivnega in zdravega življenjskega sloga, ki vključuje skrb za telesno težo, redno gibanje in zdravo prehranjevanje, saj na ta način lahko preprečimo pojav sladkorne bolezni tipa 2 oziroma jo odložimo na čim poznejše življenjsko obdobje. Eno ključnih orodij za obvlado-

vanje te bolezni predstavlja tudi Nacionalni program za obvladovanje sladkorne bolezni.

Pomembno vlogo pri ozaveščanju imajo tudi društva diabetikov, ki delujejo v okviru krovne Zveze društev diabetikov Slovenije. Društvo diabetikov Kranj v okviru letošnjega svetovnega dne pripravlja več aktivnosti, ki že potekajo, in sicer od 7. novembra. Danes od 15.30 do 18. ure bodo na Slovenskem trgu v Kranju predstavili društvo, imeli brezplačne meritve krvnega sladkorja in povabili na pohod v okolico Kranja. V ponedeljek od 17. do 18.30 bo v mali dvorani Mestne knjižnice Kranj predavanje Zakaj je pomembno zgodnje intenzivno zdravljenje diabetika. Predaval bo Marjan Kristanc, dr. med., specialist interne medicine.

Društvo diabetikov Tržič pa bo v torek, 22. novembra, med 18. in 19. uro, v društveni pisarni v Bistrici pri Tržiču izvajalo meritve krvnega sladkorja, pritiska, trigliceridov in holesterola.

Movember – z brki proti raku prostate

Mesec november je proglašen kot mesec november z namenom ozaveščanja o raku prostate.

SUZANA P. KOVAČIČ

Rak na prostati je vzrok za več kot 350 smrti Slovencev, na novo pa vsako leto zboli približno 1300 moških. Pri moških je tudi najpogostejše diagnosticirana oblika raka. Leta 2013 je imelo v Sloveniji 13.717 moških raka na prostati, za letos pa stroka ocenjuje, da bo teh bolnikov okoli 14.800. Rak prostate velja za bolezen starejših ljudi. Pojavnost te vrste raka počasi narašča, bolezen pa prizadene moške po 45. letu in strmo nara-

šča med 60. in 70. letom, zato je priporočljivo, da se moški, starejši od 45 let, testirajo in posvetujejo z urologom.

Movember je mednarodno gibanje, katerega cilj je ozaveščanje javnosti o zdravju in boleznih, ki prizadenejo predvsem moško populacijo, kot sta denimo raka prostate in testisov. Člani svojo podporo gibanju izražajo z nošenjem brk v novembru, od koder tudi ime. Gibanje se je leta 2003 začelo v Avstraliji in preraslo v globalno gibanje, ki po celem svetu, tudi v Sloveniji, združuje več kot pet milijonov ljudi.

Mladi voznike pozvali k varni vožnji brez alkohola

SUZANA P. KOVAČIČ

Pri Območni enoti Nacionalnega inštituta za javno zdravje Kranj bodo v okviru

aktivnosti, ki jih izvajajo na področju zmanjševanja škode zaradi alkohola, izvedli preventivno akcijo Otroci za varnost v prometu. Že so razpisali likovni natečaj, na katerem je sodelovalo 19

osnovnih šol in podružnic na Gorenjskem. Zaključek akcije bo potekal danes med 10. in 12. uro, na parkirišču Novi svet v bližini OŠ Škofja Loka - Mesto. Policiisti PP Škofja Loka bodo

izvajali kontrolo prometa, zatem bodo k voznikom pristopili učenci, jim podarili likovni izdelek s sporočilom, knjižico o škodljivosti alkohola in jim zaželeli varno vožnjo brez alkohola.

gorenjske lekarnice

Farmaceutov nasvet iz Gorenjskih lekarn

Pravilna in varna uporaba antibiotikov

Antibiotiki so zdravila, s katerimi zdravimo različne bakterijske okužbe, kot so pljučnica, okužbe sečil, kože in krvi. Delujejo tako, da zavrejo razmnoževanje ali uničijo mikroorganizem, ki v telesu povzroči okužbo. Poznamo več vrst antibiotikov, ki se med seboj razlikujejo glede na to, proti katerim bakterijskim vrstam učinkujejo. Noben antibiotik pa ne deluje na virusne povzročitelje okužb, zato z njimi ne moremo zdraviti gripe ali prehladnih obolenj, ki jih praviloma povzročajo virusi.

Antibiotik lahko predpiše le zdravnik

Pomembno je, da zdravljenje z antibiotiki vedno poteka pod nadzorom zdravnika. Ta se po pregledu bolnika in morebitnih laboratorijskih izvidih odloči, za kakšno okužbo gre oz. kateri antibiotik je najbolj primeren za zdravljenje določene bakterijske okužbe.

Antibiotiki so na voljo v različnih farmaceutskih oblikah

Antibiotike najpogosteje zaužijemo v obliki tablet, kapsul ali suspenzij. Za zdravljenje bakterijskih okužb kože uporabljamo antibiotike v obliki krem ali mazil, za očesna bakterijska vnetja pa zdravnik predpiše antibiotik v obliki kapljic ali mazila za oči. Pri nekaterih resnejših okužbah v bolnišnicah uporabljajo antibiotike tudi v obliki infuzij.

Pravilna uporaba antibiotikov prispeva k boljšemu izidu zdravljenja

Izjemno pomembno je, da se pri zdravljenju z antibiotiki dosledno držimo navodil zdravnika in lekarniškega farmacevta ter poznamo osnovne informacije o predpisnem antibiotiku, ki jih najdemo v priloženem navodilu za uporabo.

Ob predpisu antibiotika običajno zdravnik določi odmerek zdravila, režim jemanja (npr. 1 tableta/8 ur) in čas trajanja zdravljenja. Pri izdaji antibiotika v lekarni pa lekarniški farmacevt bolniku poda še preostale informacije o pravilni in varni uporabi zdravila. Pri antibiotikih je pomembno, da ga jemljemo točno na uro, saj se le na ta način v telesu uspešno zatrejo bakterije. Pomembno je tudi, da ne prekinemo

zdravljenja, ko se naše zdravstveno stanje izboljša, ampak nadaljujemo zdravljenje po navodilih zdravnika. S tem zmanjšamo tveganje za ponovno okužbo ali da bakterija postane odporna na uporabljeni antibiotik. Pomemben podatek, ki ga mora bolnik poznati o antibiotikih, je čas jemanja glede na hrano, saj hrana lahko različno vpliva na učinkovanje zdravila ali pa tudi zmanjša možnost neželenih učinkov. Med zdravljenjem naj bolnik antibiotik shranjuje v suhem in temnem prostoru s stabilno sobno temperaturo oziroma v hladilniku, če je tako zahtevano. Ko se terapija z antibiotiki zaključí, naj bolnik morebitna neporabljena zdravila odda med odpadna zdravila in jih ne shranjuje v svoji domači lekarni, saj mora zdravljenje z antibiotiki vedno potekati pod nadzorom zdravnika. Pri otrocih je antibiotik najpogosteje predpisan v obliki peroralne suspenzije oz. sirupa. Poleg že zgoraj navedenih navodil je pomembno, da pri odmerjanju vedno uporabimo priloženo merilno žličko ali še boljše brizgo, s katero zdravilo počasi izpraznimo v notranji kot ličnice.

Neželeni učinki so večinoma blagi in prehodni

Najpogostejši neželeni učinek antibiotikov so prebavne motnje, na primer slabost in driska. Antibiotik namreč lahko poruši

bakterijsko ravnovesje sicer zdravega črevesja. Te težave lahko omilimo že z jemanjem antibiotika s hrano ali po jedi, lahko pa za preprečitev oz. lajšanje teh težav uživamo tudi probiotike, t. i. koristne bakterije, ki nam pomagajo ohraniti ravnovesje črevesne flore. Probiotične bakterije najdemo v kefirju in jogurtu ter so na voljo kot zdravila in prehranska dopolnila v lekarnah. Potrebno je jemanje v razmaku 2 ur z antibiotiki, da ohranimo njihovo učinkovitost. Pri zelo hudi driski moramo nujno obiskati zdravnika. Med možnimi neželenimi učinki so tudi alergijske reakcije ali preobčutljivost kože na sonce. Ti sodijo med resnejše neželene učinke in zahtevajo posvet z zdravnikom.

Odpornost bakterij na antibiotike je pomemben zdravstveni problem

Število bakterij, odpornih na trenutno dostopne antibiotike, narašča, deloma tudi zato, ker jih ljudje uživamo prepogosto. Učinkovitost antibiotikov moramo poskušati ohraniti z bolj racionalno in predvsem pravilno uporabo. To pomeni, da antibiotike za zdravljenje uporabimo le takrat, kadar je to potrebno, in da se ob uvedbi antibiotičnega zdravljenja dosledno držimo navodil zdravnika in lekarniškega farmacevta glede njihovega jemanja.

Tilka Cuder, mag. farm.

www.gorenjske-lekarnice.si, info@gorenjske-lekarnice.si

Lekarniške enote: Bled Zlatorog, Bohinjska Bistrica, Cerklje, Gorenja vas, Jesenice, Jezersko, Kranj, Kranjska Gora, Kropa, Lesce, Planina, Planina II, Podlubnik, Preddvor, Primskovo, Radovljica, Stražišče, Šenčur, Škofja Loka, Tržič, Železniki, Žiri, Žirovnica

Farmakoinformativna služba, Galenski laboratorij, Kontrolno analizni laboratorij

Spletna lekarna: www.lekarnagorenjske.si

Homeopatska zdravila za samozdravljenje - Za svetovanje se predhodno naročite.

AKTUALNO

Nega bolnika na domu

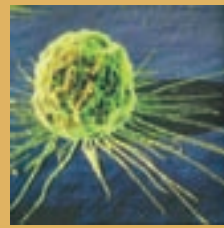
Predvidoma decembra bo pri Rdečem križu Slovenije, Območni enoti Kranj, potekal tečaj laične nege bolnika na domu. V več terminih bo skupaj zajel približno štirinajst pedagoških ur. Nekaj iztočnic o tem, zakaj se je koristno udeležiti tečaja, je dala njihova prostovoljka Biljana Djakovič. Iz izkušenj je povedala, da evalvacija, ki jo imajo ob koncu vsakega takega tečaja, vedno pokaže, da so tovrstni tečajniki dobrodošli in lepo sprejeti.

SUZANA P. KOVAČIČ

Biljana Djakovič je povedala, da v trenutku, ko zbolimo ali ko zbolijo naši najbližji, iščemo odgovore na številna vprašanja: "In ravno na ta vprašanja se trudimo na tem tečaju posameznikom, laikom, ki nimajo poprejšnje zdravstvene izobrazbe, odgovoriti in s tem pomagati do čimprejšnjega okrevanja njih samih ali njihovih svojcev. Za vsakega je njegova stiska največja

in najpomembnejša. Tečaj je zato namenjen predvsem laikom, da se lahko o svoji stiski pogovorijo in skupaj pridemo do rešitev." Vsebine so različne, odvisne tudi od pričakovani skupine, ki oblikuje tečaj. "Tečajniki prihajajo z različnimi izkušnjami, zdravstvenimi težavami oz. imajo doma svojca in ne vedo, na kakšen način se mu približati, pomagati. Včasih ni dovolj le izmeritev temperature, ampak da si znamo vzeti čas za pogovor z bolnim svojcem, da smo strpni in potrpežljivi do nje-

ga in ga spodbujamo k ozdravitvi," je pojasnila Djakovičeva. Na preteklem tečaju so se tečajniki pogovarjali denimo o tem, kako pomagati v akutnih stanjih, kot so možganska kap in nekatera vročinska stanja, pri sladkorni bolezni, kako skrbimo za osebno higieno bolnega svojca in kaj sploh je zdravje. Pogovarjali so se tudi že o "srčnih bolečinah", o smrti, medosebnih in medgeneracijskih odnosih. "Cilj je predvsem v tem, da bodo tečajniki znali pravilno pristopiti in pomagati najbli-

RAK imunske terapije

Diagnoza rak ni enosmerna ulica, kjer nas na koncu čaka smrt.

Pomoč in svetovanje:

Inštitut za zdravje in lepoto, d. o. o., Celjska cesta 7, Rogaška Slatina
Tel.: 03/580 43 17, mob.: 041/319 243

žjim, da bodo vsebine, o katerih bodo slišali, lahko uporabili v praksi. Ljudje so zelo ozaveščeni, saj imajo znanje, želijo pa potrditev, da je njihovo znanje pravilno in ga znajo tudi pravilno uporabljati. Poudariti moram, da prihajajo na tečaj starejše osebe, ki tukaj pridobijo čim več informacij, ki jih bodo, ko bo to potrebno, znali uporabiti." Seveda pa tečaj ni namenjen samo starejšim. Odvisno je, kot je sogovornica že poudarila, od celotne skupine udeležencev, kaj želijo slišati. Tečaj laične nege bolnika na domu poteka teoretično in praktično. Podani so neki okvirji, ki jih organiza-

Na preteklem tečaju so se tečajniki pogovarjali o tem, kako pomagati v akutnih stanjih, kot so možganska kap in nekatera vročinska stanja, pri sladkorni bolezni, kako skrbimo za osebno higieno bolnega svojca in kaj sploh je zdravje. Pogovarjali so se tudi že o "srčnih bolečinah", o smrti, medosebnih in medgeneracijskih odnosih.

tor predstavi na začetku. Biljana Djakovič pojasni še mejo med zadoščanjem samostojne pomoči bolniku z laičnim znanjem in potrebi po pomoči strokovno usposobljene negovalke: "Ko ljudje ne zmorejo več sami, običajno poprosijo sorodstvo, sosede in nato strokovno pomoč. Točne

meje ni in tudi nikjer ni napisano, ko ti nekdo od svojcev obleži, da sedaj je pa potrebna strokovna pomoč. Ljudje se zavedajo in želijo svojim najbližjim pomagati in jim nuditi vse, samo da bodo spet zdravi in seveda v tej smeri iščejo rešitve in sprejemajo odločitve."

AKUTNA IN KRONIČNA BOLEČINA V ŽRELU

Najpogostejši vzrok za akutno – nenadno – nastalo bolečino v žrelu so virusne okužbe žrela. Število virusov, ki povzročajo okužbe žrela, je zelo veliko, zato so to pogosta, ponavljajoča, nadležna, večinoma pa povsem nenevarna obolenja.

Bolniki imajo bolečine v žrelu, ki so navadno pekoče, imajo težave pri požiranju slin, redkeje težave pri požiranju hrane in pijače. Običajno se zamaši nos, pojavi se izcedek iz nosu. Pridružita se lahko dražeči kašelj in vnetje očesnih veznic. Virusna okužba žrela redko povzroča visoko telesno temperaturo in slabo splošno počutje.

Bolnikom svetujemo, da ostanejo doma in počivajo, s tem pa se izognemo tudi širjenju okužbe med druge ljudi. Vsekakor naj se izogibajo zaprtim prostorom, kjer se zbira veliko ljudi, kajti tam je širjenje virusov najlažje. Virusi se širijo po zraku, s kašljanjem in kihanjem ter z rokami, na katerih so virusi. Virusi zlahka preživijo na predmetih več ur (kljuge, denar, ročaji nakupovalnih vozičkov), mi pa jih z rokami zanesemo na sluznico ust, nosu in oči in tako omogočimo prenos okužbe. V preventivi je tako bistvenega pomena pogosto in temeljito umivanje rok.

Zdravila za prehlad sicer ni, bolnikom pa priporočamo, naj pijejo dovolj tekočine, s pomočjo kapljic za nos poskrbijo za dobro prehodnost nosu, uživajo z vitamini bogato hrano, ob bolečinah v žrelu lahko ližejo pastile, ki lokalno ublažijo vnetje in zmanjšujejo bolečino.

V kolikor se pridružijo povišana telesna temperatura, splošno slabo počutje in težave pri uživanju hrane, je treba obiskati zdravnika, da presodi, za kakšno obolenje gre, in predpiše ustrezna zdravila.

Redkejša od virusne je bakterijska okužba žrela ali angina. Pri angini so v ospredju bolečine v žrelu ter težave pri uživanju hrane in pijače, slabo splošno počutje in povišana

telesna temperatura. Bolnik z angino nima prehladnih znakov. Bakterijsko okužbo žrela zdravimo z antibiotikom, ki ga predpiše zdravnik.

Kronične bolečine v žrelu trajajo več tednov in imajo različne vzroke. Eden pomembnejših je kajenje. Cigaretetni dim draži sluznico žrela in povzroča kronično vnetje in spremembe na sluznici žrela, ki lahko vodijo celo v nastanek rakave bolezni. Tudi uživanje alkoholnih pijač ima škodljiv učinek. Poleg trajanja kajenja je pomembno tudi število pokajenih cigaret dnevno in količina zaužite alkoholne pijače dnevno. Različni alergeni povzročajo vnetje in dražijo sluznico žrela. Med najpogostejšimi so pršica, hišni prah, cvetni prah, živalska dlaka in različni prehranski alergeni. Sluznico žrela pa lahko povsem nespecifično dražijo različni dejavniki iz okolja, kot so prah, hlapi lakov in čistil, preprih in močne klimatske naprave. Vračanje želodčne vsebine navzgor po požiralniku – želodčni refluks – vse do nivoja žrela in grla je dejavnik, ki povzroča hudo vnetje sluznice. V refluksni vsebini je želodčna kislina, lahko so žolčne kisline ter prebavni encimi. Bolniki tožijo za bolečinami v žrelu, imajo občutek cmoka v žrelu, težkega požiranja, pokašljevanje in pogosto čistijo grlo.

Kronično vnetje sluznice žrela zdravimo glede na vzrok. Bolnikom svetujemo, da opustijo kajenje in uživanje alkoholnih pijač. Alergiki naj se izogibajo alergenom, lahko vzamejo tudi tablete, ki blažijo in preprečujejo alergijsko reakcijo. V prostorih, kjer bivamo, skušamo zagotoviti primerne mikroklimatske razmere. Bolnikom z refluksom priporočamo preventivne ukrepe, možno je tudi zdravljenje z zdravili.

Pri bolečinah v žrelu, ki trajajo več kot mesec dni, naj zdravnik izključi zdravje ogrožujočo bolezen.

Doc. dr. Maja Šereg Bahar,
dr. med., specialist otorinolaringolog

... pri vnetjih ustne sluznice, grla in žrela pa na pastile iz družine Tantum Verde.

Pred uporabo natančno preberite navodilo! O tveganju in neželenih učinkih se posvetujte z zdravnikom ali s farmacevtom.

✓ **Diabetikom primerno**

✓ **Primeren za otroke**

✓ **4 okusi pastil**

Imetnik dovoljenja za promet: Angelini Pharma Österreich GmbH, Avstrija
Predstavnik: Angelini Pharma d.o.o., Koprška ulica 108 A, Ljubljana

Zdravilo se izdaja brez recepta v lekarnah in specializiranih prodajalnah.

ANGELINI

Odsevi črne vode

V Galeriji Prešernovih nagrajencev bo do 25. novembra na ogled razstava video instalacij in printov priznane avtorice Nataše Prosenc Stearns.

SAMO LESJAK

Kranj – Vizualna umetnica, režiserka in scenaristka Nataša Prosenc Stearns ustvarja na področju igranega in dokumentarnega filma ter video umetnosti, predvsem video instalacij. Diplomirala je na oddelku za oblikovanje ljubljanske Akademije za likovno umetnost, kjer je ustvarila svoje prve videe ter jim kmalu pridružila še instalacije in filme. Končala je podiplomski študij na California Institute of the Arts v Los Angelesu, v Kali-

Tudi s tokratno razstavo, poimenovano Črne vode in druge zgodbe, ki jo sestavlja enajst hipnotičnih videov z glasbeno podlago priznane skladatelja Milka Lazarja, avtorica v svojem raziskovanju pripovedne tehnike in vizualnega izraza ostaja zvesta lastnemu umetniškemu slogu, vezanem na prikaz naravnih elementov, predvsem voda, ki razjedajo in raztapljajo svojo okolico v dolgotrajnem procesu. Avtorico je na odprtju predstavila umetnostna zgodovinarica Breda Ilich Klančnik,

Iskanje identitete skozi presežek sile težnosti: Nataša Prosenc Stearns / Foto: Primož Pičulin

forniji pa živi in ustvarja že vrsto let. Njena dela, ki se že od srede devetdesetih let pojavljajo na domačih in mednarodnih razstaviščih ter na filmskih in video festivalih, na svojevrsten način brišejo mejo med abstraktnim in konkretnim ter preizkušajo ustaljene zakonitosti žanrov. S projektom Gladiatorji je predstavljala Slovenijo na 48. beneškem bienalu, za kar je prejela Nagrado Prešernovega sklada. Na lanskem bienalu se je avtorica predstavila z videoma Nočni izvir in Vodnjak želja na razstavi, ki je združila dvajset umetnikov, delujočih v Los Angelesu.

dr. Jure Mikuž pa je o njeni razstavi med drugim zapisal: »Videe motivno in pomensko povezuje prikazovanje stanj človeškega telesa ali njegovih delov, ki se poskušajo znebiti svoje telesnosti in sile težnosti, ki jo povzročata njihova snov. Zdi se, kot da lebdi, letajo, plavajo, levitirajo v koordinatno in snovno neopredeljenih prostorih, ki največkrat spominjajo na vodo, peno, zrak, pesek, blato ali brozgo ... Gre za prestop telesa v netelesnost, ki omogoča običajnemu, v materialnost ujetemu človeku, da se te znebi in postane eterično, popolnoma duhovno bitje.«

Cikel koncertov GM ODER

Kranj – Glasbena šola Kranj in Glasbena mladina Slovenije tudi letos vabita na koncerte iz cikla "GM ODER" – Glasbena mladinski oder. Ta že 25 let gosti izbrane mlade slovenske glasbenike in komorne skupine. S koncerti po različnih krajih Slovenije si izbrani mladi glasbeniki pridobijo izkušnjo male koncertne turnee. Na več kot 650 koncertih cikla je doslej nastopilo že več kot 420 mladih izvajalcev, na njih pa so krstili več kot 70 novit slovenskih skladateljev. V ponedeljek, 14. novembra, ob 19. uri se bo v dvorani Glasbene šole Kranj na Trubarjevem trgu 3 predstavila vokalno-instrumentalna skupina Ridiamo, ki jo sestavljajo Neža Vasle, Anja Šinigoj, Luka Juteršek, Tine Bec in Jaka Mihelač. Skupina deluje pod mentorstvom prof. Edite Garčević Koželj. Člani ansambla se izobražujejo na Konservatoriju za glasbo in balet v Ljubljani in nastopajo tudi kot solisti. Kot komorna skupina so prvič nastopili leta 2013 na tekmovanju Lazar Jovanović v Beogradu, kjer so prejeli prvo nagrado. Leto pozneje so na tekmovanju Bruna Špiler v Hercegovnem prejeli zlato priznanje ter posebno nagrado za najboljšo komorno skupino. Njihov repertoar obsega dela od renesanse do sodobnosti, najraje pa izvajajo skladbe in priredbe iz slovenskega ljudskega izročila.

Vsa veličina Miniatur

V Prešernovem gledališču so podelili medalje in priznanja avtorjem najboljših fotografij osme mednarodne fotografske razstave Miniature 2016.

IGOR KAVČIČ

Kranj – Mednarodna fotografska razstava Miniature je ob Pokrajini, obe se bivalno izmenjujeta vsako drugo leto, osrednji vsakoletni fotografski dogodek v organizaciji Fotografskega društva Janez Puhar. Miniature so letos pripravili osmič povrsti. Fotografska miniatūra je, ko umetnik fotograf kreira svojo fotografijo v papirnati obliki na formatu 10 x 10 oziroma 7 x 10 centimetrov. Omenjeni format je velik izziv za fotografa, saj mora na tako majhnem formatu združiti svoja umetniška hotenja z ustrezno vsebino fotografije. Ker sta že od vsega začetka pokroviteljstvo sprejeli mednarodna fotografska zveza FIAP in slovenska fotografska zveza FZS, ima razstava tudi pomemben mednarodni značaj. Letos so na natečaju tako sodelovali fotografi iz 23 držav sveta.

Utečena navada organizatorja razstave je, da na natečaju razpiše dve temi. Letos sta bili izbrani temi Les in Prosto, na kateri je prispele več kot tisoč fotografij. Od tega je 127 avtorjev poslalo svoja dela na temo Les in 133 na temo Prosto. Izbor

najboljših je opravila žirija v sestavi treh mojstrov fotografije: Mateja Peljhana in Janeza Kramarja iz Slovenije in Milorada Kaščelana iz Bosne in Hercegovine. Podelitev nagrad je že tradicionalno potekala v Prešernovem gledališču, v vsaki kategoriji pa so podelili tri komplete medalj in šest častnih znakov.

Tako je na temo Les zlato medaljo Mednarodne fotografske organizacije FIAP za fotografijo W-700 prejel Aleksander Čufar iz Železnikov, srebrno Le Cong Binh (Vietnam) in bronasto Milan Marković (Srbija). Medalje Fotografske zveze so od zlate do bronaste prejeli Luis Alberto Franke (Argentina), Vlado Bucalo ter Boris Godnič (oba Slovenija), medalje Janez Puhar od zlate do bronaste pa Uroš Florjančič, Žarko Petrovič (oba Slovenija) in Michael Boettcher (Nemčija). Podeljenih je bilo še šest častnih znakov. Na temo Prosto so si FIAP medalje od zlate do bronaste razdelili Andreja Ravnak, (Slovenija), Luis Alberto Franke (Argentina) in Uroš Florjančič (Slovenija). Zlato medaljo FZS je prejel Simon Krejan, sledila pa še Sanda Ž. Fajfarič

Vlado Bucalo iz Brežic je najuspešnejši avtor letošnjih Miniatur. / Foto: Primož Pičulin

Z zlato medaljo FIAP nagrajena fotografija Aleksandra Čufarja iz Železnikov

in Vlado Bucalo (vsi Slovenija). Medalje Janez Puhar so prejeli Biljana Knebl (Hrvaška), Boris Godnič (Slovenija) in Martin Paul (Francija). Prav tako je bilo tudi tu podeljenih šest častnih znakov FIAP. Najuspešnejši avtor na letošnjih Miniaturah je Vlado Bucalo skupaj s kar šestimi na razstavo sprejetimi fotografijami, za kar je prejel modro značko FIAP in zlato medaljo Janez Puhar. „Verjetno sem zadel tisto, kar je žirija od obeh razpisanih tem pričakovala. To velja zlasti za Les, ki je zelo specifična tema. Zadnje čase veliki fotografiram etno zgodbe in v starih hišah, rokodelskih

delavnicah lesa res ne manjka,“ je med drugim povedal Vlado Bucalo, doma iz Brežic, sicer pa član FD Grča iz Kočevja. „Če je fotografija prepričljiva v večjem formatu, je v manjšem še toliko bolj. Miniatura je bolj zgoščena in ti kot taka lahko da več kot fotografija v običajnem formatu,“ pa razmišlja Aleksander Čufar iz Železnikov, zmagovalac v kategoriji Les. V nadaljevanju so podelili še častne znake Fotografske zveze Slovenije, istočasno pa sta odprti tudi razstavi letošnjih Miniatur v Galeriji Mestne hiše in Galeriji Prešernove hiše, ki bosta na ogled do 27. novembra.

De profundis gostoval na Siciliji

IGOR KAVČIČ

Kranj – Komorni zbor De profundis se je v letu, ko praznuje 25 let delovanja, odzval povabilu zborovske organizacije Coro Polifonico Regina Pacis iz Palermo, katerega temeljni namen je bil izmenjava strokovnih izkušenj in umetniškega užitka vokalnih sestavov iz različnih kulturnih okolij. Tako je konec julija v Sloveniji gostovala Gruppo vocale Euphoné iz Palermo, Komorni zbor De profundis z zborovodkinjo Branko Potočnik Krajnik pa se je z izbranim programom, v katerem je dobesedno namenil promociji slovenske glasbe najvidnejših slovenskih skladateljev skozi različna časovna obdobja, konec oktobra predstavil na gostovanju na Siciliji.

Komorni zbor De profundis je na Siciliji navdušil z izvedbami slovenskih skladateljev.

Kranjski zbor je tako izvedel samostojne celovečerne koncerte v treh zaporednih večerih v cerkvi Santuario Dionesano Madonna Della Milicia v Altavilli, nato pa še v Cappelli Palatina in cerkvi Sancta Maria de la Valverde v Palermu. Še posebej velja omeniti koncert v Cappelli

Palatina v kraljevi palači, ki je zaradi svojega ambienta in simbolike izjemnega kulturnega pomena, hkrati pa velja tudi za eno izmed najprestižnejših koncertnih prizorišč v Evropi, kjer so koncertirali že mnogi uveljavljeni glasbeniki. Komorni zbor De profundis je s svojim nastopom

na tem koncertu navdušil izbrano in posebej vabljenno občinstvo, dogodek pa se bo šestnajstčlanski zasedbi zbora, ki je zvočno napolnila simbol medsebojnega spoštovanja in sobivanja, prestol kulture v najširšem pomenu, vtisnil kot nepozabna izkušnja.

Zmago si moramo zaslužiti

Tako pred današnjo tekmo naše nogometne reprezentance na Malto razmišlja Škofjeločan Jan Oblak, ki se zaveda, da je Slovenija favorit, a bo to morala dokazati tudi na igrišču.

VILMA STANOVNIK,
JOŽE MARINČEK

Brdo pri Kranju – Naša nogometna reprezentanca je po treh dneh priprav na Gorenjskem včeraj odpotovala na Malto, kjer jo danes ob 20.45 v Ta'Qaliju čaka kvalifikacijski obračun za SP 2018 proti domači izbrani vrsti. Glede na poškodbe in nekaj odpovedi selektor Srečko Katanec ne bo mogel računati na Kevinu Kampla, Roberta Beriča in Romana Bezjaka, vprašljiv pa je tudi nastop poškodovanega Bojana Jokića. Bo pa zato

močno orožje naše ekipe razpoloženi vratar Jan Oblak.

»Delamo vse, kar je v naših močeh, da bomo čim boljše pripravljene na Malto in na najboljši način odigrali tekmo. Pred tekmo nikoli ne veš, kako se bo odvijala. Če nisi pravi na igrišču, imaš lahko težave z vsako ekipo,« je pred zadnjim treningom v Sloveniji razmišljal vratar madridskega Atletica Jan Oblak in dodal: »Noben ne podcenjuje Malte, si pa seveda želimo zmage. To bomo morali pokazati na igrišču in vknjižiti tri točke.«

Na sedežu Nogometne

zveze Slovenije je v ponedeljek potekal tudi žreb polfinalnih parov Pokala Slovenije. V prvem polfinalu se bosta pomerila Domžale in Krka, v drugem pa Olimpija in Maribor. Prvi polfinalni tekmi bosta 5., povratni pa 12. aprila.

Na Brdu je potekala seja izvršnega odbora Nogometne zveze Slovenije. Sejo je vodil podpredsednik Radenko Mitjatič, na njej pa so člani izvršnega odbora določili datum skupščine NZS in razpisali volitve za predsednika in podpredsednike NZS za mandatno obdobje 2016–2020.

Nogometna zveza Slovenije bo novega predsednika in podpredsednike dobila 15. decembra. Predloge kandidatur je potrebno v pisni obliki vložiti najkasneje do srede, 30. novembra, do 12. ure. V skladu z volilnimi pravili NZS kandidata za predsednika ali podpredsednika lahko predlaga član NZS (medobčinska nogometna zveza, sodniška ali trenerska organizacija) ali dvajsetno-gometnih klubov.

Zaradi nastopa reprezentance bodo na domačih zelenicah konec tedna aktivni le nogometaši v drugi in tretji slovenski nogometni ligi. Nogometaši Zarice Kranj bodo jutri gostovali pri Ankararanu Hrvatini, Triglav pa bo v nedeljo gostil nogometaše Brežice Terme Čatež. TV V 3, SNL bodo jutri nogometaši Komende gostili Kolpo, Velesovo pa Savo Kranj. Ekipa Tinex Šenčurja odhaja na gostovanje k Zagorju, nogometaše Bled Hirter pa čaka gostovanje pri AŠK Bravo. Težko gostovanje bodo v nedeljo imeli tudi nogometaši Šobec Lesce, saj odhajajo k Iliriji 1911.

Jutri ob 14. uri bo tudi predstavljena tekma 11. kroga v gorenjski nogometni ligi v Športnem parku Zarica, kjer bodo nogometaši Zarice Kranj B gostili nogometaše JuRenta Bitnje.

Pred včerajšnjim odhodom na Malto je naša nogometna reprezentanca tri dni trenirala na Brdu pri Kranju. / Foto: Gorazd Kavčič

Na kranjskem ledu po taktu Jeseničanov

Kranj – V torek je bila v Ledeni dvorani Zlato polje hokejska tekma četrtfinala Pokala Slovenije med domačim HK Triglavom in hokejisti HDD Sij Acroni. Pred polnimi tribunami so se zmage 10:0 veselili gostje z Jesenic. Ti so nato že v sredo v Alpski hokejski ligi gostili celovški KAC II in zmagali z 1:0. Novo tekmo bodo hokejisti HDD Sij Acroni Jesenice jutri ponovno odigrali v domači dvorani, njihov nasprotnik pa bo Asiago. Tekma se bo začela ob 18.30.

Foto: Gorazd Kavčič

Na kranjskem ledu so zadevali jeseniški hokejisti.

Odlični nastopi gorenjskih tekmovalk

Kranj – Gorenjske tekmovalke, članice Konjenskega kluba Stöl, so dosegle odličen uspeh na Mednarodnem turnirju Magna Racino v preskakovanju ovir s konjem. Turnirja, ki je potekal med 4. in 6. novembrom v Ebreichsdorfu pri Dunaju, se je udeležilo več sto tekmovalcev iz Avstrije, Nemčije, Madžarske, Češke, Slovaške in Slovenije. Močno konkurenco so prepričljivo premagale tri gorenjske tekmovalke: Špela Budič je s kobiljo Dora osvojila 1. mesto na parcourju 110 cm, Anja Jakelj pa je bila s konjem Eppil boy tretja. Špela je osvojila še 3. mesto na višini 105 cm, Anja pa je zmagala v pripravljalni kategoriji z mladimi konji. Izkušena tekmovalka Aleksandra Krainer je bila na parcourju 130 cm druga, na 135 cm pa tretja. Z Gorenjskega sta se tekmovanja udeležila še Gašper Pavc in Katarina Zavrl, ki sta v svojih kategorijah dosegla 19. oziroma 22. mesto.

Visoka zmaga loških rokometišev

Škofja Loka – Minulo sredo sta se v 10. krogu 1. državne lige v rokometu v dvorani Poden pomerili domača ekipa RD Urbanscape in ekipa RD Istrabenz iz Izole, ki v ligi še ni osvojila nobene točke. Ločani so že na začetku povedli s 3:0. Čeprav so se jim Izolčani kasneje približali, so domačini nadaljevali z dobro igro v obrambi in niso dovolili gostom, da bi dosegali zadetke. V vratih se je izkazal Aljaž Panjtar, v napadu pa zlasti Aleks Kavčič. Prvi polčas se je končal z vodstvom domačinov 16:8. V drugem polčasu je domači trener Siniša Markota na igrišče postopoma pošiljal vse mlade igralce, ki so nadaljevali dobro in domiselno igro z atraktivnimi podajami in zadetki, izkazala pa sta se tudi oba domača vratarja. Ob koncu tekme je bil rezultat 33:14. Z zmago je ekipa Urbanscape s 13 točkami ponovno na 4. mestu državne lige. Jutri Ločani gostujejo v Ribnici.

Naši mladi plezalci znova odlični

Na Kitajskem poteka mladinsko svetovno prvenstvo v športnem plezanju, naše mlade športnice pa so se že veselile treh odličij.

VILMA STANOVNIK

Kranj – V kraju Guangzhou poteka mladinsko svetovno prvenstvo v športnem plezanju, na katerem se meri skoraj devetsto mladih plezalcev iz 41 držav. Med njimi je tudi devet članov slovenske mladinske reprezentance, ki tekmujejo pod vodstvom selektorja Anžeta Štremflja in trenerja Domna Švaba.

Prvenstvo je odprlo tekmovalje v težavnosti, kjer je med kadetinjami do 18 let slavila Janja Garnbret (Šaleški AO). Srebro si je že drugič pripeljala članica AO PD Kranj Mia Kramp, ki je letos nastopila v konkurenci kadetinj.

»Po ne najuspešnejših kvalifikacijah sem se v polfinale podala odločno in pripeljala dovolj visoko za finale, kjer nisem preveč razmišljala in dala vse od sebe. S končnim drugim mestom sem zelo

zadovoljna in hkrati vesela, da mi je uspelo ohraniti naslov svetovne mladinske prvakinje,« je povedala 16-letna Mia Kramp, ki je letos osvojila tudi 3. mesto na mladinskem evropskem prvenstvu v težavnosti.

Bronaste medalje v težavnosti se je veselila članica ŠPO PD Radovljica Vita Lukan. »Na svetovno prvenstvo sem odšla z dobrim občutkom, saj sem vedela, da sem dovolj pripravljena. Po polfinalu, kjer sem končala na drugem mestu, sem se zares veselila finala. V smer sem odšla sproščeno, z željo, da odplezam po najboljših močeh. Najbolj me veselilo, da sem si stopničke delila z Mio in Janjo,« je povedala Vita Lukan, ki bo na Kitajskem poskušala tudi preseči ali vsaj ponoviti lanski uspeh, ko je osvojila bronasto odličje na balvanih.

Mlada športna plezalka Mia Kramp se je prejšnji teden izkazala v Škofji Loki, ta teden pa je srebrno odličje osvojila na Kitajskem. / Foto: Gorazd Kavčič

Poleg kadetinj je imela Slovenija finalista tudi med starejšimi dečki. Luka Potočar (ŠPO PD Radovljica) si je kot eden od petih tekmovalcev z vrhom finalne smeri pripeljal četrto mesto v najmlajši fantovski kategoriji do 16 let. Dobro so nastopili tudi

preostali člani slovenske mladinske reprezentance, ki so se prav vsi uvrstili v polfinale.

Tekmovalce čaka še balvanski del mladinskega svetovnega prvenstva z današnjimi kvalifikacijami, jutrišnjim polfinalom in nedeljskim finalom.

2. SNL, 15. krog
NK Triglav Kranj : Brežice - Terme Čatež
nedelja, 13. 11. 2016, ob 14. uri, ŠC Kranj
www.nktriglav.si

Z GORENJSKIM GLASOM DO CENEJŠE VSTOPNICE ZA OGLED TEKME!

Izrežite ta kupon in si zagotovite vstopnico za ogled nogometne tekme med domačim Triglavom in klubom Brežice - Terme Čatež, ki bo v nedeljo, 13. novembra 2016, ob 14. uri na stadionu v Kranju.

NAMESTO REDNE CENE VSTOPNICE, KI JE 5 EVROV, BOSTE ZA VSTOPNICO S TEM KUPONOM ODŠTELI LE 3 EVRE.

Podprimo naše športnike in navijajmo skupaj!

Želijo si boljše cene mleka

»Ko smo začeli graditi nov hlev, je bila odkupna cena mleka 38 centov za liter, potlej se je znižala na 22 centov, zdaj se spet malo zvišuje,« pravi Miro Studen, gospodar na Grenkevi kmetiji, ki si v sedanji mlečni krizi želi, da bi se cena vendarle zvišala vsaj na 32 centov. Zato, da bi lažje finančno zadihali, uredili še molzišče, kupili krmilni voz ...

CVETO ZAPLOTNIK

Tenetiše – Kmetija Pr' Grenkev v Tenetišah je značilna govedorejska kmetija. Ko je Miro pred osemindvajsetimi leti postal gospodar, sta se skupaj z ženo Eriko odločila za bolj intenzivno kmetovanje. Postopoma so povečevali čredo, najprej so posodobili hlev in ga nato še povečali. Ker je bilo tudi dela na kmetiji vse več, je leta 1990 službo pustil Miro, nekaj let kasneje še Erika. Danes na kmetiji obdelujejo deset hektarjev lastnih in še petnajst hektarjev najetih kmetijskih zemljišč, poleg tega gospodarijo še z desetimi hektarji gozda. Ko se je sin Jure po končanem študiju

Novi montažni hlev, ob njem jama za 625 kubičnih metrov gnojevke

živinoreje na Biotehniški fakulteti v Ljubljani odločil, da bo nadaljeval delo na družinski kmetiji, so se odločili tudi za gradnjo novega

hleva. Na prostoru med stari hlevom in tremi koritastimi silosi so postavili sodoben montažni hlev, s kombinacijo lesene in jeklene

konstrukcije, enega prvih takšnih na Gorenjskem. Jeseni leta 2014 so ga začeli graditi, 6. aprila naslednje leto so vanj že preselili živino. Skupno redijo od 75 do 80 goved. V hlevu, ki je zgrajen za šestdeset krav molznic, je trenutno petintrideset krav, poleg njih so v njem še breje telice, vsa ostala živina (telata, telice pred osemenitvijo in krave po presušitvi) so v starem hlevu, kjer je tudi še molzišče. »Odločitev za gradnjo novega hleva je bila pravilna in nam za to ni niti malo žal, a kot ugotovljamo danes, čas za naložbo ni bil najprimernejši. Ko smo se odločali za gradnjo novega hleva, smo za liter mleka dobili 38 centov, cena se je potlej znižala na vsega 22 centov, šele zadnje mesece se spet malo zvišuje. Da bi pokrili stroške prireje in da bi

V novem hlevu je za zdaj petintrideset molznic in še nekaj brejih telic.

Studenovi – Erika in Miro ter sin Jure, bodoči prevzemnik kmetije

nam ostalo še kaj za vlaganja, bi se morala zvišati vsaj na 32 centov za liter,« pravi Miro in dodaja, da kmetje s protestnimi shodi, kakršen je bil tudi v Kranju, niso dosegli ničesar, ampak se je cena začela zviševati šele potlej, ko so se začele izboljševati razmere na svetovnem oziroma evropskem mlečnem trgu. »Nekaj upanja, da se bo cena vendarle še dvignila, obstaja. Prireja mleka v svetu se zmanjšuje, potrošnja pa narašča,« ugotavlja Jure in ob tem navede, da nemški kmetje v zadnjih mesecih že sklepajo z odkupovalci pogodbe za nakup mleka po ceni 33 centov za liter.

Na Grenkevi kmetiji oddajo na leto v Kmetijsko zadruško Naklo okrog 250 tisoč litrov mleka, to količino bi v prihodnje lahko še povečali, saj je v novem hlevu prostora še za 25 molznic. »Problem so kmetijska zemljišča, v bližini jih je težko dobiti, a da bi jih najeli daleč od kmetije, ne bi bilo rentabilno,« pravi Miro in dodaja, da bi v bližnji prihodnosti na kmetiji radi uredili novo molzišče in kupili krmilni voz. Ali bo novo

molzišče robotsko ali klasično, se za zdaj še niso odločili.

Na kmetiji je veliko dela, še zlasti ob konicah. Miro in Erika sta v delo na kmetiji vključena po cele dneve, Jure bolj popoldne in ob koncu tedna, saj je zaposlen v KŽK-ju kot vodja enote Sorško polje, v konicah jim pomagata tudi Juretova sestra Špela in njen mož. »Z njuno pomočjo si lahko privoščimo tudi kakšen krajši dopust,« pove Jure, ki je bil pred leti tudi predsednik Društva kranjske in tržiške podeželske mladine in regijskega zastopnik v Zvezi slovenske podeželske mladine. Erika je že vrsto let aktivna v Društvu kmečkih žena Kranj, letos je bila tudi njihova kandidatka in izboru za kmetico leta. Ni bila najbolj navdušena nad tem, a so jo v društvu nazadnje le prepričali. Ob tem pove, da izvira iz delavske družine v Naklem, da se delavski in kmečki način življenja zelo razlikujeta, da se je nekdaj bala celo kur, kaj šele krav, da jo je na izboru za kmetico leta v Zagorju spremljal cel avtobus članic društva ...

Skladova posojila za poplačilo bančnih

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Slovenski regionalno razvojni sklad je objavil javni razpis za reprogramiranje investicijskih posojil v prirejo mleka, to je za vlaganja v gradnjo, nakup ali posodobitev hlevov, za nakup strojev in opreme ter za obnovo dvorišč in vozišč. Razpis

je namenjen kmetijskim gospodarstvom, ki zaradi znižanja odkupne cene ne morejo več vračati posojil. Sklad jim bo odobrila ugodnejša posojila, s katerim bodo lahko poplačala posojila pri bankah in hranilnicah. Za posojila je na razpolago osem milijonov evrov, najnižji znesek posojila je pet tisoč evrov.

Posojilo bo, odvisno od zneska, treba vrniti v šestih do dvajsetih letih. Obrestna mera je seštevek referenčne obrestne mere in pribitka od 0,1 do 0,2 odstotka, kar glede na trenutno referenčno obrestno mero znaša od 1,1 do 1,2 odstotka. Vlogo je treba oddati na sklad do 20. januarja prihodnje leto.

Gorenjska razstava malih živali

Kranj – V šotoru pri Planetu Tuš v Kranju bo od danes, petka, do nedelje sedemnajsta gorenjska razstava malih živali, na kateri bo živali predstavljalo 25 rejcev iz treh gorenjskih društev: Kranj, Jesenice in Kamnik - Domžale - Mengeš. Na ogled bo čez dvesto živali, največ bo perutnine (kokoši, pritlikavih kokoši in gosji) in kuncev, okrog dvajset pa bo tudi golobov. Sodniki bodo med razstavljenimi živalmi izbrali prve kolekcij in prve pasem. Razstavo organizira Društvo gojiteljev malih živali Kranj. Kot je ob tem povedal predsednik društva in vodja razstave Stane Korošec, kranjsko društvo sodi po strokovni in organizacijski plati med najuspešnejše v državi, vendar je v društvu vse manj mladih, ki bi nadaljevali uspehe svojih prednikov.

Sodelovanje v postopku registracije za DDV

Kranj – Kmetijska svetovalna služba bo kmete, ki so od finančne uprave prejeli vabilo za sodelovanje v postopku registracije za davek na dodano vrednost (DDV), seznanila z osnovnimi obveznostmi, ki jih glede evidenc, izdajanja računov in poslovanja z gotovino prinaša sistem DDV. V ta namen bo prihodnji teden pripravila več informativnih sestankov. V ponedeljek, 14. novembra, ob 12. uri bo takšno srečanje s kmeti na sedežu škofjeloške kmetijske svetovalne službe v Škofji Loki, v torek, 15. novembra, ob 10. uri v sejni sobi KGZ Sloga Kranj na Primskovem, v sredo, 16. novembra, ob 9.30 v Gorjanskem domu v Zgornjih Gorjah in v četrtek, 17. novembra, ob 10. uri v sejni sobi kmetijske zadruge v Cerkljah. Kmetje naj s sabo prinesejo odločbe o odmeri davka iz kmetijske dejavnosti za leto 2015, ki so jih prejeli ob koncu letošnjega aprila.

Trideset tisoč pevcev bo prepevalo Čebelarja

Brdo pri Lukovici – Prihodnji petek, 18. novembra, bo v vrtcih in osnovnih šolah po Sloveniji potekal že tradicionalni dan slovenske hrane, hkrati pa bo letos minilo tudi deset let, odkar je Čebelarska zveza Slovenije začela organizirati medene zajtrke, iz katerega se je kasneje razvil dan slovenske hrane. Čebelarska zveza je letos dala pobudo vrtcem in šolam, da bi ob deseti obletnici medenega zajtrka ustvarili najštevilnejši pevski zbor, ki bi na dan slovenske hrane ob isti uri (ob desetih dopoldne) zapel pesem Čebelar ansambla Lojzeta Slaka. Doslej se je vabilu odzvalo že več kot tristo vrtcev oziroma skupno okrog trideset tisoč pevcev.

KOROTAN
Kmetijska trgovina

jata emona

emona

NUDIMO VAM DNEVNI RAZVOZ ŽIT IN KRMIL JATE EMONE.
Oglasite se v naši trgovini Korotan, kjer so krmila vedno na zalogi.

Trgovina Korotan Kranj

Korotan, d.o.o., Struževo 20, Kranj | T: 04 20 24 235 | E: info@korotan-kranj.si | I: www.korotan-kranj.si

Nizke obresti izziv bank

Bančništvo v razmerah negativnih obrestnih mer je bila osrednja tema letošnjega dneva slovenskih bančnikov, ki ga je Združenje slovenskih bank organiziralo na Brdu pri Kranju.

ANA ŠUBIC

Brdo pri Kranju – »Eden ključnih izzivov za finančni sektor – zaradi njegovega pomena pa tudi za celotno gospodarstvo – je dalj časa trajajoče obdobje nizkih obrestnih mer,« je v sredo na dnevu slovenskih bančnikov poudaril guverner Banke Slovenije Boštjan Jazbec. Prav bančništvo v razmerah negativnih obrestnih mer je bila tudi osrednja tema strokovnega srečanja na Brdu pri Kranju, na katerem so bančniki med drugim spregovorili tudi o aktualni monetarni politiki in enotnem mehanizmu nadzora ter o pričakovanih finančnega sektorja po Brexitu.

Po besedah Jazbeca realne obrestne mere padajo zaradi upada produktivnosti v razvitih gospodarstvih, svetovnega neravnovesja med varčevanjem in investicijami, ki je v veliki meri posledica staranja prebivalstva, ter pokriznega razdolževanja praktično vseh sektorjev gospodarstva. Našteti dejavniki po njegovem nakazujejo, da bodo obrestne mere ostale nizke še kar nekaj časa. »Razmere pa zahtevajo prilagoditve – ne le na strani nosilcev ekonomskih politik, ampak tudi v gospodarstvu, zlasti v bančnem sektorju. Podobno, kot so se centralne banke

Bančniki v pogovoru: direktor in predsednik nadzornega sveta Združenja bank Slovenije France Arhar in Giancarlo Miranda ter guverner Banke Slovenije Boštjan Jazbec

prilagodile spremenjenim razmeram in sprejele povsem nove, nestandardne ukrepe za ponovno vzpostavitev delovanja transmisijskega mehanizma denarne politike, se mora spremenjenim okoliščinam prilagoditi tudi bančni sektor,« je izpostavil. Med drugim bi se moral povečati obseg investicij v državi ter bančnega financiranja ne samo gospodinjstev, ampak tudi podjetij, banke pa bi morale razmišljati tudi o krepitvi ponudbe storitev investicijskega bančništva, je naštel.

Analiza Banke Slovenije je pokazala, da je počasnost reševanja bank negativno

vplivala na gospodarsko okrevanje, je tudi dejal Jazbec: »Če bi se bančne bilance pravočasno razbremenile bremena slabih posojil, bi bil naš BDP do konca 2015 za približno milijardo evrov višji. In drugič: Na gospodarsko okrevanje v letih 2014 in 2015 je pomembno pozitivno vplivala ravno sanacija bank.«

Tudi direktor Združenja bank Slovenije France Arhar je opozoril, da mineva že osem let od začetka svetovne bančne in finančne krize, kljub temu pa je Slovenija še vedno v sanacijskem procesu: »Tisti, ki so prepričani,

tudi doma, da smo na konju, na katerem smo bili pred krizo, seveda niso realisti.« A, kot je poudaril, tudi Evropska centralna banka že nekaj let, še posebej pa od junija 2014, nenehno »daje dodaten čas, da bodo vlade in države izvedle strukturne reforme.«

Navzoče je nagovoril tudi predsednik republike Borut Pahor in opozoril na politična tveganja, od katerih je precej odvisen tudi bančni sektor. Kot je dejal, bi morali Evropski uniji dati nov zagon, unija in območje evra pa bi morala še poglobiti sodelovanje ter poleg bančne vzpostaviti tudi fiskalno unijo.

Zamenjava v vodstvu Alpetourja

Dolgoletna direktorica kranjskega Alpetourja Ivanka Zupančič Gaber se dobro leto po prevzemu družbe s strani Arrive DP umika v pokoj.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Vodenje družbe Alpetour, Potovalna agencija bo s prihodnjim letom prevzel Bo Erik Stig Karlsson, predsednik uprave skupine Arriva v Sloveniji, ki je od lani edini lastnik kranjskega avtobusnega prevoznika. Kot so razložili, je dolgoletna direktorica Ivanka Zupančič Gaber s 31. decembrom napovedala svojo upokojeitev in umik z vseh položajev v družbi in skupini Alpetour. »Osemindeset let je skrbela za razvoj družbe in skupine Alpetour, ki je v tem času postala eno najpomembnejših prevoznih podjetij v Sloveniji,« so poudarili v Arrivi Slovenija. Z vprašanji smo se obrnili tudi na Zupančič Gabrovo, a njenih odgovorov nismo prejeli.

Bo Karlsson, ki je v skupini Arriva v Sloveniji od junija 2006, je bil doslej direktor in predsednik uprave v družbah Arriva Štajerska ter Arriva Dolenjska in Primorska, letos maja pa je bil imenovan tudi za direktorja družbe Kam-Bus, pojasnjujejo v največji skupini avtobusnih podjetij v Sloveniji. »Glede na to, da družbo Alpetour pozna zelo dobro, saj je sodeloval pri postopku nakupa – družba Alpetour je novembra 2015 postala del skupine Arriva, Deutsche Bahn – se bo lahko s strateškimi usmerjanji njenih poslovnih funkcij začel ukvarjati takoj,« dodajajo.

Zaposleni v Alpetourju se zdaj ugibajo, ali so prihajajoče

Ivanka Zupančič Gaber

spremembe v vodstvu družbe, o čemer jih je sicer lastnik že pisno obvestil, napoved, da bo Alpetour v kratkem izgubil svojo samostojnost in ga bodo pripojili k Arrivi, skrbi pa jih tudi morebitno odpuščanje. V Arrivi so se konkretnemu odgovoru na ta vprašanja izognili: »Skupina Arriva je trenutno v intenzivni stopnji poprevzemne integracije, kjer se osredotočamo na združevanje in rast poslovanja, iščemo sinergije v poslovanju, skrbimo za obojestranski prenos dobrih poslovnih praks ter razvijamo in gradimo svojo skupno organizacijsko kulturo.«

Ob lanskem prevzemu Alpetourja so v Arrivi sicer zagotovili, da ne načrtujejo takojšnjih bistvenih sprememb poslovanja, niti večjega števila presežnih delavcev, niti spremembe lokacije ali sedeža Alpetourja. Zagotavljali so še, da bo Alpetour srednjeročno ohranil samostojnost.

Nov korak do popolne sprostitve cen

Po novem se bodo cene 95-oktanskega motornega bencina in dizelskega goriva na črpalkah ob avtocestah in hitrih cestah oblikovale prosto.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Vlada je v ponedeljek na dopisni seji sprejela uredbo o oblikovanju cen določenih naftnih derivatov, s katerimi je storila nov korak k popolni sprostitvi maloprodajnih cen naftnih derivatov. Medtem ko se že od aprila dalje cene 100-oktanskega motornega bencina in kurilnega olja oblikujejo prosto, se z uveljavitvijo v ponedeljek sprejete uredbe od srede naprej prosto oblikujejo tudi cene 95-oktanskega motornega bencina in dizelskega goriva na bencinskih servisih ob avtocestah in hitrih cestah. Cene teh dveh vrst pogonskih goriv bodo na ostalih bencinskih črpalkah še naprej pod državnim nadzorom, država jih bo tako kot doslej določala

na vsake dva tedna, pri tem pa bo upoštevala gibanje cen naftnih derivatov na svetovnem trgu ter gibanje tečaja dolarja in evra.

Mnenja o liberalizaciji cen 95-oktanskega bencina in »dizla« na črpalkah ob avtocestah in hitrih cestah so

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo bo po napovedi ministra Zdravka Počivalška do sredine prihodnjega leta vzpostavilo portal, na katerem bodo dostopni podatki o cenah pogonskih goriv na vseh bencinskih črpalkah v Sloveniji.

različna, tudi koalicija ob ponedeljkovi odločitvi ni bila enotna. Socialni demokrati so nasprotovali sprejetju uredbe, saj menijo, da trg, ki ga 90-odstotno obvladujeta dve družbi, ne omogoča normalne tržne konkurence, ki bi uravnavala raven cen in s

tem zaščitila pravice potrošnikov. V Trgovinski zbornici Slovenije podpirajo odločitev vlade, hkrati pa poudarjajo, da si bodo še naprej prizadevali za popolno liberalizacijo cen pogonskih goriv, kar je tudi praksa v vseh ostalih državah Evrop-

ske unije. »Sprostitev cen je dobra tudi za potrošnike, saj bodo lahko primerjali cene med ponudniki in se na podlagi lastnih preferenc odločali o izbiri ponudnika,« je dejala Mariča Lah, predsednica zbornice, in dodala, da je tudi analiza vpliva

deregulacije cen naftnih derivatov in trošarinske politike v Sloveniji pokazala, da maloprodajne cene naftnih derivatov ob ukinitvi regulacije ne bodo pomembno porasle.

V Gospodarski zbornici Slovenije bodo spremljali gibanje sproščenih cen naftnih derivatov, ob tem pa opozarjajo na pasti, ki jih prinaša maloprodajni trg, na katerem prevladujeta dve družbi. Ker minimalni pogoji za delovanje tega trga niso zagotovljeni, napovedujejo, da se bodo cene bencina in »dizla« na avtocestah in hitrih cestah zvišale od 10 do 15 odstotkov. Dvomijo tudi, da bi višje marže privabile dodatne ponudnike, saj so fiksni stroški postavitve bencinskega servisa dokaj visoki.

Priznanji za Potočnika

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – V sredo so na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani odprli petdnevna seja Ambient Ljubljana in Dom Plus. Na slovesnosti ob odprtju sejma so podelili tudi številna priznanja, med drugim je Gospodarsko razstavišče podelilo nagrade petim najboljšim – TOP 5 za izdelke ali rešitve, ki najboljše združujejo funkcionalnost s tehnološko oziroma z likovno kakovostjo, izmed njih pa je strokovna komisija za najboljšega med petimi izbrala Pohošče Potočnik iz Dorfarjev za pohošče Sistem 2016, ki sta ga oblikovala Julijan Krapež in Aleš Potočnik in katerega konstruktor je Jure Bence. Kot je v utemeljitev

zapisala komisija, pohošče ureja celostni koncept bivanja, vključuje pa nove tehnološke rešitve, ki ob perfektni izdelavi in izvrstnih materialih ustvarijo dom. Pohošče Potočnik je prejelo tudi priznanje Društva oblikovalcev Slovenije, ki je za Pohošče leta 2017 izbralo mini bar, ki ga je oblikoval Julijan Krapež. »Mini bar je sodobna omara, ki lahko sodi v različne bivalne prostore, je lahko polna raznovrstnih vsebin, zelo osebna ali morda skupna – družinska,« so v društvu utemeljili izbor in zapisali, da oblikovalec Julijan Krapež in mizar Aleš Potočnik verjetno že vrsto let predstavljata vodilni razvojni par v slovenski lesarski panogi.

Milijonska tožba zoper državo

Občina Tržič zaradi napak sodišč pri denacionalizaciji Vile Bistrica in izgubljenega dohodka od države zahteva odškodnino – poravnala bi se za 3,4 milijona evrov.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Občina Tržič na podlagi odločitve občinskega sveta izpred treh let nadaljuje gospodarsko pravdo proti državi, zoper katero je zaradi domnevnih napak sodišč v postopku denacionalizacije Vile Bistrica že leta 2007 vložila odškodninsko tožbo v višini 2,2 milijona evrov. Na kranjskem okrožnem sodišču so jo vnovič obravnavali v sredo, ko je odvetnik Jože Kristan, ki zastopa občino, odškodninski zahtevk še povišal na 2,8 milijona evrov. Poskus poravnave z državnim pravobranilstvom ni uspel, zato je sodnica Brigita Porenta opravila prvi narok, ki so ga sicer prekinili že pred šestimi leti.

Odvetnik Kristan je ob predložitvi nove pripravljane vloge, spisane na 52 straneh, razložil, da občina pri tožbi vztraja, še vedno pa

državnemu pravobranilstvu ponuja možnost poravnave. »V tožbi dokazujemo odgovornost države za sodniške napake v denacionalizacijskem postopku, tožbo pa smo še razširili na izgubljeni prihodek občine od 1. januarja 2005 naprej. Vrednost spora je tako višja za 568 tisoč evrov in zdaj znaša 2,82 milijona evrov, kar pa je samo neto glavnic, brez pripadajočih obresti,« je pojasnil. Kot smo izvedeli kasneje, je tožbeni zahtevk skupaj z obrestmi do sedaj narasel vsaj na štiri milijone evrov, občina pa se je z državo pripravljena pobotati za 3,4 milijona evrov odškodnine. Samo za lažjo predstavo: po veljavnem občinskem proračunu v Tržiču letos načrtujejo za 11 milijonov evrov prihodkov.

Nekdanji protokolarni objekt Vila Bistrica je sodišče leta 2005 pravno močno

vrnilo pravnemu nasledniku Leona Gassnerja – njegovemu pastorku Guyu Masquereju, ta pa je vilo še pred pravnomočnim koncem denacionalizacijskega postopka leta 2008 prodal podjetniku Aleksandru Jerebu. Slednji je tedaj od Masquereja odkupil tudi terjatev do Občine Tržič v višini 270 tisoč evrov zaradi nezmožnosti uporabe vile med letoma 2000 in 2005.

Občina zatrjuje, da je kranjsko sodišče storilo ključno napako med letoma 2002 in 2004, ko je pravico do vračanja v naravi dalo državi, ob obnovi postopka leta 2009 pa je bilo odločeno, da Občina Tržič pri Vili Bistrica sploh nima pravnega interesa. Ko so zadevo pred tremi leti predstavljali tržiškimi občinskimi svetnikom, je nekdanji občinski pooblaščenec Zorko Benedičič pojasnil, da so leta 2009

Foto: Luka Renar

Nekdanji protokolarni objekt Vila Bistrica je sodišče leta 2005 pravno močno vrnilo pravnemu nasledniku Leona Gassnerja – njegovemu pastorku Guyu Masquereju.

le nekaj dni pred petletnim zastaralnim rokom v londonskem arhivu našli pisni dokaz, da je vdova Cvetana Gassner kasneje dobila skoraj 642 tisoč funtov odškodnine in podpisala tudi izjavo, da se odpoveduje uveljavljanju vseh nadaljnjih zahtevkov. Občina Tržič je zato na sodišče takoj vložila zahtevo za obnovo denacionalizacijskega postopka, a jo je sodišče zavrnilo, izjalovili pa so se tudi vsi poskusi državnega pravobranilstva. »Sodišče je odločilo, da je šlo za premajhno skrbnost, in ga ni zanimalo, da se teh dokumentov pred odprtjem arhivov sploh ni dalo poiskati.

Občina se je tako z odškodninsko tožbo proti državi zavarovala, da ji ne bo kdo spet očital, da se ni obnašala kot dober gospodar,« je pojasnil Benedičič.

Odvetnik Klavdij Jožef Novak iz odvetniške pisarne Čeferin, ki se je v imenu občine od prvega dne pravdal za Vilo Bistrico, pa je pred tremi leti razložil, da je Masquere kot Gassnerjev dedič leta 1993 na občino vložil zahtevek za denacionalizacijo po zakonu o denacionalizaciji, kasneje pa očitno ugotovil, da pri tem ne bo uspešen, in je leta 2000 vložil zahtevo tudi po zakonu o izvrševanju

kazenskih sankcij, ki ga je postavil v privilegiran položaj. Po tem zakonu je namreč podlaga za vračanje krivična kazenska obsodba, in ker je dediču uspelo razveljaviti nepravilno sodbo zoper Lea Gassnerja na tedanjem vojaškem sodišču v Ljubljani, s katero so nacionalizirali vse njegovo premoženje, mu je država vilo vrnila, čeprav je bila zanj že izplačana odškodnina. Pomagala ni niti pritožba občine na ustavno sodišče. »Ko danes pogledam nazaj, občina zaradi zakonodaje ni imela nobenih možnosti ubraniti vile,« je ocenil odvetnik.

Vinjena voznika zapeljala s ceste

Kranj – Gorenjski policisti so v zadnjih dneh obravnavali dve prometni nesreči, ki sta ju povzročila vinjena voznika. V ponedeljek ponoči je Kranjčanka zaradi nepravilne strani vožnje in vpliva alkohola (0,39 mg/l) med Polico pri Naklem in Kranjem zapeljala s ceste in se z avtomobilom prevrnila na streho. Blejski policisti pa so v sredo zgodaj zjutraj obravnavali domačina, ki je na Bledu zaradi neprilagojene hitrosti in precejšnjega vpliva alkohola (0,76 mg/l) s ceste zapeljal v jarek. V obeh nesrečah ni bilo poškodovanih udeležencev, je pa nastala večja gmotna škoda. Kranjski policisti so sicer ta teden iz prometa izločili in pridržali tudi voznika, ki je vozil s skoraj 2,5 promila alkohola (1,17 mg/l). Alkohol pri vozniku povzroča večje motnje v zaznavanju, nepravilne in nekontrolirane reakcije, nezanesljivo vožnjo, ponoči pa vinjenega voznika zaslepijo tudi luči vozil, ki prihajajo nasproti, zato vozite le trezni, opozarjajo policisti.

Eksplोजija sredi noči

Kranj – Minuli petek malo pred polnočjo je na območju nekdanje mlekarne na Smedniški cesti v Kranju odjeknila eksplozija, ki je vznemirila bližnje sosede. Kot smo izvedeli, so v zapuščenem objektu brezdomci zakurili ogenj, pri tem pa je prišlo do manjše eksplozije in požara, ki pa so ga gasilci hitro pogasili.

Sredi Kranja zagorel avtomobil

Kranj – V sredo dopoldne je na Oldhamski cesti v Kranju zagorelo osebno vozilo. Pred prihodom gasilcev je požar že delno pogasil mimoidoči občan, tako da so profesionalci samo še dokončali delo. Poškodovanih oseb ni bilo.

Nepravilno prehitelval

Mengeš – V sredo zvečer se je na cesti iz Mengeša proti Komendi zgodila prometna nesreča, ki jo je zaradi nepravilnega prehitavanja povzročil 21-letni voznik. V njej se je poškodoval 42-letni udeleženec, ki so ga reševalci odpeljali v bolnišnico.

Od torka obvezna zimska oprema

Od torka naprej bodo morala biti vozila pripravljena na zimo, na kar so včeraj preventivno opozarjali tudi gorenjski policisti.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Gorenjski policisti so včeraj po celotnem območju Policijske uprave Kranj izvedli preventivno akcijo, v kateri so preverjali, kako so vozila že pripravljena na zimo in zimske razmere, in voznike, ki za to še niso poskrbeli, blagohotno opozorili, da morajo to storiti najkasneje do torka, ko bo zimska oprema na vozilih postala obvezna. V akciji so policistom pomagali tudi lokalni vulkanizerji in tehnični pregledniki, ki so preventivno pregledovali tudi ustreznost hladilne tekočine.

Eden od nadzorov je potekal tudi na Cesti Staneta Žagarja v Kranju. »Po zakonu je uporaba zimske opreme na vozilih obvezna med 15. novembrom in 15. marcem ter tudi izven tega obdobja, če na cestah vladajo zimske razmere. To jesen je bila tako uporaba zimske opreme že predčasno potrebna na gorskih prelazih Ljubelj, Jezersko in tudi Rateče,« je pojasnil pomočnik

Včeraj so policisti ustrezno opremljenost vozil za zimo preverjali še preventivno, že v torek vas lahko zaradi kršitev tudi oglobijo. / Foto: Tina Dokl

komandirja Policijske postaje Kranj Aleš Demšar. Kot je zatrdil, policisti vsako zimo pozorno nadzirajo ustreznost opreme na vozilih, pri tem opažajo, da se gorenjski vozniki zadnja leta kar dobro pripravijo na zimo. Večina voznikov se odloči za uporabo zimskih pnevmatik in ne kombinacijo letnih pnevmatik s snežnimi verigami, kar je

tudi bolj priporočljivo, je povedal. »Pozimi se sicer policisti najpogosteje, še zlasti v jutranjih urah, srečujejo z neočiščenimi stekli na avtomobilih, kar je tudi prekršek. Občanom zato svetujemo, da se pozimi od doma odpravijo dovolj zgodaj, da imajo čas tudi za čiščenje avtomobila,« je dodal.

Pravilnik o delih in opremljenosti vozil za ustrezno zimsko

opremo na avtomobilih šteje zimske pnevmatike na vseh kolesih (oznake M+S, M.S ali M&S) ali poletne pnevmatike in v priboru ustrezno velike snežne verige za pogonska kolesa ali verigam enakovredne pripomočke za pogonska kolesa. Pogoji za uporabo snežnih verig so izpolnjeni takrat, ko je na vozišču toliko snega, da pnevmatika med vožnjo ne pride v stik s površino vozišča oz. za pnevmatiko ostaja snežena sled. Kanali dezena pnevmatik morajo biti globoki najmanj 3 milimetre.

Globa za neustrezno zimsko opremo je 40 evrov, kršitelj, ki z neustrezno opremljenim vozilom ovira promet ali se na cesti ustavi, pa je kaznovan z globo 500 evrov in petimi kazenskimi točkami. Če z vozila pred vožnjo ne odstranite snega ali leda in se bo ta raztresal z njega, vam grozi 200 evrov globe. Enako velja, če ne boste očistili stekel in vzvratnih ogledal tako, da omogočajo normalno vidljivost.

GG +

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
NA ROBU
RAZGLLED

Navdihuje jo keramika iz bronaste dobe

Kranjčanka Ana Ida Mordej, ki si želi odpreti inštitut za keramiko, se je v sklopu projekta Erasmus za mlade podjetnike na izmenjavi na Cipru pod mentorstvom izkušenega keramičarja naučila po starih postopkih izdelovati kopije keramičnih izdelkov iz bronaste dobe.

ANA ŠUBIC

Ana Ida Mordej je pred tremi leti diplomirala iz industrijskega oblikovanja na akademiji za likovno umetnost in oblikovanje. Med študijem se je navdušila za keramiko, ki je bila eno leto poseben predmet. »Keramika mi je všeč, ker je zahteven medij in nudi veliko možnosti,« je pojasnila 29-letna Kranjčanka. Po študiju je bila asistentka v lončarskem ateljeju Slovenskega etnografskega muzeja, ki ga vodi kiparka in keramičarka Eva Petersen Lenassi, kasneje pa v slikarskem ateljeju Petre Varl v Ljubljani. Letos pa se je odločila za samostojno podjetniško pot, na kateri združuje turizem, saj vodi turiste po Ljubljani, in umetniško ustvarjanje. Poleg tega se je prijavila na razpis Erasmus za mlade podjetnike, ki novim podjetnikom omogoča učenje od izkušenega podjetnika iz tuje države. Konec maja se je tako odpravila na devettedensko izmenjavo na Cipru h keramičarju Andreasu Fasoulidesu, ki izdeluje kopije izdelkov iz bronaste dobe.

Tudi izkušeni podjetniki se učijo od mladih

Erasmus za mlade podjetnike je program Evropske unije, ki deluje že od leta

2009. Namenjen je vsem, ki želijo uresničiti podjetniško idejo, tistim, ki imajo podjetje manj kot tri leta, ter izkušenim podjetnikom, ki so gostitelji bodočih oz. mladih podjetnikov. »Program je čudovita priložnost. Mladi podjetnik, ki mu izmenjavo sofinancira Evropska unija, dobi nova znanja in izkušnje. Od sodelovanja pa imajo veliko tudi izkušeni podjetniki, subvencij sicer ne dobijo, a jim mladi lahko pomagamo pri sodobnih komunikacijskih veščinah, ki jim olajšajo dostop do novih trgov. Z mojim gostiteljem sva denimo iskala možnosti za izboljšavo njegove spletne strani, promocijo na Facebooku, možnosti za organizacijo mednarodnih delavnic in sodelovanje na gostovanjih ... V bistvu se je v program vključil, da bi spoznal evropske pristope, saj se počutijo, da niso v Evropi, ker so na otoku,« je pojasnila Mordejeva.

V program se je v Sloveniji možno vključiti preko šestih ustanov, Mordejeva je izbrala Tehnološki park Ljubljana. »Program bo potekal tudi v letu 2017, kot mi je povedala koordinatorka, pa po novem dolžina izmenjav, ki sedaj lahko trajajo največ pol leta, ne bo več omejena. Meni so izmenjavo sofinancirali v višini 800 evrov, imeti pa moraš tudi

nekaj svojega denarja – odvisno, koliko si skromen oz. zahteven. Jaz sem bivala v hostlu, kar je bilo super, ker sem spoznala veliko mladih in sem z njimi lahko tudi raziskovala otok,« je povedala Mordejeva, ki zelo priporoča prijavo v program Erasmus za mlade podjetnike.

Podpirajo dobre poslovne ideje

Kandidat mora najprej imeti dobro poslovno idejo. Njena je inštitut za keramiko, zato si želi usvojiti čim več različnih tehnik. Eno od njih jo je naučil njen ciperski gostitelj. »Gre za skoraj 60-letnega gospoda, nekdanjega strojnika, ki se je pred dvema desetletjema začel ukvarjati s keramiko. Sprva je izdeloval unikatne izdelke, nato pa je začel sodelovati z italijansko arheologijo Mario Rosario Belgiorino, ki je opravljala izkopavanja na Cipru in je potrebovala nekoga, ki na podlagi izkopanih črepinj naredi reprodukcijo izdelka. Sedaj izdeluje le še posodice in okrasno keramiko, kakršno so imeli v bronasti dobi, poglobil se je tudi v tedanje postopke, vse so izdelovali ročno in žgali na drva,« je razložila Mordejeva.

Nad starodavno tehniko izdelovanja keramike se je zelo navdušila, pa čeprav je

precej zahtevna in zamudna. Lončevina je zelo tanka in se ročno »gradi« s sploščenimi glinenimi trakovi, površina pa se do gladke in svetleče oblikuje s prsti, palčkami in kamni. Posodice, ki so jih na Cipru nekoč uporabljali za zajemanje vode, že navdihujejo njeno novo kolekcijo. »Prav danes so šle prve posodice v peč, izdelujem produkcijo, s katero se bom decembra predstavila na Artish sejmu v Ljubljani. Ta tehnika me privlači zaradi nepopolnosti, okrogline posodic ni popolna, kot bi bila na vretenu ali v kalupu. Posodice krasim s svojimi vzorci, jim dodajam barvo, skratka, vdahniti jim želim svoj slog. Svojo produkcijo želim sčasoma razširiti še na krožnike, skodelice, v bistvu kar na celoten servis,« je napovedala.

Kmalu v London

Izmenjava pa ji že odpira nova vrata, saj so fotografije njenih izdelkov s Cipra navdušile tudi britansko keramičarko Margaret Gardner, ki je Kranjčanko povabila na delo v svoj atelje v London. »Prve tri mesece priložnega leta me bo zaposlila kot asistentko. Veselim se dela s porcelanom, ker je zahteven in se zelo razlikuje od dela z lončevino. Margaret svoje izdelke žge v plinski

Ana Ida Mordej: »Keramika mi je všeč, ker je zahteven medij in nudi veliko možnosti.« / Foto: Tina Dokl

peči z dodatki različnih soli, ki vplivajo na končno barvo in sij. Naučila se bom tudi vrtneti porcelan na vretenu; glino znam vrtneti, ne pa porcelana. Sebe dojemam kot raziskovalko postopkov, ki se po državah zelo razlikujejo. Že pred Ciprom sem se naučila tudi izdelovanja tradicionalne keramike v Srbiji. Po vrnitvi iz Anglije se bom lotila iskanja primerenih prostorov za studio, kjer bom ustvarjala in znanje

prenašala na druge,« je napovedala.

V svojem keramičnem studiu želi poudarjati predvsem delo z rokami: »To krepi neposreden stik s samim seboj in spodbuja razmislek o relaciji človek-tehnologija, umetna inteligenca, robotizacija. Kot šolana industrijska oblikovalka sem se vedno počutila le kot majhen del procesa, toda pri unikatni keramiki cel proces vodim sama, kar me izpolnjuje in mi daje moč.«

Dosežki

Leon Lojk (1937–2014) je štirideset let življenja posvetil realitetni terapiji. **Stran 18**

Zanimivosti

Letos je minilo 115 let od smrti Jakoba Alešovca, pisatelja, satirika in urednika. **Stran 19**

Obletnice

Feldmaršal Radetzky, ki se je rodil pred 250 leti, je bil povezan tudi z Gorenjsko. **Stran 20**

Od petka do petka

Interpelacijo zoper ministrico za izobraževanje Majo Makovec Brenčič je podprlo le osemnajst poslancev. / Foto: arhiv GG

Če bo vlada vlekla enostranske poteze, ji bodo sindikati ustrezno odgovorili, napoveduje sindikalist Branimir Štrukelj. / Foto: Gorazd Kavčič

Za sodelovanje pri gradnji drugega tira med Divačo in Kopro se zanima tudi Madžarska. / Foto: Gorazd Kavčič

Ponosni na Melanio

Na torkovih volitvah za predsednika ZDA je Donald Trump v nasprotju z večino napovedi porazil Hillary Clinton, kar je zaradi »njihove« Melanie Trump še posebej razveselilo Sevničane.

SIMON ŠUBIC

Neuspešna interpelacija

Ministrica za izobraževanje Maja Makovec Brenčič je v ponedeljek prestala interpelacijo, ki jo je zoper njo vložil opozicijski SDS, saj jo je podprlo le 18 poslancev, proti pa jih je bilo 48. Dvanajsturna razprava se je vrтела predvsem okoli glavnega očitka o nespoštovanju ustavne odločbe iz leta 2014, da mora država javne programe v zasebnih osnovnih šolah financirati v celoti. Ministrica je na očitke odgovorila, da bodo odločbo ustavne sodišča uresničili z novelo zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, ki je bila že poslana v medresorsko usklajevanje. Zanimivo je, da so s slednjo bolj zadovoljni v SDS kot v koalicijskih partnericah.

Pogajanja neuspešna

Pogajanja o dodatnem sproščanju varčevalnih ukrepov v javnem sektorju so se v ponedeljek končala brez dogovora, sindikalni pogajalci pa so že napovedali, da bodo storili vse, da bi vladi preprečili enostranske ukrepe. S prihodnjim letom se namreč sprostijo aktualni varčevalni ukrepi, katerih vrednost na letni ravni presega 200 milijonov evrov, kar pa je po besedah ministra za

javno upravo Borisa Koprivnikarja strošek, ki si ga država trenutno ne more privoščiti, zato vlada v državni zbor pošilja s sindikati neusklajen predlog zakona o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela za leto 2017 in drugih ukrepih v javnem sektorju. »Če bo vlada vlekla poteze v smer enostranskih ukrepov, bomo na sindikalni strani temu primerno odgovarjali,« je predsednik Konfederacije sindikatov javnega sektorja Slovenije Branimir Štrukelj napovedal možnost nove stavke. »Obžalujemo, da pravzaprav zaradi slabih 30 milijonov evrov, kolikor je bilo še razlike med sindikalnim in vladnim predlogom, do dogovora ni prišlo,« je dejal gospodarski minister Zdravko Počivalšek, glavni vladni pogajalec. Nad neuspešnimi pogajanja je razočarana tudi finančna ministrica Mateja Vraničar Erman: »Mislim, da bi morali vsi skupaj razumeti, da obstajajo meje, koliko zviševanja plač si lahko privoščimo.«

Madžarska bi sodelovala pri drugem tiru

Za sodelovanje pri gradnji drugega tira med Divačo in Kopro se vlada pogovarja tudi s sosednjo Madžarsko, ki ponuja 200 milijonov evrov kapitalskega vložka in možnost posojila

Exim banke, v zameno pa pričakuje manjšinski delež v Luki Koper, delo za madžarska podjetja pri gradnji drugega tira in delež pri tovarnem prometu za madžarsko družbo Gysev Cargo Zrt na relaciji Koper–Madžarska, je poročal časnik Delo. Ministrstvo za infrastrukturo sicer odgovarja, da pogovori še potekajo in da odločitev o kakršnemkoli sodelovanju še ni bila sprejeta. Po drugi strani pa direktor Slovenskih železnic (SŽ) Dušan Mes meni, da je edina možnost za financiranje drugega tira logistični holding med SŽ in Luko Koper, če državni proračun investicije ne zmore. SŽ in Luka Koper sta se menda o holdingu že začela pogovarjati za zaprtimi vrati. »Če bo pa drugi tir obvladoval nekdo tretji, je pa to lahko velik problem,« je dejal Mes, pri čemer mislil na prihodnji razvoj logistike.

Porošenko obiskal Slovenijo

Ta teden je Slovenijo na povabilo predsednika republike Boruta Pahorja obiskal ukrajinski predsednik Petro Porošenko, ki je v pogovorih s slovenskim političnim vrhom izpostavil dobre dvostranske odnose med državama in se zavzel za krepitev gospodarskega sodelovanja, zato je slovenska podjetja

povabil k naložbam v Ukrajini. Pahor je ob tem ostro obsodil rusko priključitev Krima, ki je Slovenija ne priznava, ter izrazil upanje na politično rešitev ukrajinskega konflikta, ukrajinski predsednik pa se je Sloveniji zahvalil za podporo glede ruske aneksije Krima. Predsednika sta v skupni izjavi ponovila zavezo suverenosti in teritorialni celovitosti Ukrajine, ki sta ključni za varnost vseh evropskih držav. Porošenka je na delovnem kosilu gostil tudi premier Miro Cerar.

V Sevnici proslavili Trumpovo zmago

Zmaga republikanskega kandidata Donalda Trumpa na ameriških predsedniških volitvah je v Sloveniji še posebej razveselila občane Sevnice, od koder prihaja bodoča prva dama ZDA Melania Trump alias Melanija Knavs, kot se je imenovala, preden je uspela kot fotomodel in se preselila v ZDA, kjer je spoznala ameriškega poslovneža in se z njim poročila. »Ta teden občina praznuje svoj praznik, ob njem se bomo dotaknili tudi zmage Donalda Trumpa, ki je zelo pomembna za Sevnico,« je dejal župan Srečko Ocvirk. V Sevnici si predvsem obetajo, da se bo zaradi Melanie za njihov kraj povečalo zanimanje turistov.

Vsi odtenki javnega

MIHA KORDIŠ, POSLANEC ZL

moj pogled

Vlada je snedla lastno besedo in nadaljuje z varčevalnimi politikami na račun javnega dobrega. Medtem ko buldožira hišnike, vzgojiteljice, učitelje in čistilke, pa popušča izsiljevalskim zahtevam zdravniškega sindikata Fides po neomejeno visokih plačah. A početi bi morala ravno obratno.

Pojdimo po vrsti. Temeljni konflikt ne poteka med delavci v javnem in delavci v zasebnem sektorju, marveč med podrejenimi in vladajočimi ne glede na družbeni podsistem. Hierarhij izkoriščanja je namreč v javnem sektorju ravno toliko kot v gospodarstvu. Imamo privilegirane šerife in zdelane zaposlene, pri čemer je ravno zdravstvo tipičen primer te dvojnosti. Na eni strani večji del zdravništva,

medicinskih sester in drugega osebja za žalostno plačilo izgoreva pod obremenitvami. Na drugi strani Fides stavka predvsem za povišanje plačanem zdravnikom in ga ne zanima, če se račun izstavi ostalim zaposlenim ali bolnikom.

Drža ni presenetljiva. Vodstva zdravniških organizacij v spregi s komercialnimi zavarovalnicami negujejo privatizacijske apetite, javno zdravstvo pa bi iz pohlepa najraje kar razkosali. Aktivno blokirajo pretvorbo dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja v solidarno javno dajatev. Čeprav koncesije opazno nažirajo javni sistem, jih goreče podpirajo. O solidarnosti z nižjimi krogi zdravniških kolegov ni ne duha ne sluha, z drugimi delavci v zdravstvu še manj.

Stava zdravniškega vrha je kaj preprosta. Medtem ko se z javnim zdravstvom okoriščajo, mu s koncesijami in komercialnim zavarovanjem puščajo kri. To kratkoročno služi individualnemu zaslužkarstvu, dolgoročno pa pripravlja teren privatizaciji: bolj ko je javno zdravstvo sesuto, bolj so ljudje z njim nezadovoljni. In večje kot je nezadovoljstvo, boljše so možnosti, da se še tako solidarne ljudi, kot s(m)o to slovenski državljani, naplahta v privatizacijo. Z nekaj politične manipulacije, seveda.

Zdravniška stavka je del te strategije. Fides ni razredni sindikat za pravice, ampak cehovsko združenje za privilegije. Zato je vladno popuščanje zavezništva zdravniškega in

zavarovalniškega kapitalizma popolnoma zgrešeno. S Fidesom se ne pogaja. Fides se zlomi.

Istočasno se pravična zahteva javnih uslužbencev po odpravi varčevanja sooča s prezirom in trdo roko. Že lani je vlada obljubila, da se bo zategovanje pasu nadaljevalo samo v primeru dogovora z zaposlenimi, sicer bo v celoti prenehalo. No, leto dni kasneje se na svojo obljubo veselo požvižga, stališče pa utemeljuje s potrebo po krčenju javnih izdatkov. Če pomislimo, da je vladna koalicija prejšnji mesec s spremembo dohodninske lestvice dobesedno podarila 60 milijonov evrov davčnih odpustkov najbolje plačanim, hitro ugotovimo, kam pes v resnici moli tacco. Kolikor manj posluha ima oblast

za delavce, toliko več ga ima za zgornje razrede.

Če se vrnemo k iztočnici. Javni sektor je navznoter ravno tako razredno razdeljen, kot je razredno razdeljeno gospodarstvo. Ugodnosti in moč za zgornjo peščico, garanje in izkoriščanje za delavsko večino. Zaključki so jasni. Zoperstavimo se privilegijem, pomagajmo pravici. Pri tem je socialni dialog izrazito omejen, saj delavska stran v njem konsistentno izgublja, kot zgovorno pričajo zadnja pogajanja med Štrukljem in Koprivnikarjem. Namesto socialnega dialoga mora izkoriščani del javnih uslužbencev poseči po strategiji razredne boja. Kot javnost ji moramo stati ob strani, kot aktivisti pa priskočiti na pomoč.

Po svetu

Zmagal je ...

Donald Trump! Njegova tekmica Hillary Clinton je ves čas veljala za favoritko, a volivci so odločili drugače. In volivci imajo v pravi demokraciji zmeraj prav. Prav bi moralo biti tudi Slovencem, saj je nova prva dama izpod Lisce list ...

MIHA NAGLIČ

Prva dama ZDA je Slovenka!

Po slovenski pameti je Slavoj Žižek notorični levičar. V resnici pa je pravi filozof, neodvisni um, ki je tudi do levece vse bolj kritičen. Od Žižka bi pričakovali, da bi se v ameriški predsedniški izbiri izjavil za Clintonovo. Pa se ni. Le nekaj dni pred volitvami je v pogovoru za »Channel 4 News« izjavil, da bi, če bi bil Američan, volil Donalda Trumpa. »Nad njim sem zgrožen, toda mislim, da resnično nevarnost predstavlja Hillary Clinton.« Hm. In kako je to svojo izbiro razložil? »Clintonova je zgradila vseobsegajočo koalicijo. S Trumpom sem se popolnoma strinjal, ko je ob podpori Bernija Sandersa Clintonovi rekel, da je to tako, kot če bi nekdo iz gibanja Occupy Wall Street podprl Lehman Brothers.« Tako Žižek, ki dodaja: »V vsaki družbi obstaja veliko nenapisanih pravil o tem, kako deluje politika in kako se gradi konsenz. Trump je tukaj povzročil motnjo. Če bo zmagal, se bosta morali obe veliki stranki, demokrati in republikanci, vrniti k osnovam in razmisleku. Mogoče se lahko potem kaj zgodi.« Levičarji, zlasti evropski, so pred volitvami

svarili, da je Trump za Ameriko to, kar je (bil) za Italijo Berlusconi – desni populist, tako rekoč fašist. Žižek pa je porekel: »Amerika še vedno ni diktatorska država. Trump ne bo uvedel fašizma, bi pa to bila velika streznitev. Sprožili bi se novi politični procesi. Se pa zavedam, da so stvari zelo nevarne. Ne mislim le skupin, ki se borijo za prevlado belcev. Trump je odkrito povedal, da bi na vrhovno sodišče predlagal desničarje. Veste, kako pomembno je v ZDA vrhovno sodišče.« Trump je bil pred volitvami ves čas nepredvidljiv, Clintonova pa še preveč predvidljiva, in to v negativnem smislu. »Nevarnosti obstajajo, a bojim se, da Hillary absolutno zagovarja trenutno stanje, kar pa je najbolj nevarno. Ona je hladna bojovnica, povezana z bankami, ki se pretvarja, da je družbeno napredna.« (Vir: siol.net)

Med sto devetinštridesetimi državami dvajseta

Slovenija je letos 20. (lani 25.) »najboljša država« na svetu – tako bi lahko sodili po »lestvici blaginje« (Prosperity Index), ki jo sestavlja londonski inštitut Legatum. Prvo mesto na lestvici, v kateri je Legatum primerjal 149 držav, je zasedla Nova Zelandija. Londonski

inštitut je v sestavljanju lestvice držav, v katerih je blaginja največja, povezal kar 104 spremenljivke. Primerjali so tako tradicionalne indekse, kot sta bruto domači proizvod na prebivalca in število ljudi, ki so zaposleni za polni delovni čas, kot tudi nekoliko manj običajne, na primer število varnih internetnih strežnikov, ki jih ima neka država. V eni od 104 kategorij je Slovenija celo prva: imeli naj bi najboljše naravno okolje. Za prvenstvo v kategoriji naravno okolje naj bi bila najbolj zaslužna »agresivna naravovarstvena politika«! Najslabše so nas uvrstili v kategoriji podjetništvo, kjer smo šele na 60. mestu. V kategoriji gospodarstvo smo na 30. mestu, v kategoriji upravljanje na 38., pri izobraževanju na 23. in v varnosti na 14. mestu, v kategoriji zdravje na 35., pri osebni svobodi na 20. in v kategoriji socialni kapital na 22. mestu ... Dobro izpademo tudi, če se primerjamo s soslednjimi in drugimi evropskimi državami. Od sosed je pred nami le Avstrija, ki je na 15. mestu. Nemčija se je uvrstila na enajsto, Švica na četrto, Hrvaška je 43., Italija 32., Madžarska pa 45. Na prvem mestu je, kot rečeno, Nova Zelandija, sledita ji Norveška in Finska ... (Vir: siol.net) Pa naj še kdo reče, da gre Sloveniji slabo!

Sence med narodi

V prejšnjem odstavku smo brali o tekmovanju med narodi, zdaj pa še misel o ločevanju med njimi. »Ne glede na to, kako visok zid zgradimo, da bi vsiljivce obdržali zunaj, ne glede na to, kako strogo izključujemo avtsajderje, ne glede na to, koliko popravljamo zgodovino, da bi nam ustrezala, na koncu bomo prizadeli sebe in škodovali samo sebi.« Tako misli japonski pisatelj Haruki Murakami, ki je že vrsto let med favoriti za Nobelovo nagrado, a je letos spet ni dobil. Dobil pa je letošnjo Nagrado Hansa Christiana Andersena za mladinsko književnost in ilustracijo. Svoj zahvalni govor je izkoristil za jasno sporočilo svetu. »Tako kot ima vsak med nami svojo senco, tako imajo sence tudi narodi in družbe.« Pisatelj verjame, da svetle plati na koncu uravnotežijo temne. Nagrado so podelili v danskem mestu Odense. Zakaj Murakamiju? Ker so v njegovem opusu »držno prepleteni mojstrstvo, klasično pripovedništvo, popularna kultura, japonska tradicija, zasanjani realizem in filozofska razprava« in »tako nadaljujejo Andersenovo tradicijo pripovedništva«.

Takole je Donalda Trumpa v Beli hiši pozdravil predsednik Ronald Reagan, 1987. Zdaj bo v tej hiši gospodaril Trump, gospodinjala pa Melanija. / Foto: Wikipedia

Milford Sound, ena najbolj privlačnih podob Nove Zelandije, ki naj bi bila država največje blaginje na svetu ...

Japonski pisatelj Haruki Murakami (1949) je že vrsto let med najvidnejšimi in najbolj brani avtorji tega sveta.

Slovenci v zamejstvu (533)

Štirje Slovenci v kmetijski zbornici

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

V nedeljo so na Koroškem volili 36 svetnikov v Koroški kmetijski zbornici. Na volitvah že od leta 1951 naprej sodelujejo tudi slovenski kmetje, združeni v Skupnosti južnokoroških kmetov in kmetic. Do leta 2011 sta bila za skupnost uspeh vsaj dva mandata. To leto se je zgodila senzacija, saj je lista Skupnosti južnokoroških kmetov in kmetic (SJK) dobila tri mandate. V nedeljo je bila ta, navidežno skrajna meja, presežena. V zbornico so bili izvoljeni kar štirje svetniki. Ti so: Franc Jožef Smrtnik, župan Železne Kaple, iz Kort/Troegera, Marija Mader Tschertou iz Slovenjega Plajberka/Windisch Bleiburga, Štefan Domej iz Rinkol/Rinkolacha in Marjan Čik iz Goreče vasi pri Škocjanu/St. Kanziana, ki je

med koroškimi kmeti znan kot predsednik Deželne zveze konjerejcev. Prvi trije so bili svetniki že v zadnjem mandatu. Lista SJK je prejela 3104 glasove ali 931 več kot pred petimi leti. Na nekaterih območjih Podjune in Roža je bila celo zmogovalka. Na letošnjih volitvah

je bila novost, da so imeli volilno pravico tudi družinski člani. Volilni uspeh skupnosti odmeva med Slovenci na Koroškem in tudi širše. Je rezultat pametne in strpne politike v dobro vseh kmetov, še posebej manjših, ki jih je na Koroškem vedno več. Zato ne preseneča, da

Slovenske založbe na Koroškem predstavljajo svoje nove izdaje. Založba Drava je v sredo v Ljubljani predstavila dve knjigi. Prvo, o duhovniku in pesniku Tomažu Ulbingu, je napisal dr. Reginald Vospornik, drugo z naslovom Dva jezika, ena identiteta pa akademik dr. Marjan Kordaš. Slovenska prosvetna zveza bo drevi ob 19. uri v Forumu Zarja v Železni Kapli predstavila dve knjigi iz letošnjega knjižnega darila, ki bo tudi letos obsegal tradicionalni koledar in tudi revijo Rastje. Mohorjeva pa bo svojo letošnjo bero predstavila v torek, 15. novembra, ob 11. uri v Mohorjevi knjigarni v Celovcu.

Štefan Domej (drugi z leve) in Marinka Mader Tschertou (desno), v družbi slovenskega veleposlanika na Dunaju dr. Andreja Rahtena in ministra za kmetijstvo Dejana Židana, sta dva od štirih slovenskih svetnikov Koroške kmetijske zbornice.

so listi SJK naklonjeni tudi nemško govoreči kmetje. Razvoj podeželja je celovit, ne glede na narodnost in jezik prebivalcev.

V Koroški kmetijski zbornici ohranja večino Kmečka zveza Ljudske stranke (Bauernbund) z 18 mandati, kar je polovica vseh mandatov. S 47,15 odstotka glasov pa nima več absolutne

večine. Na drugem mestu je lista svobodnjakov z devetimi mandati, po štiri pa imata kmečka frakcija socialdemokratov in Skupnost južnokoroških kmetov. En mandat pa so osvojili Zeleni. Direktor Koroške kmetijske zbornice ostaja Slovenec Hanzi Mikl iz Ločila/Harta v občini Podklošter/Finkenstein.

Dosežki

Sam odločaš o tem, kako boš ravnal

Realitetna terapija temelji na človekovi notranji motivaciji, kar pomeni, da ne glede na to, kako težavne so lahko okoliščine, človek sam odloča o tem, kako bo ravnal, in ne njegova okolica. Priznanje za razvoj te veje psihoterapije v Sloveniji in širše gre Kranjčanu Leonu Lojku (1937–2014) in soprogi Bosiljki, ki njuno skupno delo nadaljuje preko Evropskega inštituta za realitetno terapijo s sedežem v Kranju, ki deluje dvajset let. Na Bledu so pred nedavnim organizirali prvo strokovno srečanje, imenovano Dnevi Leona Lojka.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranjčan Leon Lojk (1937–2014), psiholog, psihoterapevt, senior inštruktor William Glasser International, o sebi ni govoril naglas, prej bi zanj veljalo, da je bil skromen človek. V tem kontekstu gre razumeti, da splošna javnost o njem ni kaj dosti vedela, v psihoterapevtski stroki pa je delal velikanske premike. Kot mladega psihologa ga je navdušil že prvi stik s knjigo Realitetna terapija, ki jo je leta 1965 napisal ameriški psihiater dr. William Glasser. S tem se je začelo obdobje razvoja in preboja povsem nove, do takrat še neznanе terapije in temu je Leon Lojk posvetil štirideset let svojega življenja. Kot pravi njegova soproga Bosiljka Lojk, je teorija izbire kot del realitetne terapije filozof-

v Evropi priznana kot enakovreden psihoterapevtski pristop. Bil je tudi soustanovitelj slovenske krovne zveze za psihoterapijo in prvi predsednik njenega strokovnega sveta. Realitetna terapija je po skoraj dvajsetih letih, potem ko je bila sprva razglašena celo za nezaželeno, pri glavnih vratih vstopila v hram slovenske psihoterapije. Leta 2005 je Leonu Lojku slovenska krovna zveza za psihoterapijo dodelila zlato priznanje za razvoj psihoterapije pri nas.

V raziskovanju se mu je že leta 1996 pridružila soproga Bosiljka, socialna delavka, psihoterapevtka, senior inštruktorica William Glasser International in strokovna vodja Evropskega inštituta za realitetno terapijo. Njihov učiteljski zbor z okrog petdesetimi sodelavci po-

iz preteklosti iz sebe, jo kar naprej obuja, ampak s tem, ko to počne, se nič bolje ne počuti. Vedno znova ga zaboli. In kaj dobrega si potem s tem naredi? Trpljenje naprej? Na srečo imamo ljudje eno lastnost: pozabljanje,« je ponazorila Bosiljka. Ljudje smo vendarle svobodna bitja, smo notranje motivirani in sami upravljamo svoje življenje, in ne okoliščine ter drugi ljudje nas, in to ne glede na to, kaj se dogaja v našem življenju. Ne glede na to, kako hudo je, sami odločamo, kako bomo ravnali. Vse je odvisno od notranje motivacije, je prepričana sogovornica: »Nekdo izhaja iz čudovite družine, čudovitih okoliščin, pa nič ne naredi iz sebe. Nekdo, ki je odraščal v težavnih okoliščinah, morda doseže veliko. Moj ded je živel na vasi, v revni družini s

Bosiljka Lojk v prostorih Evropskega inštituta za realitetno terapijo na Koroški cesti v Kranju / Foto: Tina Dokl

vzgoja, vodenje, partnerski odnos. Največ pacientov pa ima težave ravno zaradi deficita v medsebojnih odnosih in zaradi osamljenosti, je pojasnila Lojkova.

Vi ste glavna vloga v filmu svojega življenja

»Bolje je, če se v partnerskem odnosu ne ukvarjamo z vedenjem partnerja in smo kritični do njega ter si razlagamo, da on s svojim vedenjem upravlja z nami. Na tak način se počutimo kot žrtve v pasti drugega. V resnici smo sami glavna vloga v filmu svojega življenja,« je dejala sogovornica in pojasnila na primeru: »Partner se uleže na kavč, se kuja in se z vami noče pogovarjati. O tem, kar on počne, ne odločate, pričakujete pa nekaj drugega v tem trenutku, kot pa vam veleva realnost. Realnost pravi: od partnerja, ki se zdaj kuja na kavču, ni realno pričakovati nič drugega kot to, kar počne. Če pričakuješ nekaj, o čemer sama ne odločaš, sebe spravljaš v slabo voljo in poslabšuješ svoj odnos. Torej je vse v razumevanju in ozaveščanju lastnega vedenja.« Kdo torej upravlja

naša pričakovanja? Mi sami. Kdo odloča, kako mi vidimo stvari in kako si jih razlagamo? Mi sami.« Od tega, kako si razlagamo partnerjevo vedenje, je odvisno naše počutje, in ne od tega, kar on počne. Se pravi, če imate partnerja radi, ga boste že vprašali, kaj mu je, ali mu lahko kako pomagate. Ampak če vam odgovori z ne, morate biti z odgovorom zadovoljni, kajti očitno iz nekega razloga potrebuje ta čas zase. V naši moči je le to, da se zanimamo za drugega in vseskozi iščemo načine, kako izraziti sebe in ostati z drugim povezan. Sami smo kovači svoje sreče in pogosto tudi nesreče.«

Pri Evropskem inštitutu za realitetno terapijo organizirajo delavnice tudi za učitelje, in tako kot so marsikatero druge teorije doslej »obrnili na glavo«, tu počnejo nekaj podobnega. »Učitelji opravljajo enega najbolj zahtevnih poklicev in potrebujejo podporo. Toda učitelji v našem izobraževalnem sistemu še vedno stavijo na zunanjo motivacijo in jemljejo kot svojo dolžnost, da učence kar naprej motivirajo k pridobivanju znanja.

To je zelo drugače od tega, kar mi razlagamo. Razlagamo, da so ljudje že motivirani, že celo majhni otroci, vendar ne vedno za tisto, za kar so motivirani odrasli. Kajti s tem, ko učitelj »motivira« učenca, ga učenec začne doživljati kot svojega nasprotnika. Učitelj pa, ko vidi, da učenec nič ne dela, otroka začne doživljati kot problem. Oba se vpletata v to kolo in se tako obnašata. Ampak učitelj, če se sprizajni z dejstvom, da je učenec motiviran, vendar ne ravno za njegov predmet, lahko izbere drugače in se začne obnašati kot sodelavec: učenca začne obravnavati na način, kakršnega si učitelj v resnici želi, in ne da mu učenec narekuje odnos. Tudi če učenec »potaplja ladjice« med uro in s tem kaže, da ne mara predmeta, učitelj ostane njegov sodelavec in mu reče npr. ne boš usvojil snovi, če boš potapljal ladjice. Pridi k meni v kabinet, ti bom dodatno obrazložil snov, da jo boš bolje razumel in se ne boš med uro dolgočasil.«

Študije primerov so obravnavali tudi na nedavnem prvem strokovnem srečanju na Bledu, ki so ga poimenovali Dnevi Leona Lojka in ga namenili psihoterapevtom in študentom realitetne terapije iz cele Evrope. Udeležilo se ga je 250 psihoterapevtov, in kot je povedala Bosiljka Lojk, bodo srečanje v prihodnje organizirali vsako leto četrty konec tedna v oktobru z namenom vzdrževanja kontinuiranega strokovnega izpopolnjevanja.

Leon Lojk (1937–2014), ki je zaslužen, da je realitetna terapija v Evropi priznana kot enakovreden psihoterapevtski pristop.

sko in znanstveno utemeljena, nekaj, kar je Leon prepoznal kot lastno pot do osebne svobode in sreče, nekaj, kar je bilo vredno boriti, nekaj, kar je bilo vredno dokazovati in katere vrednost je bilo vredno širiti. Videl jo je kot etiko prihodnosti.

Leta 1996 je Leon Lojk ustanovil Evropski inštitut za realitetno terapijo s sedežem v Kranju. K sodelovanju je pozval vse v Evropi delujoče asociacije realitetne terapije, nekaj let zatem ustanovil še Evropsko zvezo za realitetno terapijo (EART) s sedežem v Sloveniji in bil tudi njen prvi predsednik, predvsem pa tisti, ki je zaslužen, da je realitetna terapija

učuje v Sloveniji, na Hrvaškem, v Bosni in Hercegovini, na Malti in na Finskem. Inštitut ima namreč evropsko akreditacijo trening inštituta za izobraževanje psihoterapevtov. Psihoterapijo nudijo tudi posameznikom in skupinam na sedemnajstih lokacijah po Sloveniji, na Gorenjskem v Kranju.

Največ težav v odnosih

Realitetna terapija ne vrača pacientov v njihovo preteklost (podoživljanje preteklosti), ker to ne prispeva dosti k temu, da bi rešili svoje težave, in še preveč časa jim to vzame. »Pacient spravlja neko travmo

sorojenci. Peš se je odpravil na Sorbono v Pariz, pomival posodo, da se je preživel, in je doštudiral pravo. Se pravi, da če bi bil v resnici določen z okoliščinami, ne bi nič naredil iz sebe.«

Po teoriji izbire, ki je osnova realitetne terapije, je vsak človek edinstven in notranje motiviran za zadovoljevanje svojih potreb, kar doseže v odnosu z drugimi. Teorija izbire razlaga človeško vedenje celostno, kar pomeni, da z izbiro dejanj in mišljenj izbiramo tudi čustva in vplivamo na dogajanja v telesu. Kajti teorija aplicira razumevanje človeškega vedenja tudi na širše družbene teme, kot so

Teorija izbire kot del realitetne terapije je filozofsko in znanstveno utemeljena, nekaj, kar je Leon Lojk prepoznal kot lastno pot do osebne svobode in sreče, nekaj, za kar se je bilo vredno boriti, nekaj, kar je bilo vredno dokazovati in katere vrednost je bilo vredno širiti. Videl jo je kot etiko prihodnosti.

Zanimivosti

Na Jezersko pripeljala Glas jezera

Pred desetimi leti je Kulturno društvo Ariana na Jezerskem začelo prirejati glasbene dogodke. Duša festivala Vox laci (Glas jezera) je Ariana Debeljak, nekdanja glasbenica, ki od otroških let prihaja na Jezersko, kjer že petindvajset let živijo njeni starši.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Njeni starši imajo na Jezerskem hišo Kocka (ime izvira iz njihovega priimka Kocjan), kjer turistom oddajajo apartmaje. Ariana, ki je prihajala na Jezersko od otroštva in jo tu poznajo pod njenim »partizanskim« imenom Pika, je glasbenica, ki je deset let pela v opernem zboru in interpretirala tudi 19 solističnih vlog. Svojo ljubezen do glasbe na eni in Jezerskega na drugi strani je pred desetletjem povežala v glasbeni festival Vox laci. Kot nekdanji glasbenici ji je uspelo na Jezersko prido- biti zelo uveljavljene glasbene ustvarjalce, vključila pa je še jezersko glasbeno ponudbo, pri čemer so pomagala tudi domača društva.

»Ključni namen glasbene festivala je bila popestritev in obogatitev turistične ponudbe na Jezerskem. V tujini namreč turisti zelo cenijo dodatno, tudi glasbeno dogajanje, kar bi lahko veljalo tudi za naše turistične kraje. Če se bo Jezersko v prihodnje v večji meri

Ariana Debeljak / Foto: Tina Dokl

turistično razvijalo, k temu lahko pripomore tudi kakovostna glasbena ponudba,« pravi sogovornica. »Vsi tren- di v razvoju turizma potrjujejo dejstvo, da si sodobni turist in popotnik želita predvsem doživetij, zgodb in vtisov. Narava in infrastruktura že dolgo nista več dovolj, vsebina je tista, ki priteguje

gosta, zelo pomembno pa se nam zdi, da pri tem ne pozabimo na domačine, ki vse leto prebivajo v turističnem kraju in turizem tudi ustvarjajo. Brez te povezave turistična ponudba ne more biti kakovostna in se ne more razvijati v smeri trajnostnega turizma, ki prinaša zadovoljstvo obiskovalcev,

domačinom pa višjo kakovost bivanja. Zagovarja namreč pristop, ki ne podpira množičnega turizma, pač pa kakovostno ponudbo za obiskovalce, ki pričakujejo več, dobijo več in so zato tudi pripravljeni plačati več. Del take kakovostne ponudbe so zagotovo tudi pestri kulturni in drugi dogodki.«

Teh je bilo v okviru glasbene festivala Vox laci v desetih letih 48, na njih je nastopilo 490 umetnikov, ki jim je prisluhnilo več kot tri tisoč poslušalcev. Organizirali so tudi 17 seminarjev s sedmimi profesorji in več kot 70 aktivnimi udeleženci ter dva Evropska pikolistična festivala, kjer je na 16 koncertih nastopilo 36 umetnikov iz celega sveta, aktivnih udeležencev pa je bilo več kot 80. Nastopilo je deset opernih pevcev (med njimi denimo Juan Vasle), 40 vokalnih in instrumentalnih skupin ter zborovskih zasedb (tudi Slovenski oktet, skupina Pro Anima Singers z Otom Pestnerjem), med njimi tudi jezerske, ter 23 drugih umetnikov. Imena vseh je Ariana oktobra, ko se je s koncertom zbora Slovenske filharmonije iztekel deseti, jubilejni festival Vox laci, naštela v lokalnem glasilu Pr' Jezer, kjer se je vsem sodelujočim in tistim, ki vsa leta moralno in finančno podpirajo festival, tudi zahvalila za sodelovanje. Koncerte so prirejali v kulturnem

domu Korotan ali v jezerskih cerkvah, letos pa so festival odprli s koncertom mladinskega pevskega zbora Glasbene šole Kamnik z zborovodkinjo Ano Smrtnik v naravnem amfiteatru, ki so ga uredili za prireditve na prostem in poimenovali Županov kot. Poletje sta zaznamovala še dva koncerta: nastop trobilnega kvinteta uveljavljenih slovenskih glasbenikov z mednarodnimi izkušnjami, profesorjev trobil na Konservatoriju za glasbo in balet v Ljubljani, ter koncert violini- sta Janeza Podleska, flautista Mateja Zupana in godalnega kvarteta Dissonance.

Glasbena doživetja so bila res vrhunska, Ariana Debeljak pa je žal, da se festival ni bolj uveljavil. Po letu 2008 se zaradi krize pozna velik upad turizma, kar velja tudi za Jezersko. Če bo Slovenija v prihodnje evropsko in svetovno bolj prepoznana turistična destinacija in če bo ta tok znalo izkoristiti tudi Jezersko, pa vendar upa na boljše čase. In seveda tudi na nadaljevanje Glasu jezera.

Povest trpina s Skaručne

Zapuščen in pozabljen je zgodnjega oktobrskega popoldneva leta 1901 v ljubljanski hiralnici umrl Jakob Alešovec, pisatelj, satirik in urednik, s Skaručne pri Vodichah. A tudi 115 let po smrti sta Alešovčeva žalostna življenjska usoda in pestra literarna zapuščina le malokomu znani.

ALEŠ SENOŽETNIK

Slovenski literarni zgodovinar Miran Hladnik je na letošnjih Kopitarjevih dnevih na Skaručni, ki so bili ob obletnici smrti Jakoba Alešovca posvečeni prav njemu, Alešovca označil za prvega slovenskega pisca kriminalk, prvega feljtonista, enega izmed prvih humoristov ter urednika prvega satiričnega časopisa Brencelj. Alešovcu so letos v Vodichah posvetili precej pozornosti. O njem so pripravili razstavo, v njegovi rojstni Skaručni pa so v spomin nanj odkrili tudi spominsko ploščo. A ne glede na vsa prizadevanja se zdi, da smo Slovenci nekdanj izjemno priljubljenega avtorja izbrisali iz kolektivnega spomina.

Kako sem se jaz likal

Leta 1842 rojen Alešovec je svojo mladost popisal v odlični avtobiografiji Kako sem se jaz likal, ki jo je pomenljivo

podnaslovlil s Povest slovenskega trpina. Kot v svojem značilnem humoristnem slogu pripoveduje sam Alešovec, na svet namreč ni prišel olikan in omikan, zato se je že v rani mladosti začelo »likanje« njegove omike s knefiro – čevljarjem jermenom, ki je Alešovčemu očetu služila tudi kot vzgojni pripomoček. A kljub strogi vzgoji, ki mu jo je namenil, je čevljar Jurij Alešovec v svojem sinu prepoznal nadarjenost in željo po znanju ter ga poslal v šolo k frančiškonom v Kamnik. »Zlatih časov« v Kamniku se je kasneje z veseljem spominjal in kasneje v Kamnik postavil dogajanje enega izmed svojih del. Kamničani pa so v njegov spomin mnogo let kasneje po njem poimenovali Ulico Jakoba Alešovca.

Brencelj na Žabjeku in na cesti

Kljub temu da je bil odličen učenec, pa je Alešovec v šestem razredu gimnazije

šolanje tudi zaradi pomanjkanja denarja opustil in se posvetil časnikarstvu in pisanju. Poleg številnih hudo- mušnih spisov o tedanjem ljubljanskem življu in politiki- kih je objavljaj feljtone, potopise in ostale prispevke za različne tedanje časopise. Podpisal se je pod prvo slovensko kriminalno povest Iz sodnijskega življenja. Sprva je pisal v nemščini, nato pa se je zavedel svojega slovenstva in kot urednik prvega slovenskega satiričnega časnika Brencelj ostro napadal »nemškutarje« in si prislužil jezo ljubljanske gospode. Zapis v Brencelju so ga za tri mesece spravili celo v zapor na Žabjeku, a tudi to ni okrnilo njegovega smisla za humor. Po prihodu na svobodo je izdal humorni zapis Ričet iz Žabjeka, v katerem je med drugim o rešetkah na zaporniških oknih napisal tole: »Da ti pa kdo ne more ponoči skozi okno v sobo, ki bi te hotel okraštati, je vrh tega okno še zavarovano s trdnim

železnim križem in res se še ni nikdar primerilo, da bi bil kdo na Žabjeku skozi okno v hišo prišel. Tudi je to železje dobro, da ne moreš doli pasti, ako bi se preveč ven stegnil.«

Revščina, nemirni duh in boemska narava so Alešovca večkrat prignali na cesto, ko pa je leta 1886 popolnoma oslepel in ni mogel več pisati ter so se mu odpovedale še žena in hčeri, je pristal na beraški palici. Čeprav zapuščenega od vseh in vsega pa sta ga pronicljiv duh in smisel za humor menda spremljala vse do zadnjega. Njegova smrt je še odmevala po slovenskem časopisju, nato pa je počasi utonil v pozabo.

Zgornji naslov je verjetno zavajajoč, saj odmerjena dolžina prispevka ne omogoča globljega vpogleda v življenjsko povest tega zanimivega in po krivem pozabljenega Slovenca. A Alešovčeve zgodbe nihče ne bi mogel bolje povedati kot on sam. Številna njegova dela

Jakob Alešovec, kot ga je v zadnjem življenjskem obdobju upodobil Fran Vesel, nečak slikarja Ferda Vesela.

na bralca čakajo v spletnih arhivih Narodne in univerzitetne knjižnice in so gotovo odlična izbira za vse, ki bi

se radi tudi na manj prijetne plati življenja naučili pogledati s pravo mero humorja in zdravega razuma.

Obletnice

Feldmaršal Radetzky in Tržič(ani)

Straussov valček Radetzky-Marsch poznamo vsi. Pozabili pa smo junaka, ki mu je bil posvečen. Feldmaršal Radetzky se je rodil pred dvesto petdesetimi leti, 2. novembra 1766. Na prav poseben način je bil povezan tudi z Gorenjsko ...

MIHA NAGLIČ

V torek, 8. novembra 2016, je Zgodovinski inštitut Milka Kosa ZRC SAZU s podporo Občine Tržič v eni od palač ob Novem trgu v Ljubljani, v imenitnem prireditvenem prostoru, ki se imenuje Atrij ZRC, priredil enodnevni simpozij z naslovom Feldmaršal Radetzky in Slovenci. Na njem je devet predavateljev obudilo življenje in delo enega največjih habsburških in svetovnih vojskovodij. Še posebej so poudarili njegove vezi s tedanjimi slovenskimi deželami, ki so bile tesnejše, kot bi si mislili. Simpozij je pripravil in vodil zgodovinar dr. Miha Preinfalk, za opravljeno delo mu lahko čestitamo!

Zmagovalec bitke pri Custozzi

»Še pri Custozzi bal se nisem smrti, / zrl ji v oči ...« Ta nepozabna verza iz Aškerčeve balade Mejnik (1890) sta najboljša pričra, da so bili med udeleženci prve bitke pri Custozzi, 24. in 25. julija 1848, tudi Slovenci. In da se je njihov boj vpisal v narodov spomin. Poveljeval pa jim je prav Radetzky, ki si je s to sijajno zmago (in še naslednjo, pri Novari, 22. in 23. marca 1849) zaslužil svoj valček, grad Tivoli v Ljubljani in častno meščanstvo tega mesta, spomenike in druge časti. Njegovo vojno veščino je na simpoziju orisal dr. Rok Stergar v referatu z naslovom Johann Josef Wenzel Anton Franz Karl Radetzky von Radetz in

Feldmaršal in baron Johann Josef Wenzel Anton Franz Karl Radetzky von Radetz (1766–1858), habsburški vojskovodja, portretiran 1850 / Foto: Wikipedija

njegova vojaška kariera. Preberimo povzetek. »Josef Radetzky je svojo dolgo in bleščečo vojaško kariero začel kot kadet leta 1784. Pridružil se je kirasirskemu polku Caramelli. Štiri leta pozneje je svoj ognjeni krst doživel med avstrijsko-osmansko vojno, zadnjim spopadom habsburških čet z osmanskimi. Kot ordonančni častnik je služil pri dveh znamenitih poveljnikih, Franzu Lacyju in Gideonu Laudonu. Ob začetku vojne z revolucionarno Francijo leta 1792 je bil na bojiščih ob Renu, v

naslednjih letih pa je sodeloval tudi na vseh drugih pomembnih bojiščih francoskih revolucionarnih vojn. V tem obdobju se je večkrat izkazal z osebnim pogumom, predvsem pa kot uspešen štabni častnik, in konec vojn je dočkal kot šef štaba Karla Schwarzenberga, vrhovnega poveljnika združenih protinapoleonskih armad. Po koncu vojne je bil, že kot konjeniški general, nekoliko postavljen na stranski tir in se je ukvarjal s publiciranjem vojaškoteoretskih spisov. Naposled je bil leta 1830

poslan v Lombardijo, kjer je prevzel poveljstvo armade in bil leta 1836 povišan v feldmaršala. Z uspešnim bojevanjem v času upora italijanskih nacionalistov in piemontsko-sardinske invazije v letih 1848 in 1849 je obvaroval habsburško oblast nad severno Italijo. Po koncu spopadov je bil vse do leta 1857, torej še v visoki starosti, vojaški in civilni guverner lombardsko-beneškega kraljestva in v tem času je v avstrijsko vojsko v severni Italiji uvedel pomembne taktične novosti, ki pa so jih njegovi nasledniki opustili in tako pripomogli h katastrofalnim porazom avstrijskih čet v vojni s Francozi in Piemontom-Sardinijo leta 1859.«

Grof Radetzky in Tržič

Grofovo povezavo s Tržičem je v svojem referatu orisala Jana Babšek, direktorica Tržiškega muzeja. »Zaradi šolanja, vojaških služb in bojev je Josef grof Radetzky v svojem dolgem in razgibanem življenju ogromno potoval in bival v številnih krajih habsburške monarhije in izven nje. Eden od krajev, ki ima na njegovi poti posebno mesto, je tudi Tržič. Z njim so ga povezale rodbinske vezi, saj je grad in gospostvo leta 1807 kupil od svoje tačče Franciške Romane grofice Strassoldo, rojene grofice Auersperg. S podpisom pogodbe je postal lastnik zemljišč v Tržiču in s tem, lahko rečemo, tudi Tržičan. Podatkov o tem, kolikokrat je obiskal Tržič in koliko časa je tam preživel, je izjemno malo. Iz maloštevilnih ohranjenih dokumentov je mogoče razbrati nekatere njegove gospodarske dejavnosti v Tržiču, na katere je odločilno vplival uničujoči požar, ki je 30. marca leta 1811 uničil domala vse mesto na desnem bregu Tržiške Bistrice. V požaru je zgorel tudi grad stari Neuhaus, katerega lastnik je bil Radetzky. Takrat aktualna francoska oblast je prizadetemu mestu pomagala z denarno pomočjo, del katere je pripadal tudi Radetzkyemu. Grof se ji je odrekel in jo namenil za pomoč pogorelcem. Želja po pomoči prebivalcem je verjetno spodbudila njegove številne gospodarske dejavnosti v Tržiču. Dal je povsem prenoviti grajsko posest in postaviti nov dvorec, ki ga vidimo še danes. Uredil je parkovno zasaditev, hleve, ribnik,

poleg tega pa pogozdil še hrib Kamnek nad grajskim poslopjem. Uvozil je tudi posebno vrsto švicarskega goveda in španske ovce merino, vendar ti pasmi nista uspevali v novem okolju. Postavil je pilarno, ki je solidno obratovala še po njegovem odhodu iz Tržiča. Zgradil je tudi poseben plavž, vendar se je kmalu pokazalo, da železove rude ni dovolj, zato je plavž prenehal delovati. Gospodarsko udejstvovanje ni prineslo zelenih sadov, tako je bil grof Radetzky zaradi izgub prisiljen k prodaji gospostva, ki ga je leta 1819 kupil Jožef baron Dietrich. S tem se je zaključilo Radetzkyjevo 12-letno delovanje v Tržiču.«

postal 'naš' – evropski.« Knjfic: »Spomin nanj se je v Tržiču razvijal na več podlagah. Na vzpetini nad mestom še vedno stoji dvorec, ki ga je dal zgraditi. Zanimive drobce o njegovi vlogi v Tržiču je leta 1936 objavil Viktor Kragl, ki ga je ustoličil kot velikega dobrotnika po požaru leta 1811 in označil kot slabega gospodarstvenika. Za razvijanje spomina nanj so bili pomembni prispevki Mihaela Petka, objavljeni leta 2001 v lokalnem glasilu. Danes ga Tržičani poznajo zaradi Radetzkyjeve koračnice, le redki starejši Tržičani pomnijo, da je v mestu deloval Hotel Radetzky, bolj živ je spomin na gostilno Radetzky, razvita je bila Radetzkyjeva

»Spomin nanj je ponovno oživel po slovenski osamosvojitvi, še bolj po vstopu Republike Slovenije v Evropsko unijo, ko je Radetzky zopet postal 'naš' – evropski.« (Bojan Knjfic, kustos Tržiškega muzeja)

Feldmaršal Radetzky, barvna litografija, okrog 1850

Radetzky, mit, ki živi

Radetzky je res precej pozabljen, a živi kot mit. Še zlasti tam, kjer ga kot takega častijo. V Tržiču, denimo, kjer so ga pod Jugoslavijo pozabili, zdaj pa ga, kot je v svojem referatu opozoril dr. Bojan Knjfic, spet razvijajo; »spomin nanj je ponovno oživel po slovenski osamosvojitvi, še bolj po vstopu Republike Slovenije v Evropsko unijo, ko je Radetzky zopet

pot, oživlja se pesem Radecki je bil fajn gospod, ustvarjen je spominek Radetzkyjeva potička, ljudje v turizmu in kulturi se ga spominjajo ob različnih obletnicah in na slavnostnih prireditvah.« Da bi ga pozabili, torej res ni bojazni. Naj živi!

(Vir: Feldmaršal Radetzky in Slovenci, Znanstveni simpozij, brošura, uredil Miha Preinfalk, izdal Zgodovinski inštitut Milka Kosa ZRC SAZU, Ljubljana, 2016, 20 strani)

Grad Neuhaus v Tržiču, ki ga je dal po katastrofalnem požaru leta 1811 na novo zgraditi baron Radetzky. / Foto: Wikipedija

Na robu

Mama, 2. del

Pri sedemnajstih v zakon

MILENA MIKLAVČIČ

usode

"... Nekega večera sem bila tako utrujena, da sem komaj stala pokonci. Uprla sem se ji, med preklinjanjem je potem odšla sama. S spremljevalcem (trgovskim potnikom) sta se vrnila z zabave šele proti jutru, oba pa sta bila zelo pijana. Takrat pa se je zgodilo nekaj groznega, kar je zaznamovalo moje nadaljnje življenje..."

Zdenka kljub zamiku več desetletij zelo pretreseno nadaljuje: "Ta moški, ki je imel že 28 let, me je posilil! Podrobnosti o tem, kako je do tega prišlo, kaj vse se je med posilstvom dogajalo, so bile tako hude, da jih je moja podzavest poskušala izbrisati in nanje pozabiti. O spolnosti nisem bila nič poučena, vedela sem le to, da se dogaja nekaj strašnega in zelo

grdega, kar se ne bi smelo. Še danes, če zaprem oči, vidim pred seboj mamo, ki je potem, ko se je on dvignil, prišla, brez besed pospravila krvave rjuhe in jih oprala ... Bi to storila mama?! Na vsakem koraku mi je dala vedeti, da sem ji v napoto. Čutila me je kot konkurenco pri moških.

Pokazala mi je, da me prezira in sovraži, nenehno mi je dala vedeti, naj se ji umaknem izpod nog. Počutila sem se odveč, zelo manjvredno. Moja duša je bila ranjena zaradi posilstva, z nikomer se nisem mogla pogovoriti. Zdelo se mi je, da sem umazana, da vsi vedo, kaj se mi je zgodilo. Hotela sem se vrniti domov, pa nisem imela denarja. Občutek dolžnosti me je za nekaj časa prizemljal, saj sem čutila, da moram poskrbeti vsaj za sestre. Če mene ne bi bilo, kdo bi pazil nanje?

Mama pa je še kar naprej izglubljala glavo. Zaljubila se je v nekega gasilca, tudi Hrvata. Všeč ji je bil, ker je igral kitaro. Ni ga pustila pri miru. Sredi septembra, ko smo se že vrnili domov, je nasplektarila, da se je v Dalmacijo lahko ponovno vrnila. Tam je poiskala tega moškega in se, kot smo kasneje izvedeli, obnašala pred njim kot zaljubljena trapa.

Žal pa je mamino početje, ki si ga je privoščila na

morju, prišlo na očetova ušesa. Iz njegovega govorjenja sem razbrala, da ga je sram, ker so se iz njega poslovni partnerji in prijatelji krepko norčevali. Poskušal ji je odpreti oči, vpričo mene ji je govoril, da ima štiri otroke in da se ne sme obnašati kot kakšna lajdra. Nobena beseda ni zalegla. Potem ji je zagrozil, da ji ne bo več dal denarja. Bilo je prav smešno, kako se mu je postavila po robu, da ji tega ne sme storiti, češ, kdo pa bo potem skrbel za otroke, hahaha! Z veliko nejevolje se je kljub upiranju morala zaposliti in to v gostilni v Rožni dolini. To je bil zanjo velik udarec, saj so se ji iztekle urice, ko je lahko samo uživala. Tudi zato je bilo po tem pri nas še huje. Nikoli nismo vedeli, kdaj se bo prikazala na vratih. Stara sem bila že 16 let, sestre pa so imele 14, 11 in 8 let. Hodile smo v šolo, si pomagale, kakor smo vedele in znale. Razmere v družini so postajale vedno bolj neznosne. Oče se je – ni mu kazalo drugega – od takšne ženske moral ločiti. Na sodišču so mu dodelili tudi otroke. Kot najstarejša sem prevzela skrb za mlajše sestrice, saj sem bila že odrasla, obiskovala sem osmi razred osemletke. Stala sem ob strani tudi očetu, kajti sramota zaradi maminega lajdrastega obnašanja je bila

tako velika, da ga je strlo. Z mojo pomočjo se je kolikor toliko znašel, zaradi tega sem bila ponosna nanj.

Kar smo bile sestre ob očetu, smo imele vsaj en topel obrok na dan. Mama Metoda je še kar naprej skrbela zgolj zase, za svoje udobje. Nič nismo imele od nje. Enako to počne še danes – zelo sebično, če uporabim milo besedo. Nič drugega je ni nikoli brigalo kot lastne koristi. Zaradi nje sem že kot otrok dobivala krute lekcije o tem, kaj pomeni alkohol, zahrbtnost in potuhnjenost.

Da sem imela za v šolo zvezke in knjige, sem jih morala sama kupiti. In to že od devetega leta naprej – od takrat, ko sem frizerki prala brisače.

Mama se je novembra 1963 ponovno močno zaljubila. Tokrat v dvajset let mlajšega moškega, ki je ravno prišel od vojakov. Zaposlen je bil kot nabavni v isti gostilni kot mama. Povsem nam je obrnila hrbet in se predala novi ljubezni. Z njo dolgo nismo imele nobenih stikov. Danes si takšno brezbriznost težko predstavljamo. Ko to zgodbo komu pripovedujem, mi rečejo, češ, a ni bilo nobenega lepega trenutka, nobenega sonca v vaši mladosti. Ko odkimam, mi ne verjamejo.

Potem pa so se zgodili prvomajski prazniki leta

1964. Ponovno se je "spomnila", da obstajamo. Prišla je domov in v čast svojega prihoda priredila pojedino in pijančevalsko zabavo. Povebala je tudi moškega, ki me je takrat, na morju z njeno vednostjo posilil.

4. maja 1964 se je posilstvo ponovilo. Bilo je grozno tudi zato, ker sem imela občutek, da ga je k temu sprevrženemu dejanju spodbujala mama.

Avgusta meseca so mi pri vpisu na srednjo šolo, med zdravniškim pregledom, ugotovili nosečnost. To so bili časi, ko je bila takšna mladoletna nosečnost vsega spotikanja in zgražanja vredna. Ne mama! – oče me je peljal h ginekologu, ta pa mu je svetoval, da naj otroka obdržim, ker bi bil splav pri štirih mesecih lahko zelo nevaren. Oče me je stisnil k sebi in mi dejal, da če mora skrbeti za hčerke, bo še za vnuka. Morala sem se posloviti od šolanja, ostala sem doma in si na ta način kot neboljšen, neuk in neveden otrok zapečatila življenje.

Mi je mama pomagala? Me tolažila, jokala z menoj?! Niti enkrat!

Trebuha, ki mi je iz dneva v dan bolj rasel, mama ni videla, sploh ni vedela zanj! Pomembno ji je bilo, da je njen prijatelj z morja na meni užival – in to je bilo to. Na posledice ni pomislila,

preveč je imela dela sama s seboj. Na cesti se je objemala s svojim 21-letnim ljubimcem, da so se ljudje, ki so ju videli in poznali, križali.

Leta 1965 je bil posiljevalec star trideset let. Oče je v maniri tistega časa o kočljivem položaju razmišljal po moško in praktično. To je pomenilo, da je moral zaradi drugih ljudi zlepa ali zgrda "zakriti" mojo predzadnjo nosečnost. Poklical je dotičnega trgovskega potnika in mu dal na znanje, da je napočil čas, da prevzame odgovornost zame in za nerojenega otroka. Nihče od njiju – niti kdo drug – me ni vprašal, ali sem za zakon ali nisem, sem pripravljena na to, da živim z moškim ali nisem. Da bi bilo komu mar, če imam tega človeka sploh rada?! Bila sem predmet – tako sta se do mene oba moška tudi obnašala.

Kje je bila takrat moja mama?! Ni je bilo!

Oče je po hitrem postopku uredil na sodišču – glede na svoj položaj in funkcijo je poznal veliko sodnikov in mu to ni bilo težko –, da sem se kot mladoletna deklica pri 17 letih poročila. Poroka se je zgodila 30. januarja, takoj naslednjo soboto, 6. februarja, pa sem rodila hčerkico. Samo predstavljajte si neboljsho dekle, ki drži v roki sad posilstva!"

Konec prihodnjič

Na Gorenjskem v deželi Kranjski

Kranjčan Kristijan Pajer – v zaboju v Sveto deželo

PETER COLNAR

Za kranjska brata Kristijana in Luka Pajerja so rekli, da sta bila zelo živahna fanta. Verjetno je bil višek njih »potegavščin« način potovanja – seveda pa še posebej Kristijanovega – v Sveto deželo. Ker ni dobil uradnega dovoljenja, je tja potoval v zaprtem lesenem zaboju ...

Na deželno predsedstvo za Kranjsko je namreč 10. novembra 1864 prišel zahtev za izdajo potne listine Kristijanu in Luki Pajerju iz Kranja. Sveta dežela je v 19. stoletju popotnike privlačila kot dežela Kristusovega življenja in dela ter tudi zaradi svetovljanske radovednosti, ki je ravno v tem stoletju naraščala med Slovenci. Novice so že leta 1858 objavile

prvi izvirni slovenski potopis, ki ga je po vrnitvi iz Palestine napisal Mihael Verne. V knjižni obliki je ta spis izšel pod naslovom Popotovanje v Sveto deželo. Do konca stoletja so mu sledili številni popotniki, ki so svoja doživetja objavljali v slovenskem in nemškem časopisu ali v samostojnih publikacijah. Skrivnostna oddaljena dežela je seveda zanimala tudi mlada Kranjčana.

Kranjčan Kristijan Pajer leta 1860 ni imel težav, ko je odšel v slovenski misijon v Kartum v Afriki. Štiri mesece je kot služabnik preživel na misijonski postaji Selal, kjer je zbolel, in se nato prek Aleksandrije hitro vrnil domov. Pred tem je

na kratko obiskal tudi Palestino. Štiri leta kasneje se je znašel med prošnjami za izdajo potnega lista na deželnem predsedstvu za Kranjsko tudi zahtevke okrajnega urada v Kranju za izdajo potne listine Kristijanu in Luki Pajerju iz Kranja. Takrat je Kristijan Pajer že znal fotografirati. Njegov odhod pa je bil poln avantur v duhu pustolovskih zgodb 19. stoletja. Ker potnega dovoljenja ni dobil, ker še ni odslužil vojaškega roka, si je dal v Ljubljani izdelati velik zabojo z izgovorom, da ga potrebuje za fotografsko temnico. Priredil ga je kot skrivališče za sedečega človeka, z majhnimi luknjicami za svež zrak.

Zanimivi Gorenjci tedna iz dežele Kranjske:

- V Podbrezjah se je 9. 11. 1827 rodil učitelj, pisec učbenikov Andrej Praprotnik. Bil je organizator učiteljstva, zagovornik slovenske šole.
- V Dvorjah pri Cerkljah se je 9. 11. 1835 rodil slovenski skladatelj Davorin Jenko.
- V Svetem Gregorju pri Ribnici se je 11. 11. 1868 rodila politična aktivistka Cilka Krek. Bila je sodelavka brata Janeza Evangelista Kreka, članica in tudi predsednica Katoliške narodne stranke.

Za pot si je oskrbel suhih hrušk, brinjevca, v Trstu pa še vode in pečenega mesa. Za vkrcaje na parnik s kolesi s pomenljivim imenom Neptun ga je prijavil kot zabojo za mizarstvo orodje. Zlezel je v zabojo, ki sta ga »fakina«, to je nosača, prenesla na ladjo. V njem je dva dni in dve noči preživel mučno ladijsko vožnjo od Trsta do Aleksandrije v Egiptu.

V Aleksandriji si je z Dunaja naročil fotografsko opremo in našel pomočnika. Najprej je fotografiral v Egiptu in nato v Palestini. Slike z Orienta so bile v

Evropi cenjene in po mnenju dr. Frančiška Lampe, ki je v Domu in svetu leta 1894 popisal Pajerjeve avanture, je bil Kristijan Pajer med prvimi, če ne celo prvi, ki so v Evropo prinesli fotografije iz Svete dežele. Slikal je z mokrimi ploščami velikega formata, za kar je potreboval številne kemikalije, ki jih je moral nositi s seboj. Zbirko orientalskih fotografij je poslal tudi na Dunaj cesarju, ki ga je za to pozornost tudi nagradil. Kasneje se je Pajer naselil v Ljubljani, kjer je prodajal fotografije iz Svete dežele.

Tudi počasi se goska speče

ALENKA BOLE VRABEC

*mizica,
pogrni se*

Martinova gos je v naši družini tradicija za domačo mizo, kdaj pa kdaj tudi na gostovanju v dobri gostilni. Na to temo imamo tudi anekdote. Enkrat, ko sta bila otroka še majhna, se je goski posrečilo, da je bila kot podoba iz risanke. Pred pečico sta prinesla stola in gledala, kako se oskubljena ptica zlati, rekoč, da je to boljše kot Tom in Jerry. Ne tako dolgo nazaj je sveža gos, kupljena v mrzlem jutru na tržnici, v normalno temperirani kuhinji skrivnostno zadišala kot oprano perilo!!! Tisti osladni vonj je premagal vse začimbe, ni ga bilo mogoče pregnati. Obupana sem jo skuhal v juhi, br, kot 'žehta' z mastjo ... Potem smo jedli osliča in vsi so se pridušali, naj si »martinovega posta« ne privoščim več. Zdaj smo

si edini: goska ja, okoli nadeva pa so najrazličnejše želje, kot da bi imela gos predalčke za različne nadeve!!! Miza je humorno okrašena, v češki kristalni kupi pa tiči kakšen rek o goski. Dva sta še posebej vžgala. Neznani avtor: Tri goske, tri žabe, tri babe, hrupen semenj! Ali humoristična misel Curta Goetza: Če se hoče človek poročiti, se mora najprej odločiti med pozemsko ali nebeško perutnino: ali gos ali angel. Pri meni ni dileme. Jaz sem tako ali tako vrabec!

Polnjena gos, pečena pri nizki temperaturi

Za 8 oseb potrebujemo: 1 gos, težko 4–5 kg, 1 gosja jetra (če ima gos priloženo drobino), sol, beli poper, 2 čebuli, 2 vejici žajblja, 30 g masla, 100 g orehov, tri četrt kg korenja, 1 neškropljeno limono, 1 jajce, 6 žlic drobtin, termometer za peko pri nizkih temperaturah.

Gos, svežo ali odtajano, oplaknemo zunaj in znotraj in dobro osušimo.

Rahlo posolimo in popopravimo. Čebulo sesekljamo in popražimo na maslu. Dodamo sesekljan žajbelj. Posušen ima zelo intenziven okus, zato previdno! Ohladimo. Jetra zelo na drobno narežemo, orehe sesekljamo, limono ostrgamo, korenje nastrgamo v mešalniku.

V skledi razžvrkljamo jajce, dodamo čebulo, orehe, limonino lupinico, nastrgano

korenje, jetra in drobtine. Premešamo, solimo in popopravimo. Gos napolnimo, odprtino pa zapremo s 3–4 iglicami za mesne rulate, okoli njih pa prekrižamo in zategnemo sukanec kot pri korzetu in zavežemo. Za peko je najprimernejša posoda z mrežico, na katero damo gos, maščoba pa se med peko odceja na dno. Pod bedri gos rahlo zarežemo. Gos položimo na mrežico in pečemo 1 uro pri 220°. Nato v bedro zabodemo termometer za peko mesa, zmanjšamo temperaturo na 80° in pečemo še najmanj 7 ur, notranja temperatura mora biti vseskozi 65°. Ko je gos pečena, odstranimo iglice in sukanec, nadev pa položimo na krožnik, preden gos razkosamo.

Nadev z jabolki in kostanjem

Za gosko, težko 4–5 kg, potrebujemo: 400 g jabolk, 250 g kuhanega in olupljenega kostanja; lahko tudi iz vrečke, 300 g čebule, 30 g masla, 2 žlici peteršilja, 2 žlički majarone, pol žličke ingverja v prahu, sol, poper.

Jabolka olupimo in zrežemo na kocke. Kuhan kostanj ali marone olupimo in grobo zdrobimo. Čebulo sesekljamo. Na maslu prepražimo čebulo in jabolka. Dodamo peteršilj, majaron, ingver, sol in poper. Dobro premešamo in napolnimo gos.

Vaš razgled

Temačna, srh vzbujajoča atmosfera, ki jo je na 'idiličnih' prostranstvih domačih polj uspelo ujeti v objektiv Maticu Zormanu, lahko tekmuje z najbolj morbidnimi podobami klasičnih gotskih srhljivk. Vranje strašilo, razodeto z namenom odganjanja ostalih ptic, se je vrnilo kot relikv nekkih davnih, že minulih časov, katerih spone očitno mnogim še ne pustijo spati. S. L.

Na nedavnem protestnem shodu na Bledu so člani tamkajšnjega Društva za varstvo okolja izrazili podporo vzpostavitvi zelenega parka namesto parkirišča za avtomobile. Bosopeti protestnik, stoječ v jesenskem dežju, tako predstavlja popoln simbol želje po ohranitvi možnosti – in pravice – neposrednega stika človeka z naravo. S. L. / Foto: Primož Pičulin

Nove knjige (355)

Iz nevidne strani neba

MIHA NAGLIČ

»Knjiga Iz nevidne strani neba obsega pripovedno, stvarno in slikovno gradivo iz zahodne Slovenije, prvenstveno iz Posočja, ki ga je z izjemnim občutkom za tematiko, ljudi in prostor zbral Pavel Medvešček. Osrednja tema je stara vera kot način življenja, zato prinaša opise njenih številnih pojavnih oblik. Povsem razumljivo manjkajo uroki, ki jih lahko poznajo in uporabljajo samo posvečenci. Tega statusa Medvešček ni dosegel, kar je za nas sreča. Če bi ga, knjige, ki je pred nami, ne bi bilo, saj bi ga vezala prisega molčečnosti. Zato pa se pred nami vrstijo opisi raznovrstnih svetišč, obrednih praznikov, jedi, pijač, potekov

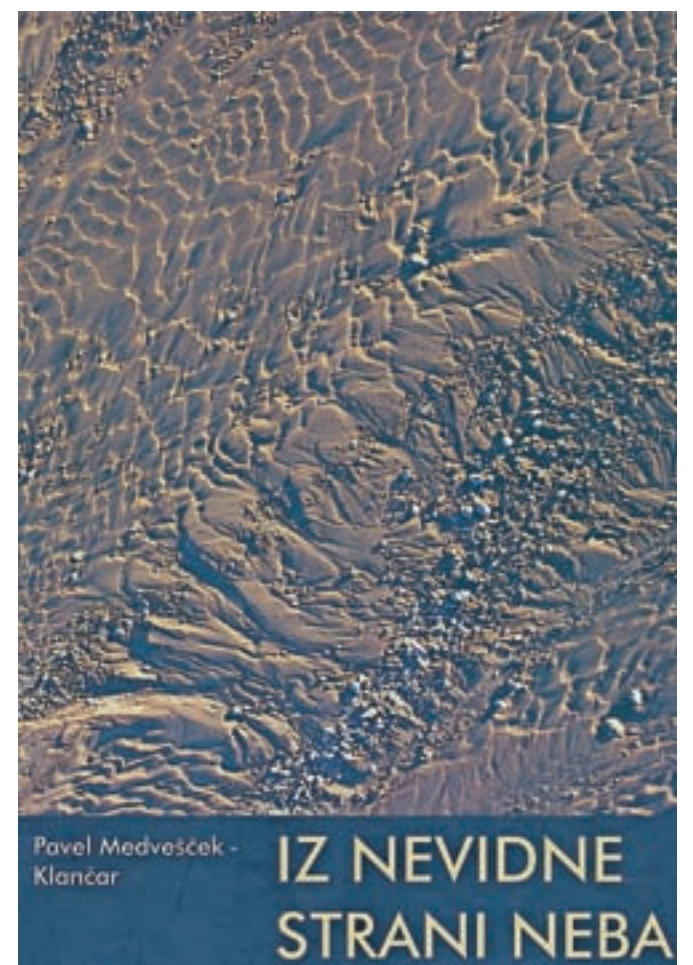
obredov, vsakovrstnih čarov. Med slednjimi so različni znaki, predvsem pa osupljiva zbirka čarnih predmetov ... Življenje v stari veri knjiga dokumentira kot celosten sistem, ki se je udeležil in opredmetil v vseh vidikih človekovega bivanja. Za vse to nam gradivo ponuja kulturne kode, ki nam odpirajo povsem nove vidike razumevanja naše civilizacije. Njegov popis se dogaja v trenutku, ko je funkcija stare vere izumrla, ko ni več njenih nosilcev in ko se je s tem prekinila tudi tisočletna prisega molka, ki je preprečevala javnost informacij, s tem pa tudi stik z vsemi znanstvenimi disciplinami, ki se ukvarjajo z raziskovanjem preteklosti. Vse to, kar smo doslej v humanističnih strokah samo slutili

zaradi nepovezanih drobcev, ki so prišli do nas, se sedaj v tej knjigi kaže kot vseprežemajoč način življenja. V tem smislu je knjiga časovni stroj, ki nas v hipu prestavi daleč nazaj v preteklost, kar je natančno tisto, za kar bi vsak raziskovalec dal nekaj let svojega življenja, in sicer – da bi se lahko predstavil samo za pol ure. Vsebinske knjige se zaradi izjemnosti izmika običajnim opredelitvam. Gre za delo, kakršnega doslej še ni bilo, ne v Sloveniji in ne zunaj nje. Tako delo se ni moglo pojaviti, ker gre za stoletja prepovedane in preganjane vsebine ...« (Str. 15)

Navedeni stavki so iz uvodne študije arheologa Andreja Pleterskega. Ta uvod veliko obeta, branje Medveščekove knjige pa bralcu obet potrdi.

Res kapitalno delo, brevir staroverstva, ki se izkaže tudi za »naravoverstvo«. Preživelo je stoletja, pogubni predsmrtni udarec mu je zadala šele prva svetovna vojna. Posoški rojaki kot da so živeli dvojno življenje: na zunanaj katoliki, navznoter staroverci, povezani v vseprežemajočo »pogansko« združbo, ne le duhovno, imeli so tudi svojo »ozno«, imenovano »črna vahta« ... Fascinantno, berite!

Pavel Medvešček,
Iz nevidne strani neba,
Založba ZRC, Ljubljana,
2015, ponatis 2016,
576 strani, 39 evrov,
založba.zrc-sazu.si

razbojnik

GG

BABJA KMETIJA IN PIKA NOGAVIČKA

Igralci Kulturno-umetniškega društva France Koblar iz Železnikov bodo jutri, 12. novembra, premierno uprizorili komedijo Babja kmetija. Pripravili so tudi otroško predstavo Piko Nogavičko obiščeta razbojnika, ki jo bodo na oder postavili 19. novembra.

Ana Šubic

Dramska skupina Kulturno-umetniškega društva France Koblar Železniki (KUD) je pripravila novo predstavo – tudi tokrat komedijo. Babjo kmetijo v režiji Staneta Koblarja si lahko premierno ogledate jutri, 12. novembra, ob 19. uri v Kulturnem domu Železniki, ponovitev pa bo v nedeljo, 20. novembra, ob 17. uri.

Kot je pojasnil predsednik KUD-a Blaž Vrhunc, so dolgo iskali delo, primerno za uprizoritev, nakar so se spomnili, da jim je lani preminuli režiser Franc Žaberl omenil, da ima že v pripravi

nekaj tekstov za prihodnje sezone. »Tako smo na njegovem računalniku res našli kar precej materiala, nekaj že obdelanega, nekaj skeniranih fotokopij starih besedil, posnetke skečev z YouTube. Temu bi lahko rekli kar bogata zapuščina,« nam je zaupal Vrhunc. Glede na razpoložljiv igralski kader se jim je najprimernejša zdelo komedija v treh dejanjih Babja kmetija, katere avtor je neznan.

Že naslov pove, da imajo v komediji glavno besedo ženske. »Govori o trdem življenju žensk, ki po smrti moža in očeta ostanejo same na kmetiji. Pet hčera je materi obljubilo, da se nobena od njih ne bo poročila, ampak bodo skupaj z

njo peljale kmetijo naprej. Delo je naporno, treba je poprijeti za vsako, tudi za moško delo. Nekega dne se le pojavi snubec. Dekleta ne morejo iz svoje kože; pozabijo na zaobljubo, saj so vendar krvave pod kožo. Da se zgodba še bolj zaplete, pa poseže vmes še sosed, ki se hoče maščevati zaradi izgubljene pravde ...« je Vrhunc povzel vsebino komedije.

Z vajami so začeli že v drugi polovici marca, v času poletnih počitnic pa so jih prekinili. »Dobivali smo se dvakrat tedensko. Proti koncu smo za pomoč pri režiji poprosili tudi dramsko igralko Nadjo Strajnar Zadnik, ki nam je s svojim bogatim znanjem pomagala izpiliti posamezne detajle in predvsem

gibanje na odru,« je poudaril predsednik KUD. Predstava skupaj s premori traja uro in 45 minut. V vlogi mame se bo vživela Majda Demšar, kot hčerke nastopajo Aleksandra Markelj, Andreja Kenda, Jerneja Tolar, Alenka Bertonec in Bojana Kavčič, kot sosed pa Mateja Markelj. Posebej velja izpostaviti igralca, ki sta se za potrebe umetnosti vživela v nasprotni spol: Nejc Demšarja v vlogi snubca in kasneje Micke, da ga mama ne prepozna, ter Niko Lotrič v vlogi Anglece, ki se zaradi hudobnosti preobleče v domnevne snubca.

Za sceno sta poskrbela Oton Demšar in Marko Štalc, za kostume Nika Lotrič in za glasbo Vili Tolar.

Kmalu tudi Pika Nogavička

V KUD France Koblar pa se pripravljajo še na premiero otroške predstave Piko Nogavičko obiščeta razbojnika, ki bo v soboto, 19. novembra, v Kulturnem domu Železniki. Gre za nadgradnjo predstave Pika Nogavička, ki jo je lani pripravila in izvajala Nina Žunič, tokrat pa se bosta najmočnejši deklici na svetu na odru pridružila še pobegla razbojnika, ki ji bosta poskusila ukrasti zlatnike ... Odigrala ju bosta Hasib in Emira Mujezinović, slednja je tudi priredila zgodbo po literarni predlogi.

Piki Nogavički se bosta na odru pridružila tudi pobegla razbojnika. / Foto: Andrej Tarfila

Kot priznava predsednik KUD, so v zadnjih dveh letih malo zanemarili lastno produkcijo otroških predstav, a so kljub temu redno prirejali otroške predstave drugih izvajalcev: »Običajno pripravimo v otroškem abonmaju štiri predstave, od katerih Občina Železniki pokrije stroške izvajalca prve predstave, ki jo priredimo v oktobru ob tednu otroka, zato je ta predstava v

celoti brezplačna in je vedno tudi najbolj obiskana. Da bi omogočili ogled predstave čim več otrokom, smo lani našli nekaj sponzorjev, s pomočjo katerih smo znižali ceno vstopnine.« Lani je sicer funkcijo vodje lutkovne sekcije prevzela Andreja Bogataj Rant, ki skrbi za otroške predstave pa tudi za organizacijo obdaritve Dedka Mraza in nastope otrok na drugih prireditvah.

Prizor iz Babje kmetije. Že naslov komedije pove, da imajo glavno besedo ženske. / Foto: Andrej Tarfila

7 do USPEHA
PREMAGAJ SEBE!

Filmed by MOPS Studios

7 do USPEHA

AVTORIA PREDLOGE Tina MAZE, Sandi Murovec - PRODUKCIJA UPS Snowsports concept

PROJEKCIJA MOPS STUDIOS SANDI MUROVEC REŽIJA MARIJAN CERAR IGRALCI PETER TUŠEK PRIMOŽ ZEVIČ PETER TUŠEK ALES FENZER GORAZD KONČAR DEJAN KALOPEL CARLOS ESTELLA JOHNATAN WRIGHT PRODUCTION TEXAS

STUDIJA ANIMACIJE INFRONT LAB, EBU - European Broadcasting Union, IOC - INTERNATIONAL OLYMPIC COMMITTEE, RTV Slovenija

KRATAK SAGGIATA TINA MAZE, SANDI MUROVEC REŽIJA ANDREA MASSI

COOPERATIVE PARTNERI: dm, triglav, BILLY BOY, ADRIA, KRANJ

VSTOPNICE SO ŽE V PRODAJU!

PREMIERA 25.11.2016

CINEPLEXX KRANJ

HUMOR, HOROSKOP

Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.

Naročniki Gorenjskega glasa izkoristite popust v višini 10%. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: 040 514 975

Gorenjski Glas

HOROSKOP

TANJA IN MARICA

- Oven (21. 3.–21. 4.)**
Malce bolj morate biti vztrajni in strpni. Na cilj se ne pride vedno po ravni poti. Pomembno je, da je želja dovolj goreča in da imamo cilj. Pri finančah se boste malo preveč zapletli, česar pa ne morete preprečiti. Obisk vas bo presenetil.
- Bik (22. 4.–20. 5.)**
Nikar se z vsemi štirimi ne borite proti spremembam. Sprejmite nov način razmišljanja, s tem pa bodo tudi odločitve drugačne, kot so bile do sedaj. Zaupali boste zunanjim vplivom, vodili vas bodo točno tja, kjer tudi morate biti.
- Dvojčka (21. 5.–21. 6.)**
Začele se vam bodo dogajati prijetne stvari in kar zadovoljni boste z življenjem. V družbi boste s pravimi prijatelji, kar ste že prav pogrešali. Tudi za nekaj dni dopusta boste imeli možnost. Ne oklevajte! Prepustite se mirnemu toku.
- Rak (22. 6.–22. 7.)**
Obdobje, ki je pred vami, bo zelo dobro za reševanje starih in tekočih uradnih zadev. Kar se tiče denarnih zadev, vam bo vaša naravna previdnost prišla zelo prav, saj se boste s tem izognili nespametni naložbi. Vzemite si svojih pet minut.
- Lev (23. 7.–23. 8.)**
Pazite na izražanje svojih čustev. Ste prenapeti, zato vaše izjave ne bodo nikogar očarale, temveč ravno nasprotno. O svoji bolečini govorite, ne pa da jo skrivate v sebi. Okolica, pa naj bo domača ali poslovna, ne more vedeti, kaj vas tare.
- Devica (24. 8.–23. 9.)**
Morda ste zadnje čase preveč plavali v oblakih, zato vas bo pristanek na trdna tla kar malo preveč pretresel. Čeprav, sanje so tiste, ki nas pripeljejo do cilja. Pred vami so pomembne odločitve, ki bodo potrebovale vso vašo modrost.
- Tehtnica (24. 9.–23. 10.)**
Osamljeno se boste počutili toliko časa, dokler boste to sami hoteli. Če si priznate, potem veste, da vam samota vsake toliko časa ugaja. Ker pa s tem tudi pretiravate, nikoli ne iščete krivca v sebi. Novice vam bodo dale veliko misliti.
- Škorpion (24. 10.–22. 11.)**
Odnosi v domačem okolju bodo kar precej napeti. Res je, da boste krivi tudi vi sami, saj se boste zavestno umaknili v svoj svet. A za vsak prepričanje sta potrebna dva. Denar, ki se ga veselite, sicer bo, a zapravili boste več, kot si mislite.
- Strelec (23. 11.–21. 12.)**
Res, da bo po večini vse odvisno od vašega razpoloženja, a kljub vsem raznim preprekam se boste imeli lepo, kjerkoli pač boste. Prijetna zmeda se vam obeta v ljubezni, a, ker ste v obdobju sreče, ste lahko brez skrbi. Presenečeni boste.
- Kozorog (22. 12.–20. 1.)**
Na delovnem mestu se boste trudili in maksimalno dajali od sebe, največ, kar sploh lahko. Razočaranje, ki ga boste občutili, ker seveda rezultatov ne bo takoj, bo le trenutno. Malce boste tudi pretiravali z negativnim razmišljanjem.
- Vodnar (21. 1.–19. 2.)**
Na delovnem mestu že nekaj časa ne čutite prave varnosti, zato vam tudi sama koncentracija peša. Pogovor, ki ga boste imeli v naslednjih dneh, vam bo odprl oči. Konkurenca bo, a to bo za vas samo še večja motivacija. Finance se izboljšajo.
- Ribi (20. 2.–20. 3.)**
V naslednjem tednu se vam bo marsikaj postavilo na glavo. Ker boste tudi precej rahločutni, morate biti pazljivi, da stvari, ki so namenjene zabavi, ne vzamete preveč zares. Torej bo vaš dober dan, kar boste znali izkoristiti.

TA JE DOBRA

Črnogorski turizem

Vstopi turist v črnogorski hotel.
Receptor: „Dober dan gospod, s čim vam lahko ustrezem?“
Turist: „Dober dan. Vzel bi enoposteljno sobo.“
Receptor: „Eno ali dvoposteljno?“
Turist: „Enoposteljno.“
Receptor zakriči v ozadje: „Perooooo, o Perooooo, daj dozidaj še eno enoposteljno.“

Gospa Novakova pri psihiatru

Psihiater je povabil gospo Novakovo v svojo ordinacijo.
»Vaš mož me je prosil, da vas pregledam. Menda hodi te zvečer po stanovanju z dvignjenimi rokami in razkremenimi prsti. Mi lahko kaj poveste v zvezi s tem?«
»Ja, seveda. Čakam, da se mi posuši lak na nohtih!«

Trije sledilci

Nimam twiterja ali facebooka, zato hodim okoli z megafonom in objavljam, kaj delam in kaj se mi je dogajalo čez dan. Za enkrat mi sledijo trije, mislim, da sta dva policaja in da je tretji psihiater!

Pred martinovim

Kaj je vrhunec pijanstva? Ko te ustavi policijska kontrola in napihaš 2,80 in rečeš policistu, naj zaokroži na 3,00.

Sposoben študent?

Prepisujete v šoli, goljufajte na izpitu, hvalite se, kako visoke ocene imate, kljub temu da jih niti slučajno ne zaslužite, ker se niste nič naučili, ampak ne jamrajte potem, ko vas potem na operacijsko mizo dobi ravno tak človek.

LAŽJI SUDOKU

4	6				5	
8			1	5		
	5	4	7			8
	5	7	1			
	8	4	3	2	1	
		4	2		9	
1	8		2	6		
		6	9			3
	7				8	

Rešitev:

8	2	9	5	1	6	2	9
6	2	1	9	6	9	2	6
6	9	2	2	6	1	7	9
4	6	5	2	6	1	7	2
6	2	8	7	2	9	1	5
1	1	2	6	5	9	7	4
7	1	9	2	9	2	6	6
8	2	1	9	6	2	6	6
9	2	7	1	6	2	6	8
5	6	1	7	2	1	6	9
1	6	1	6	9	2	2	7

TEŽJI SUDOKU

7	2				9	1	4
			7		8		
			3	5			6
				1	4		8
4		9	2				7
5	6	7					
2		1	7				
		8	2				
1	7	4					6

Rešitev:

6	2	9	5	1	6	2	9
1	7	2	6	9	2	6	6
6	9	2	2	6	1	7	2
6	2	8	7	2	9	1	5
1	1	2	6	5	9	7	4
7	1	9	2	9	2	6	6
8	2	1	9	6	2	6	6
9	2	7	1	6	2	6	8
5	6	1	7	2	1	6	9
1	6	1	6	9	2	2	7

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravila P. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

Avtohiša Vrtač, d. o. o., Kranj

Delavska cesta 4, 4000 Kranj | Tel.: 04 27 00 200 | www.avtohisavrtac.si

1. nagrada: enodnevna uporaba avtomobila VW TIGUAN
2. nagrada: enodnevna uporaba avtomobila VW POLO
3. nagrada: poklanja Gorenjski glas

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do petka, 25. novembra 2016, na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Bleiweisovi cesti 4.

SESTAVIL: F. KALAN	SMUČARSKA DISCIPLINA	UGANKARSTVO	SEVERNI JELEN	KRAJ NA KOSOVU	GROFJA V ANGLIJI	DUŠEVNO NERAZVIT ČLOVEK	RIVALINJA	VRSTA ZITA	GANSKI DIPLOMAT (KOFI)	JADRANSKI OTOK	ITAL. PISATELJ (UMBERTO)	NACIJA	GORENJSKI GLAS	DELAVEC V PROIZVODNI SVILE	IGRA S KARTAMI	ŠAHIST KARPOV	NAROD V MJANMARU	NEJC ZAPLOTNIK	ČEŠKA PRITR-DILNICA	NOČNA POSODA	REKA V BOSNI	UGRIZ	VERDJEVA OPERA
MAJ (STAR.)				23						3			KUŽNA SPOLNA BOLEZEN, DURINA			27					8		
ŽIČNICA ZA ENO OSEBO													KRI, KI TEČE V SRCU MADŽARSKO VINO										
KOŠ ZA LISTJE						16		TRGOVSKA IZBIRA VZDEVEK ONASSISA						15				LEToviŠČE V MAKEDONIJI					
EVA GARBO		7	TUREK, OSMAN VETRNI JOPIČ							VEZENJE	IKRAVEC	25					TKANINA ZA ZAVESE	DROG NA VPREŽNEM VOZU	IGRALKA MINNELLI MADŽARSKA KRČMA	18			
BIVŠA JUGOSL. GLASBENA SKUPINA					KOLOTEK			RUSKA ZGANA PIJACA GARANT						ANGLEŽ (ZARG.) PUSTOLOVŠČINA			28					BELO DUHOVNIŠKO OBLAČILO	BESEDA OB ZAHVALI
LANENO PREDIVO				TELOVADEC CERAR	IVANA KOBILCA	DRŽAVA V SREDOZEMLJU ZMEDA				31			SOBNA RASTLINA VRTNA UTA								NAŠA PEVKA (MAJDA)		
VEDA O ATOMIH				4				KRAJ OB KOLPI NA HRVAŠKEM VRH V JULIUCH						SL. PEVKA (ELDA) PREDSTOJNIK NA UNIVERZI	30						LABA (NEMŠKI ZAPIS)	OLEG VIDOV SOBA ZA SPANJE	26
LIRIČNOST							ŽENSKO OBLAČILO KARL IRVING							NEBESA PARADIŽ LOU REED		19	NAŠ PISATELJ (JAKOB)	DILA BARVA IGRALNIH KART		14			
VRSTA METULJA	2				OHIŠJE					21						KIRURŠKI NOŽ MESTO V NIGERJI							
EGIPTOVSKI BOMBAŽ					SIN, SINE		20									6			IGRALEC ŽIVOJNOVIČ GRŠKI OTOK				

Novi Tiguan. Vznemirljivo inovativen.

Novi Tiguan z odličnimi voznimi lastnostmi in naprednimi sistemi je idealen sopotnik za nova doživetja. Nova oblikovna zasnova poudarja športnost in eleganco. Številni asistenčni sistemi, sodobne tehnologije in raznolike povezljivostne rešitve prinašajo nove možnosti in odpirajo vrata v svet novih doživetij.

Za več informacij o Novem Tiguanu se obrnite na našega prodajnega svetovalca.

Emisije CO₂: 170–123 g/km. Kombinirana poraba goriva: 7,4–4,7 l/100 km. Emisijska stopnja: EURO 6. Emisije NO_x: 0,0519–0,0183 g/km. Število delcev: 0,000117–0,000005 x 10¹¹. Ogljikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. Na sliki je model Tiguan z opcijsko opremo R-Line. Slika je simbolna.

TVOR. OTEKLINA																							VRLINA, ODLIKA	NAŠ KOREOGRAF (IKO)									
GOVORNIK																								RT V JUŽNI ŠPANIJI AM. OPERIST (MARIO)	10								
NOGOMETNI KLUB IZ SRBIJE														17			SLIKAR MAVEC	DVORJENJE PESNIK Z RIMAMI, RIMAC															
GORENJSKI GLAS																									JAVOR PO LATINSKO ANASTAZIJA (KRAJŠE)								
MESTO V ZDA																									32	5							
EMILE ZOLA															12		PREMAZ LETNA GLEDALIŠKA KARTA								EVA NOVŠAK GLMIČNO OBLENJE								
1 + 1 = ?																	DRŽAVA V INDIJI ENEJ (LAT. ZAPIS)								POLNILO ZA SLADICE ŠARA								
IGRALEC REDFORD																									JUŽNOAM. INDIJANEC SMUČI (NORD.)	29							
MOJZESOV BRAT																24		AFRIŠKI NAJEMNI VOJAK SREBLJAJ															
CINCINNATI ISTOK MIKOZA TUBERKEL UKRINA																									ŠIFRA KARLI ARHAR	22							
NAUK PO BIOLOGU LAMARCKU																										9							
DRŽAVA V ZDA																										IGRALKA GARDNER	11						
NATAŠA BOKAL	1																									1	2	3	4	5	6	7	8
MLAD GOZD																										9	10	11	12	13	14	15	16
REKA V BOSNI																										17	18	19	20	21	22	23	24
OSVEŽILNA PIJACA																										25	26	27	28	29	30	31	32

DRUŽABNA KRONIKA

TRADICIONALNO OBIRANJE MANDARIN (3)

RUMENO ZLATO

Mandarine v dolini Neretve imenujejo tudi rumeno neretvansko zlato. Jih je več vrst. Ene zorijo prej, druge kasneje. Med njimi najdemo tudi znamenite klementine, a žal spadajo med občutljivejše, ker imajo zelo tanko lupinico. Tako je pri njihovem obiranju potrebna precejšna previdnost in potrpežljivost.

Alenka Brun

Tako velikih skupin v nasade s klementinami lastniki plantaž ne vodijo.

Obiranje mandarin je namreč najboljšo ročno. »Mandarino primeš in zavrtiš v stran, je ne vlečeš k sebi, ker potem ali ostane na njej pecelj ali pa se odtrga,« nam je že prvič, ko smo se odpravili na obiranje mandarin s Kompasom, razložil pravilni postopek obiranja Jozo Crnčević, ki nas je sprejel in pospremil na plantažo z 'rumenim zlatom' tudi

letos. Jozo sam je še mnenja, da je najboljša mandarina sveža. »Ko jo sami odtrgate z drevesa, olupite in pojedite.«

Na plantaži pa so nam tudi tokrat domačini izrekli dobrodošlico s suhimi figami in aperitivom, potem pa smo se lotili obiranja. Med številnimi nasadi mandarin smo bili letos pozorni še na njihove z drugimi poljščinami. Videli smo tudi precej oljk, zadnja leta več pozornosti v teh krajih namenjajo nasadom granatnih jabolok, sploh pa nas ni presenetila že rahlo 'rdeča' njiva z zasajenimi jagodami, kjer je vse kazalo na to, da bodo spet obrodile. Naš vodnik Krešimir Tomas

nam je namreč že prej omenil, da dolina Neretve obrodi dvakrat, včasih celo trikrat letno.

Ko smo z obiranjem zaključili, se je naša pot nadaljevala s trupicami, kot pravijo posebnim ladjicam, po jezeru Kuti do Jozotovega kmečkega turizma, kjer so se tudi tokrat mize šibile pod krožniki, polnimi lokalnih specialitet: ribjo rižoto, ribjimi kroglicami, jeguljo, žabji mi kraki ... Zanimiv in okusen pa je bil tudi kruh izpod peke, ki je drugačen od hlebcev, kakršnih smo vajeni pri najbližjem peku.

Jozo je v tem poslu že več kot dvajset let in svoje

znanje uspešno prenaša na mlajšo generacijo. Kosila pri njem vedno spremlja živa glasba, kar je recept za zabavo v nadaljevanju. Tudi tokrat plesalcev ni manjkalo, a letos je bilo več pevsko razpoloženih. Kdor je želel, je pred ponovnim vkrcajem na 'trupice' in odhodom proti Sloveniji na mini tržnici pod jedilnico kupil še fige, česen, granatna jabolka, priljubljeni mandarinovec, domačo travarico pa marmelado iz mandarin, olivno olje in še kakšno okusno dobroto iz teh krajev.

Večina se je strinjala, da res 'škoda, ker moramo že domov'. (Konec)

Obiranje mandarin zahteva kar nekaj potrpežljivosti.

Konec oktobra so jagode obrodile še enkrat.

Preden smo zapustili nasad, je vsak svojo vrečo še stehal.

Vožnja s trupicami je za večino vedno nekaj posebnega.

Kruh izpod peke je posebne oblike, precej večji od običajnih hlebcev in tudi tanjši.

Pri Jozotu brez žive glasbe ne gre. Za harmoniko je poprijel tudi predstavnik Gorenjskega glasa Grega Flajnik.

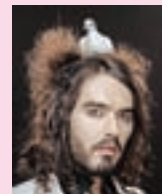
VRTIMO GLOBUS

Kim ima težave z anksioznostjo

Kim Kardashian (36) trpi za paničnimi napadi in anksioznostjo oziroma tesnobo in strahom. Kot pravi, se je vse skupaj začelo dogajati še pred pariškim ropom. Največ težav ima, kot pravi, med vožnjo, saj se panično boji morebitne prometne nesreče. Zvezdnica si je poiskala pomoč, saj si, kot pravi, želi nazaj normalnega življenja. Enake težave je imela tudi njena sestra Kendall, ki je poleg tega imela spalno paralizo.

Russell pripravljen na vlogo očeta

Russell Brand (41) in njegova zaročenka Laura Gallacher (27) sta postala starša. Igralec zaenkrat še ni razkril spola novorojenčka. »Komaj čakam, da postanem očka, pripravljen sem na to vlogo,« je povedal pred časom. Igralec je bil pred tem poročen s pevko Katy Perry. Po poročanju tujih virov si je igralec otroka želel že dlje časa in se zaradi tega razloga tudi ločil od Katy, ki si družine še ni želela. Kot pravi, prvič uživa v monogamni zvezi.

Will Smith žaluje

Umrli je **Willard Carroll Smith**, oče holywoodskega igralca **Willa Smitha**. Žalostno vest je za tuje medije potrdila pokojnikova nekdanja soproga Sheree Fletcher, s katero ima triindvajsetletnega sina Treya. »Oče je bil težaven, vendar nikoli tiranski. On je bil stabilna in pozitivna oseba v mojem življenju,« je pred časom zapisal igralec, ki tragične izgube še ni komentiral.

Robert Pattinson se še ne bo poročil

Namesto da bi se pripravljaj na poroko, **Robert Pattinson (30)** pravi, da se še vedno počuti, kot bi bil star dvaindvajset ali celo štirinajst let. Potem ko sta se s pevko z umetniškimi imeni **FKA Twigs (28)** v začetku leta po komaj pol leta zveze zaročila, so vsi pričakovali, da jima bodo v kratkem zapeli poročni zvonovi. Igralec se vprašanem o poroki iznajdljivo izmika, oba pa sta že priznala, da razmišljata o otroku.

Nino Plaznik smo srečali na Primskovem v Kranju na Martinovanju po domače z Akademsko folklorno skupino Ozara. Nina je doma iz znane kranjske gostilne Labore, Ozarina članica je tri leta, na martinovanju pa se je izkazala tudi kot pridna in sposobna pomoč pri strežbi. / Foto: Matic Zorman

Članstvo v društvu se spet povečuje

To je eno najbolj spodbudnih dejstev, ki so ga ob sedemdesetletnici delovanja veseli člani Avto moto društva Kranj.

VILMA STANOVNIK

Kranj – S priložnostno prirreditvijo v Prešernovem gledališču Kranj so člani Avto moto društva Kranj, nekaterih prijateljskih društev ter gostje iz Avto moto zveze Slovenije minuli torek zvečer proslavili 70 let obstoja AMD Kranj. Leta 1946 so namreč navdušeni privrženci motorizma v okviru Fizkulturnega društva Storžič ustanovili moto sekcijo, katere korenine segajo v predvojni 1. gorenjski moto klub. Ustanovni zbor moto sekcije je bil sicer že novembra leta 1945, podrobnosti pa niso znane, saj je bil 1. uradni zapisnik narejen šele aprila 1946.

»Z razvojem moto sekcije in povečevanjem števila članov se je pojavila želja po osamosvojitvi, tako da je bilo tudi na pobudo Fizkulture zveze Slovenije in po pridobitvi vseh soglasij v jeseni 1946 vse nared

za preimenovanje v samostojno organizirano društvo z imenom Avto moto društvo Kranj,« se je začetkov spomnil sedanjí predsednik AMD Kranj Brane Šimenc in dodal, da ima društvena dejavnost s področja motorizma, avtomobilizma, prometa in ne nazadnje socialnih odnosov poseben pomen v vsaki družbi, ki ima za cilj napredek in razvoj. »Avto moto društvo je s svojo osnovno dejavnostjo dobilo pomembno vlogo pri izobraževanju mladih voznikov. Vzporedno so se oblikovale tudi tehnične delavnice ter tečaji motoroznanstva. Športni navdušenci so ob minimalnih možnostih delali prve korake k medsebojnemu in tudi tekmovalnemu dokazovanju,« je še poudaril Šimenc ter dodal, da je število članov naraščalo, širile pa so se tudi storitve.

Danes ima AMD Kranj poleg lastnih poslovnih prostorov na Koroški cesti tudi

počitniški hiši v Termah Čatež in v Moravskih Toplicah, namenjene letovanju članov. Društvo zelo dobro sodeluje z AMZS pa tudi z lokalno skupnostjo in ostalimi sorodnimi organizacijami. »V vseh sedemdesetih letih je bilo društvo pomemben generator prometne vzgoje, motošporta, preventive v cestnem prometu, predvsem pa, skupaj s krovno organizacijo AMZS, ponudnik in strokovni izvajalec članskih storitev. Naša želja je, da bo osnovno vlogo društva podprlo čim več starih in novih članov ter s tem prispevalo k večji prometni varnosti v naslednjih desetletjih,« je še poudaril predsednik AMD Kranj Brane Šimenc in dodal, da članstvo v društvu v zadnjem času spet narašča, saj imajo okoli 4200 članov.

Predsednik Avto moto zveze Slovenije Anton Breznik je nato podelil jubilejna priznanja AMZS. Plaketo sta prejela Brane Šimenc

Predsednik Avto moto zveze Slovenije Anton Breznik je ob jubileju predsedniku AMD Kranj Branetu Šimencu izročil jubilejno listino. / Foto: Tina Dokl

in Otilijo Pičulin, zaslužil pa si jo je še Zoran Rautner. Častne znake so prejeli Roman Herlec, Milan Špendal in posmrtno Niko Sodnikar (priznanje je prevzela hčerka), posebno odličje pa

Boštjan Košnik in Marjan Koren. AMD Kranj je prejel jubilejno listino.

Ob kulturnem programu, v katerem so sodelovali Manca Izmajlova in Gorenjski oktet, so podelili tudi društvena

priznanja AMD Kranj, ki so si jih zaslužili: AMD Cerklje, AMD Šenčur, AMD Šlander Celje, AMZS, d. d., PE Kranj, Vlado Eržen, Darinka Kavčnik, Leon Pintar, Marjan Potrata in Brane Šimenc.

HVALA!

ZARADI VAS SMO

PRVI NA GORENJSKEM

OD 1962

RADIO GORENC

www.radiogorenc.si

Glasujete na polka@radiogorenc.si ali z glasovnico v Gorenjskem glasu. Izmed vseh, ki bodo glasovali bomo izžrebali nagrajenca, ki bo dobil letno vinjeto za leto 2017.

AVTONAD MB
d.o.o.

BOPIS
ŠTAMPILJKE
www.bopis.si

AKROL
sistemi senčil

DRAGAR MATEJ s.p.

CORDIA d.o.o.
DAF CENTER

Gorenjski Glas

Na naši kmetiji je vsak dobrodošel

Tako zatrjuje Stanislava Trebušak s hribovske kmetije v Beli pri Motniku, ena od letošnjih kandidatk za kmetico leta, in prizna, da je sila vesela obiskov. »Dela mi nikdar ni zmanjkalo,« ob našem obisku povzame svojo življenjsko zgodbo, ki je lahko navdih za mnoge, saj danes živimo povsem drugače.

JASNA PALADIN

Bela pri Motniku - Stanislava Trebušak ali Stanka, kot jo poznajo bližnji, se je rodila v vasi Špitalič pod Kozjakom v družini s sedemnajstimi otroki. »Ja, samo eno mamo in enega ata smo imeli, in čeprav je veliko mojih bratov in sester zaradi otroških bolezni umrlo do svojega tretjega leta starosti, je bilo v naši hiši vedno zelo pestro. Sama sem bila predzadnja po vrsti. Mene so pazile starejše sestre, sama pa sem pazila na nečake in nečakinje, saj se je eden od bratov že zgodaj poročil in družino ustvaril na domači kmetiji. Mama je potrebovala moške roke, saj nam je oče umrl, ko sem imela komaj sedem let. A veliko lačnih ust pri hiši ni lahko imeti, zato smo se otroci že zgodaj navadili delati – pasli smo domače krave, nabirali gobe, borovnice in arniko, zgodaj pa je bilo treba tudi od doma,« pravi in v smehu razloži, da se je zato

tudi sama poročila zgodaj – še pred svojim osemnajstim letom, ko se je preselila čez hrib, v vasico Bela, k možu Janezu, kjer so prav tako imeli hribovske kmetije. Poročena sta že 48 let.

Dela ni nikdar zmanjkalo

Njun prvi otrok se jima je rodil mrtev, nato sta dobila še tri hčere. Kmetija je bila majhna, z nekaj glavami živine, zato si je zaslužek večala s šivanjem kravat za Svilanit. »Sredi sedemdesetih let pa sva se z možem odločila razširiti kmetijo. Zgradila sva nov hlev, kupila traktor in drugo kmetijsko mehanizacijo in precej povečala število glav živine. Najprej sva se ukvarjala z rejo bikov, potem pa sva se preusmerila v pridelavo in oddajo mleka,« pravi in doda, da dela doma ni nikoli zmanjkalo. Skrbelo je za svoje otroke, kmetijo, dodaten zaslužek, ostarelo taščo in tasta ... Pa vendar je ostalo časa in energije tudi

za druženje in aktivnosti v domačem kraju. Mož Janez je bil dolgoletni predsednik krajevne skupnosti in motniških gasilcev, sama pa je bila aktivna v kulturnem in turističnem društvu ter v Društvu podeželskih žena Tuhinjske doline.

Znana po kruhu in špehovki

»Kmetice Tuhinjske doline in Motnika smo bile do leta 1992 združene v Aktiv kmečkih žena, kjer so bile članice izključno kmetice. Skrbele smo za predavanja, izobraževanje in druženje, da smo si vsaj s kakšnimi izlety popestrile vsakdan. Zdaj pa se nam lahko pridružijo tudi druge, zato nas je članic že okoli 150,« pravi gospa Stanka, ki je skupaj z možem že upokojena, zato si končno lahko privoščiti stvari, za katere prej nikdar ni bilo časa. Še vedno rada kuha – in to izredno

Stanislava Trebušak

dobro, kot pripomni mož Janez – predvsem pa je znana po kruhu iz krušne peči in špehovki. Tudi televizijo si zdaj rada pogleda, z možem pa se vsaj enkrat letno odpravi v toplice. Tu pa so seveda še vnučki in ostali sorodniki

ter drugi obiskovalci, ki so Pr' Nacet, kot se kmetiji reče po domače, vedno dobrodošli. »Naša kmetija je res kot hiša odprtih vrat in vsi so dobrodošli. Prav vsakega postrežemo, smo pač taki veseli ljudje. Še posebej

pestro pa je ob nedeljah, ko se zberemo na skupnem kosilu. Takrat kar obe s hčerko poprimeva za kuhalnico,« še doda skromna gospa Stanka in zaključiti z željo. »Da bi le še bilo zdravja in da bi otroci še radi hodili domov.«

Prebujamo se skupaj

vsak dan od 6 - 10 ure

RADIO
KRANJ
97.3

Gorenjski megasrček

Klara

Mitja

Snega le za vzorec

MAJA BERTONCELJ

Rudno polje – Višje ležeče kraje je že pobelil sneg. Zelo so se ga razveselili na Pokljuki, kjer bodo že čez manj kot mesec dni gostili tekme svetovnega pokala v biatlonu. Najboljši biatlonci na svetu se bodo merili med 9. in 11. decembrom. »Priprave na svetovni pokal v biatlonu na Pokljuki so že nekaj časa v polnem teku, trenutno pa željno pričakujemo predvsem nizke temperature, ki bi omogočile zagon snežnih topov, saj je zadnji

konec tedna postregel z le nekaj centimetri naravnih snežnih padavin. Tekmovalke in tekmovalci bodo v Slovenijo prispeli neposredno po uvodnih preizkušnjah v švedskem Östersundu, zato bo letos tekmovanje skrajno le na tri tekmovalne dneve, vendar s šestimi tekmami kot običajno. Prijavljenih je 33 reprezentanc, kar je prav toliko kot lani. Za enkrat gre vse po načrtih, čakamo le še na sodelovanje narave,« pravi Tomaž Šušteršič, generalni sekretar tekmovanja. Vstopnice so že v prodaji.

Martinovanje na stražiški tržnici

Stražišče – Danes med 17. in 19. uro bo na Baragovem trgu v Stražišču potekala tržnica, ki bo tokrat obarvana z vinom in kakiji. Taborniki Roda zelenega Jošta iz Stražišča bodo pekli kostanj, iz Gostilne Benedik pa bodo poskrbeli za kuhano vino. Ob 17.15 bo stražiški župnik Bojan Likar blagoslovil mlado vino, ki so ga po ekoloških metodah pridelali na Eko kmetiji Kumar iz Šmartnega pri Kojskem v Goriških brdih. Program tržnice bo popestrila Folklorna skupina Sava. Na predavanju ob 19. uri bo Primož Kumar predstavil svojo kmetijo in postopek pridelave ekološkega vina.

Kranj poje

Kranj – Na Gimnaziji Kranj bodo v nedeljo ob 19.30 pripravili koncert Kranj poje. Nastopili bodo: Akademski pevski zbor France Prešeren Kranj, Gorenjski oktet, ženski zbor Carmen manet in Mešani mladinski zbor Gimnazije Kranj. Vstop je prost.

HALO-HALO GORENJSKI GLAS
telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201-42-00, faksu 04/201-42-13 ali osebno na Bleiweisovi cesti 4 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrтка do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMAN BUS, T: 04/531 52 49, 041/855 630
KOPALNI IZLET OLIMJE 14. 11.; **TRST:** 30. 11.; **STRUNJAN:** 4.–7. 12.; **BANJA VRUČICA:** 11.–18. 12.; **BOŽIČNI BANOVC:** 27.–28. 12.; **BOŽIČNI RADENCI:** 26.–28. 12.; **SILVESTROVANJE TUHELJ:** 30. 12.–2. 1. 2017. www.rozmanbus.si

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki glasov Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PIREDITVE

1. Zgornjesavski zeleni dan

Dovje – Jutri, v soboto, 12. novembra, bo od 14. do 17. ure pred Hišo pr' Katr potekal 1. Zgornjesavski zeleni dan s tematikami: Lokalno in domače (sir, skuta, jogurt, krljci, med ...), Ponovno uporabi (prinesite in/ali odnesite), Biodinamični vrt (predstavitev, pripravki, razlaga) ter Večerja v Hiši pr' Katr (večerja in 2. rojstni dan skupine Dovje - Mojstrana Zelena prihodnost).

Dan gimnazije

Naklo – V Biotehniškem centru Naklo se bo v četrtek, 17. novembra, ob 17. uri začel Dan gimnazije. Gimnazijci bodo predstavili utrip življenja na šoli. V laboratoriju boste lahko raziskovali, seznanili se boste z uporabnimi matematičnimi računalniškimi programi, pri angleščini vas bodo gimnazijci povabili v svet Harryja Potterja. Doživeli boste zanimivo glasbeno uro in ugotovili, kam vse se gimnazijci odpravljajo na mednarodne izmenjave.

Alpinistični večer

Homec – Kulturno društvo Jože Gostič Homec vabi na alpinistični večer Od Kamnika do Himalaje. Gost večera, ki se bo v petek, 11. novembra, ob 19. uri začel v dvorani gasilskega doma na Homcu, bo eminenca slovenskega alpinizma Tone Škarja.

Martinovanje

Cerklje – Društvo upokojencev Cerklje vabi svoje člane na martinovanje v soboto, 12. novembra, v gostišču Češnar v Cerkljah z začetkom ob 19 uri. Igral bo ansambel Krvavški planšarji. Prijave sprejemajo poverjeniki ali po telefonu 040 831 198.

Svečana akademija

Preddvor – Prostovoljno gasilsko društvo Preddvor ob svoji 120-letnici prireja svečano akademijo, ki bo danes, v petek, 11. novembra, ob 18. uri v Kulturnem domu Preddvor. Udeležba za člane in predstavnike društva je v svečanih uniformah.

IZLETI

Pohod po Vertovčevi poti

Kranj – Planinsko društvo Kranj vabi na 16. pohod po Vertovčevih poteh, ki bo v nedeljo, 20. novembra. Planinci se bodo zbrali pred trgovino Mercator na Primskovem in se odpeljali proti vasi Ustje pri Ajdovščini ob 6. uri. Hoje je približno za pet ur. Prijave zbirajo do srede, 16. novembra, do 17. ure oziroma do zasedenosti avtobusa. Prijave z vplačili zbira Planinsko društvo Kranj, Koroška c. 27, tel. 04 23 67 850.

PREDAVANJA

O metodi nameščanja atlasa

Kranj – V ponedeljek, 14. novembra, bo ob 10. uri v poslovni hiši TELE-TV in GTV – Gorenjske televizije, Oldhamska cesta 1a, gost Predrag Djordjević, ki bo spregovoril o metodi nameščanja atlasa Švicarja Reneja Schümperlija, za katero meni, da je zelo enostavna, neboleča, zelo učinkovita in predvsem varna za uporabnika.

Proučevanje Svetega pisma

Kranj – Krščanska adventistična cerkev Kranj vabi jutri, v soboto, 12. novembra, ob 9. uri v Dom krajanov Primskovo na proučevanje Svetega pisma s temo Kako se pripravljam na drugi Jezusov prihod – s strahom ali z veseljem? Pogovor bo povezoval Pavel Repnik.

Ženske so z Venere, moški so z Marsa

Kranjska Gora – V Knjižnici Kranjska Gora bo v četrtek, 17. novembra, ob 19.30 predavanje Ženske so z Venere, moški so z Marsa. Predaval bo Andrej Pešec.

Preventivni zdravstveni programi in krepitev zdravja posameznika

Žirovnica – V Knjižnici Matije Čopa bo v ponedeljek, 14. novembra, ob 19. uri predavanje z naslovom Preventivni zdravstveni programi in krepitev zdravja posameznika. Predavala bo prim. Alenka Hafner, dr. med., spec. javnega zdravja in soc. med., predstojnica Območne enote Kranj.

Lokalna skupnost za občane na primeru Občine Žirovnica

Žirovnica – Prosvetno-kulturna sekcija pri DU Žirovnica vabi svoje člane in simpatizerje na predavanje pod naslovom Lokalna skupnost za občane na primeru Občine Žirovnica. V ponedeljek, 14. novembra, bo ob 18. uri v prostorih gostišča Osvald predaval župan občine Leopold Pogačar.

OBVESTILA

Kaj je pri dojenju normalno?

Kranj – V torek, 15. novembra, bo ob 10. uri v ustvarjalni sobi Mestne knjižnice Kranj delavnica z naslovom Kaj je pri dojenju normalno? Srečanje, ki ga bo vodila Ana Pavlovec, svetovalka za dojenje, in je namenjeno vsem bodočim, doječim in drugim materam ter očetom, ki potrebujejo pomoč in informacije ali želijo izkušnje deliti z drugimi, bo organiziralo Slovensko društvo za podporo in pomoč pri dojenju La Leche League Slovenija. V društvu pravijo, da so dobrodošli tudi dojenčki in malčki ter njihove igračke.

V Medgeneracijskem centru Kranj

Kranj – V Medgeneracijskem centru Kranj bo v ponedeljek, 14. novembra, ob 18. uri predavanje o bioterapiji. Primož Rappl bo predstavil zdravljenje po metodi Zdenka Domančiča. Prav tako v ponedeljek, 14. novembra, bo ob 18. bo Milena Miklavčič zbranim pripovedovala o tem, katerih predsodkov, navad in podedovanih vzorcev se nismo znebili še do danes, ob isti uri bo tudi predstavljena delavnica meditacije z Majo Križnar. V torek, 15. novembra, se bo ob 17. uri začela delavnica priprave presnih sladk, ki jo bo vodila Helena Črnič.

RAZSTAVE

Razstava ptic

Kokrica – Društvo za varstvo in vzgojo ptic Lišček prireja 12. in 13. novembra v Kulturnem domu na Kokrici pri Kranju društveno razstavo ptic. Razstava bo za obiskovalce odprta v soboto od 9. do 18. ure in v nedeljo od 9. do 16. ure. V nedeljo po 16. uri bo podelitev priznanj najboljšim gojiteljem. Razstavljeno bo več kot tristo ptic, kanarčkov, eksotov, skobčevk, srednjih in velikih papig.

PREDSTAVE

Kurbe

Kranjska Gora – V Ljudskem domu bo jutri, v soboto, 12. novembra, ob 14. uri predstava, komedija Feđa Šehovića Kurbe.

Zelenčki in njihovo nepozabno potovanje

Adergas – Jutri, v soboto, 12. novembra, bo ob 17. uri v dvorani KUD Pod lipo Adergas gledališka predstava Zelenčki in njihovo nepozabno potovanje. Gostovala bo otroška dramska skupina Kranjske čebulice. Scenarij in režija sta delo Domna Vrezca.

Brezplačni tečaj računalništva

Šenčur – Društvo upokojencev Šenčur v dogovoru z Osnovno šolo Šenčur obvešča svoje člane, da bo na Osnovni šoli Šenčur potekal brezplačni tečaj računalništva (v okviru projekta Simbioza) od 14. do 18. novembra od 8.30 do 10. ure v računalniški učilnici. Vsi zainteresirani pokličite po tel. št.: 04 25 19 250.

KINO SPORED

KOLOSEJ DE LUXE, KRANJ (CENTER)

Sobota, 12. 11., in nedelja, 13. 11.

20.00 GREBEN REŠENIH

18.20 MAX STEEL

14.50, 16.30, 18.10, 19.50, 20.40,

21.30 PR'HOSTAR

16.45 A JETO: PAT IN MAT

18.30 INFERNO

16.50 TROLI, sinhro.

14.40 SKRIVNO ŽIVLJENJE HIŠNIH LJUBLJENČKOV, sinhro.

15.00 LEDENA DOBA: VELIKI TRK, sinhro.

CINEPLEX, TUŠ, KRANJ

Sobota, 12. 11.

15.40, 20.30 GREBEN REŠENIH

19.00 DEKLE Z VSEMI DAROVI

16.50, 20.10, 22.30 DOKTOR STRANGE

21.15 DOKTOR STRANGE, 3D

16.00, 18.00, 19.10, 20.00, 21.00,

22.00, 22.50 PR'HOSTAR

14.10, 16.10, 18.15 TROLI, sinhro.

15.00, 17.00 TROLI, 3D, sinhro.

18.05 INFERNO

13.30 KUBO IN DVE STRUNI, sinhro.

14.00 ŠTORKLJE, sinhro.

14.50 SKRIVNO ŽIVLJENJE HIŠNIH LJUBLJENČKOV, sinhro.

KINO SORA, ŠKOFOJA LOKA

Petek, 11. 11.

18.00 PR'HOSTAR

20.00 KO IMAŠ 17 LET

Sobota, 12. 11.

18.00 KO IMAŠ 17 LET

20.00 GREBEN REŠENIH

Nedelja, 13. 11.

19.00 GREBEN REŠENIH

MESTNI KINO DOMŽLE

Sobota, 12. 11.

10.00 A JETO: PAT IN MAT, sinhro.

Nedelja, 13. 11.

16.00 TROLI, sinhro.

18.00 DEKLE Z VSEMI DAROVI

20.30 GREBEN REŠENIH

Organizatorji filmskih predstav si pridržujejo pravico do spremembe programa.

GLEDALIŠKI SPORED

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Petek, 11. novembra

19.30 Branislav Nušič: ŽALUJOČA DRUŽINA (v dvorani PGK)

Sobota, 12. novembra

10.00 Andrej Rozman Roza: PIKEC JEŽEK IN GASILKO JEŽ (v dvorani PGK)

19.30 Branislav Nušič: ŽALUJOČA DRUŽINA (v dvorani PGK)

Ponedeljek, 14. novembra

18.00 Branislav Nušič: ŽALUJOČA DRUŽINA (v dvorani PGK)

GLEDALIŠČE TONETA ČUFARJA JESENICE

Petek, 11. novembra, in sobota, 12. novembra

19.30 Marcus Koebelli: PEEP SHOW

Nedelja, 13. novembra

19.00 Koncert: Manca in Benjamin Izmajlov

Ponedeljek, 14. novembra

19.30 29. Čufarjevi dnevi – Martin McDonagh: SAMOTNI ZAHOD

Sponzor nagradne križanke, ki je bila objavljena 25. 10. 2016 v Gorenjskem glasu, je bilo podjetje **Avtohiša Vrtač, d. o. o.**, iz Stražišča pri Kranju. Nagrajenci: 1. nagrada: enodnevna uporaba avtomobila VW TIGUAN – **Valentin Jakelj**, Bled, 2. nagrada: enodnevna uporaba avtomobila VW POLO – **Majda Krpan**, Kranj, 3. nagrada: poklanja Gorenjski glas – **Jožica Zupančič**, Jesenice. Nagrajencem čestitamo!

Sponzor nagradne križanke, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu v petek, 28. oktobra 2016, je bilo podjetje **Tolea, d. o. o.** Geslo križanke je bilo Kdor ne smuča, ne more biti Štefan Hadalin. Izžrebani nagrajenci, ki prejmejo jopico magaphon, so: **Ahčin Ana** iz Dupelj, **Silva Benedičič** iz Križ in **Marlena Skvarča** iz Ljubljane. Nagrajencem iskreno čestitamo.

Karitas
DOBRODELNI KONCERT ZA DRUŽINE V STISKI
KLIC DOBROTE
dvorana Golovec v Celju
sreda, 23. 11. 2016
ob 20.00
Vstopnice so na voljo na Škofijskih karitas in v Celju v knjigarni Celjske Mohorjeve družbe.
Info: 01/300 59 60, www.karitas.si

PETKOVA PRIREDITEV
Izjava: Krice Krace in Glasbosned
PRAZNIK LUČI, Martinovo za otroke
Petek, 11. november 2016, ob 17.30 uri
OKC Krice krace, Tomšičeva 14

SOBOTNA MATINEJA
Izjava: Lutkovno gledališče Fru Fru
PIKEC Ježek in GASILKO Jež
Sobota, 12. november 2016, ob 10. uri
Prešernovo gledališče Kranj

www.pgk.si

Radio Sora
Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3
RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

LOTO

Rezultati 90. kroga – 9. novembra 2016
1, 17, 22, 27, 29, 34, 38 in 14

Loto PLUS: **2, 4, 9, 14, 15, 27, 28 in 5**
Loto: **9 4 2 5 4 9**

Sklad 91. kroga za Sedmico: **1.340.000 EUR**
Sklad 91. kroga za PLUS: **125.000 EUR**
Sklad 91. kroga za Lotka: **250.000 EUR**

MAJ POLKA GORENCA 2016

IME _____
PRIMEK _____
NASLOV _____

GLASOVNICA

- ANSAMBEL GALOP
Flet'n se mam
- ANSAMBEL POGUM
Pojem ti z zaprtimi očmi
- SKUPINA ZAKAPANE
Ma daj ne bluzi
- VESELI MUZIKANTI
Najina pravljica
- GORENJSKI KVINTET
Dvigni glavo

Glasovnico pošljite na RADIO GORENC, Balos 4, 4290 TRŽIČ do vključno 14.11.2016.
Izmed vseh, ki bodo glasovali bomo izžrebali nagrajenca za letno vinjeto za leto 2017.

www.radiogorenc.si

MALI OGLASI

T: 201 42 47, F: 201 42 13
E: malioglas@g-glas.si

Male oglase sprejemamo:
za objavo v petek do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!

Delovni čas:
ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.

NEPREMIČNINE**POSESTI**

PRODAM
KMETIJSKO in gozdno zemljišče, 5 km iz Lesc, smer Žirovnica, tel.: 041/632-881

16004021

fesst
FESST, d. o. o., nepremičninska družba,
Koroška c 2, Kranj,
Telefon: 236 73 73
Faks: 236 73 70
E-pošta: info@fesst.si
Internet: www.fesst.si

ODDAM

KMETIJSKO zemljišče oddam v najem najboljšemu ponudniku, tel.: 041/825-307

16004015

domplan
Domplan, d. d., Bleiweisova 14, 4000 Kranj
T: 04/20 68 773, F: 04/20 68 701
M: 030 641 621, E: www.domplan.si
E: domplan@domplan.si

V zadovoljstvo naših strank upravljamo zanesljivo in varne storitve posredovanja v prometu z nepremičninami.
Obiščite nas na naši spletni strani:
www.domplan.si

GARAŽE**ODDAM**

VRSTNO garažo za glavno pošto, Zoisova ulica, tel.: 04/25-21-554

16004029

K3 KERN
NEPREMIČNINE
Oldhamska cesta 12, 4000 Kranj
Tel.: 04/202 13 53, Fax: 04/202 17 85
GSM 051/320 700,
E-pošta: info@k3-kern.si

www.gorenjskiglas.si**MOTORNA VOZILA****AVTOMOBILI****KUPIM**

VOZILO, celo, v okvari ali poškodovano, od letnika 2002 dalje. Avto Tojos, Tomislav Josipovič, s.p., Drulovka 23a, tel.: 031/629-504

16003903

AVTODELI IN OPREMA**PRODAM**

4 ZIMSKE gume 215 Dunlop, na platiščih s 5 vijaki, za Opel Vectro, novi model ali podobno, tel.: 031/308-540

16004031

PLATIŠČA za avto Xsara Picasso in Škodo, tel.: 031/360-178

16003972

ZELO dobro ohranjene pnevmatike Fulda Crystal montera 3, 165/70 R14, 100 EUR, tel.: 041/833-226

16004001

ZIMSKE gume Sava, 165/65-15, s platišči in stojalom za shranjevanje, 100 EUR, tel.: 04/53-18-612, 031/520-004

16004038

KARAMBOLIRANA VOZILA**KUPIM**

KARAMBOLIRANO vozilo ali vozilo v okvari, od let. 2000 dalje. Ugrica Blaž, s.p., Drulovka 38, Kranj, tel.: 041/349-857

16003504

STROJI IN ORODJA**PRODAM**

LESENO krožno žago, brezhibno delujočo, tel.: 040/331-770

16003986

GRADBENI MATERIAL**KURIVO****PRODAM**

4 M³ suhih, mešanih drv, tel.: 041/214-500

16004011

DRVA, metrska ali razžagana, možnost dostave, tel.: 041/718-019

16003999

BUKOVA in mešana drva, razžagana in z dostavo, tel.: 031/282-734

16004000

BUKOVA drva izpod kozolca, cena 45 EUR/m³, in 100-litrsko prešo za sadje, tel.: 041/805-484, Železniki

16004051

DRVA, mešana, lahko razžagana, možna dostava, tel.: 040/201-295

16004025

DRVA, hrastova, bukova, gabrova in mešana, razžagana, možna dostava, tel.: 031/330-425

16003971

SUHA bukova, hrastova, gabrova, jesenova drva, lahko razžagana in z dostavo, tel.: 031/826-621

16004020

SUHA bukova in mešana drva, možen prevoz in razžagana, tel.: 04/25-60-223, 031/840-266

16004023

SUHA bukova in mešana drva, tel.: 051/696-492

16004026

SUHA bukova drva v Žabnici, možna dostava, tel.: 041/873-887

16004032

Radio Triglav
Radio Triglav, Jesenice, d.o.o., Trig Toneta Cularja 4, 4270 Jesenice

Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

SUHA jesenova in hrastova drva, možna dostava, ugodno, tel.: 041/672-704

16004052

SUHA bukova drva, okolica Kranja, tel.: 040/899-469

16004055

STANOVANJSKA OPREMA**POHIŠTVO****PRODAM**

STARO kmečko mizo s 6 stoli, tel.: 051/855-660

16004043

GOSPODINJSKI APARATI**PRODAM**

BEKO zamrzovalno omaro, 3 predali, rabljena 1 sezono, tel.: 041/833-905

16003979

NERABLJENO Zepter posodo s čistilom, za polovično ceno, tel.: 051/317-273

16004009

ZAMRZOVALNO skrinjo LTH, 290-litrsko, ohranjeno, ugodno, tel.: 031/643-725

16003990

OGREVANJE, HLAJENJE**PRODAM**

RABLJEN gorilec Olimpic ter 80-litrski bojler, ugodno, tel.: 031/736-852

16004047

GLASBILA**PRODAM**

DIATONIČNO harmoniko BSA, kot nova, cena 1.900 EUR, tel.: 031/811-931

16003566

ŠPORT, REKREACIJA**PRODAM**

OTROŠKO čelado, črno-rdeče barve, št. S/56 + očala Alpina, tel.: 041/780-732

16004059

MLADINSKO kolo, 24 col, skoraj nov, zelo ugodno, tel.: 04/57-23-564, 040/652-460

16004014

STARINE**KUPIM**

STARINE: mizarski ponk, skrinje, razglednice, kovance in drobnarije, tel.: 051/258-936

16003902

OBLAČILA IN OBUTEV**PRODAM**

BEŽ in črno bundo Vero moda, št. L, malo nošena, cena 10 EUR/kom, tel.: 051/363-298

16004050

OTROŠKA OPREMA**PRODAM**

FANTOVSKO pohodne čevlje Adidas (Goretex), št. 35, zimske čevlje št. 37 in zimske čevlje Mass št. 36, tel.: 041/780-732

16004058

PESKOVNIK želvo in stolček - mizico za hranjenje, tel.: 04/23-11-158

16004019

UGODNO prodam skoraj nove otroške pohodne hlače Gornik, za 10 let, tel.: 040/614-605

16004027

KMETIJSKI STROJI**PRODAM**

CEPILEC drv na sveder, tel.: 031/414-300

16003981

GORSKI traktor Aebi TT50 paget, z rotacijsko koso, s hidravličnim zamikom in tračnim obračalnikom. 50 KS, let. 2003, 1653 delovnih ur, cena za komplet 19.500 EUR, tel.: 070/473-373

16003931

MLIN za mletje moke ali šrot in Opel Astro, letnik 1996, tel.: 041/694-938

16004007

TROSILEC hlevskega gnoja VTG 3800 v odličnem stanju, tel.: 041/643-949

16003954

V AGROIZBIRI Čirče - akcija za olja, masti in filtre, za vse tipe traktorjev v Agrozibiri Kranj, d.o.o., Smedniška c. 17, Kranj, tel.: 04/23-24-802

16003566

V AGROIZBIRI Čirče - velika jesenska akcija akumulacij za avtomobile, kamione in traktorje v Agrozibiri Kranj, d.o.o., Smedniška c. 17, Kranj, tel.: 04/23-24-802

16003567

KUPIM

TRAKTOR, kosilnico in kiper prikolico, lahko v okvari, tel.: 031/500-933

16003924

ODDAM

KRTA za gnoj z vso opremo, motor, cilindri in ostalo, tel.: 04/25-21-491, 051/226-639

16004046

PRIDELKI**PRODAM**

JABOLKA za predelavo, tel.: 041/659-975

16003987

JABOLKA dolenska voščenska, carjevič. Zabukovje 2, Kranj, tel.: 041/223-797

16003997

Tradicija izdelovanja suhih mesnin bogati našo kulinarčno ponudbo. Knjiga je namenjena vsem, ki želijo obogatiti svoja praktična znanja o pripravi mesa ter izdelovanju klobas, salam in želodcev.

IZDELOVANJE klobas, salam in želodcev
STANISLAV RENCELJ
ZALOŽBA KMEČKI GLAS

Cena knjige je **16 EUR** * poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Če jo naročite po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si

Gorenjski Glas

Andrej Goljat

POTICE

Potica je slovenska znamenitost, kulinarčna posebnost, ki jo poznajo vse naše pokrajine. V dvojezični knjigi (SLO/ANG) spoznamo zgodbo o tem prazničnem pecivu.

Cena knjige je **10 EUR** * poština

Uporabna knjiga in lepo darilo tudi za turiste.

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Če jo naročite po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si

Gorenjski Glas

DREVESNICA CEGNAR ima kot že vrsto let obširno ponudbo sadnih sadik jablan, hrušk, češenj, sliv, breskev, marelic, ri-beza in joste. Nudimo pa vam tudi jablane in hruške, cepljene na sejanec. Drevesničarstvo Cegnar, Dorfarje 26, Žabnica. Tel.: 04 51 32 293, 031 638 736.

MALI OGLAS, INDIK, DORFARJE 26, ŽABNICA

JEČMEN, tel.: 041/335-818 16003968

JEČMEN za krmo, ugodno, tel.: 031/899-924 16004012

KROMPIR za krmo, ugodno, tel.: 031/899-924 16004013

KROMPIR za krmo, tel.: 041/857-703 16004053

KUNČJE meso, domača reja, cena 8 EUR/kg, tel.: 040/751-730 16003983

NEŠKROPLJENA jabolka za ozimnico, tel.: 04/53-15-802 16004054

RDEČI jedilni krompir desire, 30 kg/6 EUR, tel.: 041/293-627 16003980

REPO, tel.: 031/504-549 16003967

REPO za kisanje ali krmo, rumeno korenje za krmo, domač česen, fižol, krompir za krmo, tel.: 031/311-855 16004018

REPO za krmo, cena 0,07 EUR, tel.: 040/565-091 16004039

RUMENO in rdeče korenje, tel.: 040/784-530 16003995

SILAŽNE bale, 15 kom, cena 25 EUR/bala, tel.: 051/758-500 16004048

VINO cviček, možna dostava, tel.: 031/206-874 16003985

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

2 ČB bikca, stara 1 mesec, tel.: 031/530-308 16003993

2 TELIČKI simentalci, stari 10 dni, tel.: 041/386-924 16004049

BIKA simentalca, starega 6 mesecev, planinska paša, tel.: 041/852-660 16004042

BIKA simentalca, starega 10 dni, tel.: 041/896-712 16003970

BIKA in teličko, stara 14 dni, tel.: 070/713-769 16004004

BIKA LS, 14 dni, in ČB, starega 10 dni, tel.: 031/253-521 16004030

ČB bikca, starega 14 dni, tel.: 041/586-662 16003998

KOKOŠI - nesnice, jarkice, rjave in črne barve, pred nesnostjo, pripeljemo na dom, tel.: 041/710-113 16003913

KOKOŠI nesnice, zajce, race, prepelice za nadaljnjo rejo in kože, breje, mlečne, tel.: 041/632-881 16004022

NESNICE rjave, grahaste, črne pred nesnostjo. Brezplačna dostava na dom. Perutinarstvo, vzreja nesnic Tibaot Zlatko, Babinci 49, Ljutomer, tel.: 02/58-21-401 16002598

OVNA, starega 1 leto in pol, Zg. Bitnje 237, tel.: 04/23-12-053 16004010

PRAŠIČE, domača krma, teže okoli 150 kg, lahko se proda tudi polovica, tel.: 041/778-852 16003969

PRAŠIČE, teže od 30 do 100 kg, možna dostava, tel.: 041/760-789 16003973

PRAŠIČE po izbiri, za rejo ali zakol, tel.: 041/504-662 16003988

ŠENTLAND poni žrebiček, samec in samski, tel.: 041/714-784 16004037

TEDEN dni stare ČB bikce, Podbrezje 67, tel.: 04/53-30-051, 031/256-119 16003999

TELICO simentalco, težko 700 kg, v 9. mesecu brejosti, tel.: 031/635-437 16003977

TELICO, staro 18 mesecev, primerno za nadaljnjo rejo, tel.: 031/508-509 16004024

TELICO, 13 mesecev staro, in kravo, staro 13 let, brez silaže, tel.: 04/51-46-939, 031/894-376 16004036

TELIČKE, pašne, SIM., starost od 7 do 9 mesecev, tel.: 041/571-150 16003989

TELIČKO simentalco, 240 kg, pašno, ali telečje meso, cena 6 EUR/kg, tel.: 04/25-23-078 16003978

TELIČKO limuzin, staro 3 mesece in pol, tel.: 040/485-307 16004005

TROP ovac JS z jagenjčki in 2 ovnom, cca 120 kom., cena po dogovoru, tel.: 041/568-480 16003982

ZAJCE nemški lisec, tel.: 041/913-964 16003994

ZAJCE belgijski orjak, sive, bele, stare 4-5 mes., samce in samice, in peteline feniks, tel.: 051/437-135 16004002

KUPIM

BIKA mesne pasme, starega 4-10 tednov, tel.: 051/441-722 16003996

BIKA, starega 2-4 mesece, tel.: 04/25-31-162 16004033

BIKA mesne pasme, starega od 10 do 30 dni, tel.: 031/875-730 16004044

DO 2 leti staro telico ali mlado kravo za zakol, mesni tip, tel.: 031/830-364 16003975

PAŠNO simentalco v 9. mesecu brejosti, tel.: 041/368-963 16004016

OSTALO

PRODAM

SENO in otavo v kockah, tel.: 040/616-387 16004035

SILEŽNE bale, pšenico in ječmen, tel.: 040/384-187 16003984

SUHA bukova drva, suhe bale kocke, viličar za na traktor in silažne bale, 1. košnja, tel.: 041/762-562 16004041

TEHTNICO na uteži in zajce, lahko žive ali samo meso, tel.: 040/674-688 16004028

ULEŽAN hlevski gnoj, tel.: 041/901-888 16003976

ZAPOSLITVE (m/ž)

NUDIM

V GOSTILNI zaposlujemo natakarja/-ico z samostojnim delom v strežbi. Zaželenje izkušnje in možnost nastanitve, Gostilna Pr' sedmic, Kovič Alojz, s.p., Poljanska c. 68, Gorenja vas, tel.: 041/790-247 16004057

IŠČEM

DUO Rolo išče delo na zabavah, obletnicah z domačo in zabavno glasbo, tel.: 041/741-355 16003740

STORITVE

NUDIM

SENČILA ASTERIKS, d.o.o., Cesta na Loko 2, 4290 Tržič, tel.: 59-55-170, 041/733-709; žaluzije, roloje, rolete, lamelne zavese, plise zavese, komarniki, markize, www.asteriks.net 16003900

ADAPTACIJE - vsa gradbena dela, notranje omete, strojne omete, fasade, adaptacije, tlakovanje dvorišč, ograje, kamnite škarpe in dimnike, kvalitetno, hitro in poceni. SGP Beni, d.o.o., Struževa 7, Kranj, tel.: 041/561-838 16003891

ADAPTACIJE od temelja do strehe, omete, fasade, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tudi manjša gradbena dela - z vašim ali našim materialom, Gradton, d.o.o., Valjavčeva ulica 8, Kranj, tel.: 041/222-741 16003895

ODKUP HRASTOVE HLODOVINE *brezno trdnost*
041 420 111
AIDA d.o.o., Prekopa 3, Vransko

ADAPTACIJE od temelja do strehe, omete, fasade, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tudi manjša gradbena dela - z vašim ali našim materialom, Gradton, d.o.o., Valjavčeva ulica 8, Kranj, tel.: 041/222-741 16003895

EKOCLEAN, d.o.o., Podlujbelj 259, Tržič nudi čiščenje in razrez cistern ter filtracijo olja! Pleskanje stanovanj in stopnišč, tel.: 041/989-987 16003901

FLORJANI, d.o.o., C. na Brdo 33, Kranj izvaja vsa gradbena dela od temeljev do strehe, adaptacije, omete, omete fasad, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tel.: 041/557-871 16003894

TESNENJE OKEN IN VRAT, uvožena tesnila, do 30 % prihranka pri ogrevanju. Prepiha in prahu ni več! Zmanjšan hrup, 10 let garancije. Samo Kališnik, s.p., Velika Lašna 45, Kamnik, tel.: 031/720-141 16003893

POSLOVNI STIKI

FESST d.o.o., Koroška c. 2, Kranj
Nudimo vse vrste posojil.
04/236-73-75

ZASEBNI STIKI

SI OSAMLJENA - išče te moški, star 58 let, tel.: 041/889-506 16004003

ŽENITNE raznovrstne, zanimive ponudbe, z vse države, različnih starosti. Mnogo je samskih fantov, gospodov ... Hitra spoznavanja, 031/836-378, www.zau.si 16003896

RAZNO

PRODAM

2 ODEJI in 2 vzglavnika za darilo, abrahama, cena 200 EUR, tel.: 04/25-22-876, 040/312-887 16004045

AVTORADAR detektor, nov, cena po dogovoru, in otroški avtosedež, tel.: 041/706-046 16004034

JEDILNI krompir, bukova drva, ječmen, zimске gume 155/80-13, tel.: 041/894-493 16004056

KARTICO Si.mobil, cena 8 EUR, vrednost 10 EUR, lahko jo pošljemo po pošti, tel.: 031/735-302 16003992

KOSILNICO BCS, Opel Astro, letnik 1996, in mlin za mletje moke ali šrot, tel.: 041/694-938 16004008

RABLJENA hrastova vhodna vrata, lepe dateljnovne palme in rabljen kiperbusch, tel.: 041/875-151 16003974

VEČ 100-lit. pvc sodov s kipelno veho. Primerni za žganjekuho, jabolčnik ali kis, tel.: 068/646-293 16003991

VRTNO kosilnico, brez pogona, 55 EUR, ter 4 gume, malo rabljene, 185/60-R14, 20 EUR/kom, tel.: 04/25-22-369 16004017

KUPIM

POSTELJO, šir. 90 x 120 cm, pisalno mizo in električni oblič, tel.: 041/608-765 16004040

ZAHVALA

Vsi, ki jih imamo radi, nikoli ne umrejo!

V 92. letu nas je za vedno zapustila naša **MARIJA KLUN** z Jezerske ceste 13

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom za izrečena sožalja, cvetje in sveče ter vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti. Zahvala tudi obema župnikoma Francu Godcu in Janezu Jenku za lepo opravljen pogreb in pa pogrebni službi Navček ter pevcem iz Predoselj.

Vsi njeni

ZAHVALA

Srce je omagalo, tvoj dih je zastal. Spomin nate, oče Mirko, pa bo večno ostal.

V 84. letu nas je zapustil mož, oče, dedek in pradedek **MIRKO KOTNIK** iz Otoč 22

Z bolečino v srcu se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili k njegovemu počitku. Iskrena hvala lovcem LD Kropa in ostalim članom lovskih družin za tako lepo slovo. Hvala vsem za besede sožalja, za darovano cvetje, vence in sveče. Hvala vsem za denarno pomoč. Dr. Potočnikovi in med. sestri Heleni se zahvaljujemo za dolgoletno medicinsko oskrbo in nego na domu. Hvala tudi pastorjema Marku Močniku in Zmagu Godini ter prijatelju Roku Gašperšiču za lepe govore. Zahvala sosedoma Ireni in Poloni za pomoč in strežbo. Najlepša hvala vsem številnim neimenovanim za izrečena sožalja in stiske rok.

Vsi njegovi
Otoče, 7. novembra 2016

ZAHVALA

Si kot sonce življenja sijal, za vse svoje ljubezen razdal, odslej boš kot zvezda svetleča, naj ti v nebesih dana bo sreča.

V 84. letu starosti nas je zapustil dragi mož, oče, dedek, praded in stric **JOŽE POLJANEC**

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani in nam kakorkoli pomagali. Hvaležni smo za vse darove, tople objeme in stiske rok. Zahvala tudi osebju intenzivnega kirurškega oddelka Bolnišnice Jesenice, dr. Kresetu in osebju ambulante za dolgoletno življenje, domačemu župniku gospodu Kožuhu za molitve in ganljivo opravljen pogrebni obred. Posebna zahvala Prostovoljnemu gasilskemu društvu Križe in vsem gasilcem, ki so se z vsemi častmi poslovili od njega in ga pospremili na njegovi zadnji poti. Še enkrat iskrena hvala vsem imenovanim in neimenovanim.

Žalujoci vsi njegovi

ZAHVALA

Saj nočem. Ne v oblak ne v gozd ne čez polje. Potrošil sem korake, zastalo je srce. (T. Pavček)

V 88. letu je prenehalo biti srce našemu dragemu možu, atu, staremu atu, pradedku, bratu, stricu, bratranču in tastu **VINCENCU PETERNELU** iz Šenčurja

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem, sodelavcem, predstavnikom vseh društev ter znancem za nesebično pomoč, izrečena ustna in pisna sožalja, tolažilne vzpodbudne besede, stiske rok, podarjeno cvetje, žalne sveče in mašne darove. Zahvala velja duhovnikom Urbanu Kokalju, Vinku Prestorju, Cirilu Isteniču in Antonu Slabetu za molitve, duhovno spremstvo in darovano pogrebno mašo. Iskrena hvala pogrebni službi Navček, sosedom-nosačem, pevcom pod vodstvom Milana Bajžlja, harmonikarju Viliju Bonči in Mateji Potočnik - Poljanšek za iskren poslovilni govor. Zahvala gre tudi zdravstvenemu osebju dežurne ambulante nujne medicinske pomoči iz ZD Kranj ob poslednjem urgentnem reševanju.

Za pomoč se še posebej zahvaljujemo Angelci Martinjak, Mariji Žugec, Anki Vodnik, Ivanka Habjan, Nežki Demšar in Marinki Likoazar. Iskrena zahvala še enkrat vsem imenovanim in neimenovanim, ki ste našega ata spoštovali, ga imeli radi in ga v tako velikem številu pospremili k večnemu počitku.

Žalujoci vsi njegovi

Rosvita Pesek v svoji tretji knjigi v zbirki »Kako so gradili državo« o pomembnih osebnostih slovenske osamosvojitve orisala vlogo dr. Franceta Bučarja od rojstva do smrti. Bil je gojenec "škofovih zavodov", kjer je po lastnih besedah dobil temeljno infrastrukturo za svojo življenjsko pot, bil je partizan, zatem leto dni zaposlen v Udbi, vladni in skupščinski birokrat, profesor na pravni fakulteti, disident, ki to nikakor ni želel biti, bil je eden od avtorjev 57. številke Nove revije pa znameniti potnik v Strasbourg, zaradi česar si je prislužil naziv "narodni izdajalec."

Knjiga ima 657 strani. Cena knjige je 41⁹⁰ EUR

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskioglas.si **Gorenjski Glas**

ANKETA

Stavka
zdravnikov

SUZANA P. KOVAČIČ

Zdravniški sindikat Fides je po več mesecih napovedovanja odločil in v torek začel splošno stavko zdravnikov in zobozdravnikov, stavko pa podpirajo tudi družinski zdravniki, zbrani v sindikatu Praktikum. Kaj pa naključni mimoidoči, podpirajo stavko?

Foto: Tina Dokl

Anže Kalan iz Kranja:

»Sploh nisem vedel, da stavkajo. Plače imajo res nizke glede na zahtevno in odgovorno delo, jih je pa verjetno na določenih delovnih mestih preveč, kar je problem celotnega javnega sektorja.«

Primož Bavdek iz Zgornje Besnice:

»Podpiram stavko zdravnikov, zato ker so preobremenjeni za plačilo, ki ga dobijo. Nujno bi morali znižati normative, saj pride na enega zdravnika preveč pacientov.«

Zdenka Regovc iz Kranja:

»Ne vem, kaj naj vam odgovorim na to. Če je tako, kot se govori in predstavlja probleme, s katerimi se srečujejo zdravniki, je seveda prav. Ampak kako pa je v resnici? Tega ne vem.«

Damir Ravnikar iz Kranja:

»Teško bi se odločil, ker je precej argumentov za in proti. Ima pa vsakdo svoje pravice, za katere se bori, sam pa lahko samo povem, da negativnih izkušenj z zdravniki nimam.«

Špela Čebular Šprajcar iz Škofje Loke:

»Stavko podpiram. Zaposlena sem kot medicinska sestra in delam z zdravniki, zato jih dobro razumem. Preobremenjeni so, imajo pa veliko odgovornost pri svojem delu.«

Kot ob odprtem smetnjaku

Z deponije Mala Mežakla naj bi se še vedno širil smrad, v družbi Ekogor pa zagotavljajo, da bodo še ta mesec začeli z biološko obdelavo skladiščenih odpadkov, tako da naj bi neprijetne vonjave le izginile.

URŠA PETERNEL

Jesenice – »V zadnjih treh dneh smo v naselju Spodnji Plavž ponovno zaznali izrazit vonj, kot se običajno zana ob odprtem smetnjaku. Kot je razvidno s slik, odpadki izven deponije, ki čakajo na obdelavo, niso dobro pokriti, nekaj metrov od tega kupa pa je nekdo odložil tudi nekaj kosovnih odpadkov. Prosim, da se čakajoči kup v celoti pokrije in obteži ter da se očisti okolica deponije, saj je precej manjših smeti tudi izven deponije na robu gozda.«

Takšno elektronsko sporočilo je pred dnevi poslala ena od stanovalk Spodnjega Plavža Tina Rajhman podjetju Ekogor, ki ima na deponiji Mala Mežakla koncesijo za mehansko-biološko obdelavo odpadkov in je zgradil Center za ravnanje z odpadki (CERO) Mala Mežakla. Rajhmanova v imenu stanovalcev že dalj časa opozarja na smrad, ki da se širi z deponije, povzročali pa naj bi ga neobdelani odpadki, ki čakajo na biološko obdelavo. Ekogor namreč od začetka leta odpadke začasno skladišči, z biološko obdelavo pa

Fotografija občanke dokazuje, da skladiščene odpadke Ekogor res prekriva s folijo, a čisto vsi odpadki niso prekriti. / Foto: Simona Demšar

še ni začel, saj so se postopki zaradi spremembe zakonodaje zavlekli.

In kaj na opozorila o neprijetnih vonjavah odgovarjajo v družbi Ekogor? »Zavedamo se problematike smradu, ki se širi z območja Male Mežakle. Družba Ekogor prevzema odgovornost za povečane emisije smradu, ki bi lahko bile posledica začasno skladiščenih količin odpadkov. Že od samega začetka skladiščenja odpadkov se trudimo zmanjšati

emisije smradu na najnižjo možno raven; naše začetne aktivnosti so vključevale baliranje odpadkov, sedaj odpadke prekrivamo s folijo,« so nam pojasnili. Dodali so, da je objekt za biološko obdelavo zgrajen, še ta mesec pa pričakujejo odločbo o poskusnem obratovanju objekta. »Z začetkom bomo začeli tudi z biološko obdelavo začasno skladiščenih odpadkov, s ciljem, da čim prej dosežemo ničelno

stanje skladiščenih količin. Tedaj realno pričakujemo, da CERO Mala Mežakla ne bo več predstavljal vira emisij smradu za okoliške prebivalce,« so zagotovili. Dodali pa so še, da je na Mali Mežakli tudi »aktivno odlagališče nenevarnih odpadkov, za katerega vemo, da je bilo že v preteklosti, še pred prihodom družbe Ekogor na lokacijo Mala Mežakla, večkrat predmet polemik zaradi izhajanja povečanih emisij smradu.«

V Medvodah obnavljajo
železniško postajo

MAJA BERTONCELJ

Medvode – Železniška postaja Medvode bo končno dobila lepšo podobo, v nje prostore pa se bo po koncu prenove dela notranjosti preselil Turistično informacijski center Medvode (TIC).

Obnovo financira Občina Medvode, ki je dosegla dogovor s Slovenskimi železnicami o souporabi objekta na železniški postaji. Slednja je trenutno v precej slabem stanju. Občina bo obnovila zunanost in del notranjosti železniške postaje, v zameno pa bodo v brezplačno uporabo prejeli prostor, v katerega bodo v sodelovanju z Javnim zavodom Sotočje Medvode

preselili TIC, ki bo po dogovoru s Slovenskimi železnicami prevzel tudi prodajo voznic za železniški potniški promet. Konec oktobra se je začela prva faza investicije, obnova fasade glavnega objekta in sanitarij v sosednjem objektu, ki bo predvidoma končana do konca novembra. V naslednji fazi se bo izvedla preureditev prostorov za potrebe TIC-a s čakalnico, ki naj bi bila končana do konca letošnjega leta, zadnja faza pa bo prišla na vrsto spomlad, ko bodo uredili okolico železniške postaje in postavili novo kolesarnico.

Z obnovo bodo Medvode pridobile tudi prve javne sanitarije.

Železniška postaja Medvode bo dobila lepšo podobo, v njene prostore pa se naj bi še letos preselil Turistično informacijski center Medvode.

V Arboretumu se pripravljajo na zimo

Volčji Potok – V Arboretumu Volčji Potok so konec oktobra zasadili gredice z več sto tisoč čebulicami tulipanov, ki bodo zacveteli spomladi, in sicer so posebno pozornost namenili travniku desno od vhoda, kjer bodo tulipani obiskovalcem omogočili občudovanje zanimivih perspektiv. Tulipane so zasadili tudi na levi strani drevoreda in še v številnih drugih kotičkih parka. Te dni se v parku posvečajo tudi pripravi gredic na zimo; v zvezi s tem pripravljajo tudi različna brezplačna svetovanja. Včeraj so tako pripravili delavnico o pripravi zelenjavnega vrta na zimo, jutri, 12. novembra, med 11. in 12. uro pa bo Matjaž Mastnak, strokovnjak za vrtnice, v rozariju pripravil strokovno predstavitev priprave vrtnic na zimo. Do konca novembra je v paviljonu pri upravnih stavbi še na ogled dežela pravljinih junakov. Sicer pa so vstopnice za park novembra in decembra na voljo po polovični ceni.

vremenska napoved

Danes bo oblačno. Popoldne bo v višjih legah snežilo, po nižinah pa predvsem deževalo. Jutri se bo od zahoda postopno zjasnilo, v nedeljo pa bo delno jasno z občasno povečano oblačnostjo.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK

0/3 °C

SOBOTA

0/6 °C

NEDELJA

-1/3 °C

